

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

СТРАТЕШКИ ПЛАН НА
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА
ФИНАНСИИ 2025 - 2027

Скопје, февруари 2025

Почитувани,

Стратешкиот план на Министерството за финансии за период 2025-2027 година ја потврдува мисијата што стои пред нас за успешно управување со јавните финансии и постигнување повисок економски раст и подобрување на квалитетот на живеење на граѓаните на Република Македонија.

Нашата визија, од друга страна, преку реализација на прогресивни идеи да придонесеме во зајакнување на функционалната пазарна економија која се темели на знаење, финансиски иновации и одржлив технолошки развој.

Клучни елементи на фискалната политика којашто ќе ја спроведуваме во периодот што следи, ќе претставуваат дисциплинираната фискална политика, намалување на сивата економија и зголемена наплата на средства во државниот буџет како и воведување на фискална консолидација. Односно, буџетска политика и фискална консолидација, коишто се во насока на поддршка на макроекономската стабилност, забрзување на економскиот раст, а со тоа и зајакнување на потенцијалот за раст и развој на домашната економија.

Ќе работиме и на поголемо мобилизирање на приватниот капитал, продолжување на реформите во управувањето со јавните финансии, поддршка на политиките за развој на човечкиот капитал, дигитализација на јавните услуги, зелена економија, подобрување на квалитетот на образовниот и на здравствениот систем, подобрување на физичката инфраструктура, деловното окружување и намалување на неформалната економија. Особено внимание ќе посветиме на продолжување на транспарентноста во реализација на нашите активности, инклузивност во креирањето на политиките, како и зајакнување на човечкиот капитал, во насока на задржување на стручниот кадар од Министерството.

Стратешкиот план на Министерството за финансии потесно ги утврдува приоритетите и целите на работа на Министерството за финансии и е во согласност со Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за периодот 2024 - 2028 година, стратешките приоритети и приоритетните цели утврдени со Одлуката за дополнување на Одлуката на Владата за 2024 - 2028 година, Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии 2023 - 2026 година, Програмата на економски реформи 2024 - 2026 година, Заедничките заклучоци од Економско-финансискиот дијалог со ЕУ од 14 мај 2024 година и програмата НПАА. Во согласност со интегралниот процес на планирање и буџетирање, Стратешкиот план претставува придружен документ на Буџетот на Министерството за финансии за 2025 година.

Преку реализирање на програмите и потпрограмите содржани во Стратешкиот план на Министерството за финансии за период 2025-2027, а со целосна посветеност на вработените во министерството во која длабоко верувам, очекувам предвидениот раст и развој на економијата во целот да биде остварен.

Министер за финансии
м-р Гордана Димитриеска-Кочоска

СОДРЖИНА

1.1	ВОВЕД	5
1.2	АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА	6
1.2.1	SWOT АНАЛИЗА (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Treats)	7
1.2.2	PESTLE АНАЛИЗА (Political, Economic, Social, Technological, Legal and Environmental)	8
1.3	МИСИЈА	10
1.4	ВИЗИЈА	10
1.5	ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ	10
1.5.1	УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВНИ ФИНАНСИИ	11
1.6	СПЕЦИФИЧНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ	12
1.7	СТРУКТУРА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ И ОРГАНИТЕ ВО СОСТАВ	14
1.8	ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ	15
1.9	ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2023 ГОДИНА	16
1.10	ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2024 ГОДИНА	38
1.11	ПРОГРАМИ	60
1.11.1	ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА	60
1.11.2	ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ	61
1.11.3	ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ	62
1.11.4	ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА	62
1.11.5	ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА	63
1.11.6	ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА УНИЈА	63
1.11.7	УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА	64
2	ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (2025 – 2027 година)	66
2.1	ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА	66
2.1.1	Потпрограма: Правни работи	67
2.1.2	Потпрограма: Општи работи	69
2.1.3	Потпрограма: Човечки ресурси	71
2.1.4	Потпрограма: Финансиски прашања	72
2.1.5	Потпрограма: Внатрешна ревизија	73
2.1.6	Потпрограма: ИК технологија и дигитализација	74
2.1.7	Потпрограма: Стратешко планирање	76
2.1.8	Потпрограма: Академија за јавни финансии	77
2.2	ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ	80
2.2.1	Потпрограма: Макроекономски политики	81
2.2.2	Потпрограма: Развојни проекти	83
2.3	ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ	85

2.3.1	Потпрограма: Буџет и фондови.....	87
2.3.2	Потпрограма: Трезор.....	90
2.3.3	Потпрограма: Управување со јавен долг.....	92
2.4	ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА	95
2.4.1	Потпрограма: Политика за јавни приходи од акцизи.....	96
2.4.2	Потпрограма: Даночна политика.....	98
2.4.3	Потпрограма: Царинска политика	100
2.5	ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ.....	102
2.5.1	Потпрограма: Банкарски и небанкарски институции.....	103
2.5.2	Потпрограма: Пазар на капитал	106
2.5.3	Потпрограма: Сметководствен систем, ревизија и систем на плаќања.....	107
2.5.4	Потпрограма: Игри на среќа и забавни игри.....	109
2.5.5	Потпрограма: Систем на осигурување и реосигурување	110
2.6	ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА	111
2.6.1	Потпрограма: Управување со средства од Инструментот за претпристапна помош – ИПА	113
2.6.2	Потпрограма: Централно финансирање и склучување договори.....	114
2.6.3	Потпрограма: Исполнување на обврските од процесот на европска интеграција	116
2.6.4	Потпрограма: Меѓународни финансиски односи.....	118
2.6.5	Потпрограма: Управување со јавни инвестиции.....	120
2.7	ПРОГРАМА ЗА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА И ФИНАНСИСКА ИНСПЕКЦИЈА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР	122
2.7.1	Потпрограма: Јавна внатрешна финансиска контрола.....	124
2.7.2	Потпрограма: Финансиска инспекција во јавниот сектор.....	126
2.8	ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА.....	129
2.8.1	Потпрограма: Нормативно имотнотправни и облигациони работи.....	130
2.8.2	Потпрограма: Наплата на побарувања од должниците	131
3	ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ	134
4	ПРИНЦИПИ НА ПРВИЧНА ЗАСТАПЕНОСТ.....	136
5	ПРИНЦИП НА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ	137
6	РАЗВИВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИТЕ ФУНКЦИИ.....	138
7	РИЗИЦИ.....	140
7.1	Ризици на ниво на Стратешки план.....	140
7.2	Ризици на ниво на Програма.....	140

1.1 ВОВЕД

Министерството за финансии продолжува да ги реализира своите активности со зголемена транспарентност и инклузивност во креирањето на политиките. Фокусот е на подобрување на квалитетот на живот на граѓаните и поголемо учество на сите засегнати страни при креирањето и спроведувањето на фискалните политики. Ова е особено актуелно и релевантно во периодот на сè уште присутната неизвесност од избивањето на воениот конфликт во Украина, како и најновите случувања на Блискиот Исток, со што дополнително се влоши меѓународното окружување, притоа предизвикувајќи раст на цените на меѓународните пазари на храна и енергенти.

Во наредниот среднорочен период, како дел од целите на Владата за економски раст, Министерството ќе се фокусира на одржување на макроекономската и финансиската стабилност, на фискалната консолидација со истовремено подобрување на управувањето со јавните инвестиции, а воедно ќе работи и на поголемо мобилизирање на приватниот капитал, продолжување на реформите во управувањето со јавните финансии, поддршка на политиките за развој на човечкиот капитал, дигитализација на јавните услуги, зелена економија, подобрување на квалитетот на образовниот и на здравствениот систем, подобрување на физичката инфраструктура, деловното окружување и намалување на неформалната економија.

Министерството ќе продолжи посветено да работи на воведување „паметни“ финансии преку систем на подолгорочно и поквалитетно буџетско планирање ориентирано кон резултати, како и на транспарентноста и отчетноста на јавните финансии како највисок степен на фискална контрола.

Новиот Закон за буџети е носечки закон на системот „паметни“ финансии, односно најголемата фискална реформа во последните две децении. Со овој закон традиционалното инкрементално буџетирање ќе се преориентира кон буџетирање насочено кон резултати. Главните реформи што ги содржи Законот се однесуваат на среднорочно проектирање и буџетирање, воведување Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии, како и воведување фискален совет и фискални правила и принципи. Законот предвидува изработка на среднорочна петгодишна фискална стратегија базирана на секторски пристап и буџетирање базирано на успешност преку воведување и следење на индикаторите за успешност.

Не помалку важно е и вложувањето во развојот на човечките капацитети на Министерството, што се покажа како особен предизвик во услови на поголем одлив на работна сила од институцијата. Оттаму, во наредниот период напорите на раководството на институцијата ќе бидат насочени кон зајакнување на човечкиот капитал и градење знаење и вештини. Во таа насока веќе се започнати и ќе започнат бројни активности поддржани од нашите партнери ЕУ, Светска банка, ММФ, како и преку билатерална соработка со повеќе земји.

Стратешкиот план на Министерството за финансии за периодот 2025 - 2027 година е подготвен согласно Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за периодот 2024 - 2028 година, стратешките приоритети и приоритетните цели утврдени со Одлуката за дополнување на Одлуката на Владата за 2024 - 2028 година, Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии 2023 - 2026 година, Програмата на економски реформи 2024 - 2026 година, Заедничките заклучоци од Економскиот и финансиски дијалог со ЕУ од 14 мај 2024 година и програмата НПАА. Во согласност со интегралниот процес на планирање и буџетирање, Стратешкиот план претставува придружен документ на буџетот на Министерството за финансии за 2025 година.

1.2 АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА

Клучни елементи на фискалната политика ќе бидат дисциплинирана фискална политика, намалување на сивата економија и поголема наплата на средства за државниот буџет и фискална консолидација.

По остварениот раст од 2,8% во 2022 година, растот на домашната економија во 2023 година во голема мерка беше ограничен од продолжените ефекти од случувањата на глобално ниво, пред сè војната во Украина, проширувањето на конфликтот од Блискиот Исток кон Црвеното Море, намалената побарувачка од страна на земјите од ЕУ и нарушувањата на глобалните синџири на снабдување, како и заострувањето на финансиските услови. Во овие услови, во првата половина од годината домашната економија забележа раст од 1,1%, додека во втората половина од годината растот изнесуваше 2,9%, со што економскиот раст во 2023 година изнесуваше 2,1%. Растот на економската активност во 2023 година е резултат на позитивните остварувања во услужниот сектор и индустријата. Растот на услужниот сектор е на широка основа и забележа зголемување од 3,8%, во чии рамки најголем позитивен придонес кон растот имаат дејностите во врска со недвижен имот и трговијата, транспортот и угостителство. Индустријата забележа зголемување на активноста од 1,4%, во услови на зголемено производство на преработувачката индустрија за 1,5%. Во овој период, земјоделството и градежништвото забележаа пад од 3,0% и 0,4%, соодветно. Анализирano според расходната страна на БДП, економскиот раст во 2023 година се должи на позитивниот придонес на нето-извозот врз економскиот раст и на растот на потрошувачката. Приватната потрошувачка се зголеми за 1,2%, јавната потрошувачка е намалена за 1,8%, а бруто-инвестициите забележаа пад од 9,6%.

Економската активност забрза во третиот квартал од 2024 година, забележувајќи реален раст од 3,0% на годишна основа по растот од 2,8% во претходниот квартал, со што просечниот економскиот раст во првите девет месеци од 2024 година изнесува 2,6%. Анализирano според производната страна на БДП, економскиот раст во третиот квартал од 2024 година се должи на позитивните остварувања во услужниот сектор, градежништвото и земјоделството. Растот на активноста во услужниот сектор е на широка основа и забележа зголемување од 5,0%. Највисок раст во рамките на услужните дејности има кај Трговија, транспорт и угостителство од 10,6%, Стручни, научни и технички дејности од 9,0% и Уметност, забава и рекреација од 6,6%. Индустрискиот сектор забележа пад од 4,6%, во услови на намалено производство во Преработувачката индустрија за 2,9%. Градежништвото забележа раст од 2,4%, додека кај земјоделството е регистриран раст од 1,1%. Анализирano според расходната страна на БДП, растот на економската активност во овој квартал е резултат на позитивниот придонес на растот на потрошувачката и бруто-инвестициите. Во изминатиот период, домашната економија покажа отпорност на последователните шокови предизвикани од здравствената, енергетската и ценовната криза. Навремениот одговор на фискалната политика во голема мера го ограничи влијанието на овие шокови. Владата навремено реагираше со цел да се забави преносниот ефект од увезената инфлација и да се обезбеди целосно и стабилно снабдување со електрична енергија, како и за да се избегнат ценовни шокови. Мерките беа таргетирани кон најранливите категории граѓани погодени од кризата со цел заштита на животниот стандард, одржување на ликвидноста на компаниите и поддршка на инвестициите во енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија за да се обезбеди енергетска стабилност на долг рок.

Во 2025 година, економскиот раст во земјата се очекува да забрза и да достигне 3,7% во услови на позначителен раст на инвестициите, солидно зголемување на потрошувачката и закрепнување на надворешната побарувачка. Најголем придонес кон растот во 2025 година се очекува да имаат бруто-инвестициите, како резултат на интензивирањето на реализацијата на големите инфраструктурни проекти финансирани од државата, коридорите 8 и 10д, согласно преземените чекори за оптимизирање на трошоците, динамиката и условите, како и инвестициите во железничкиот транспорт, енергетиката, земјоделството, образованието и здравството.

Во среднорочниот период, фокусот на фискалната политика останува на обезбедување значително ниво на јавни инвестиции, коишто се предуслов за подобрување на економските перспективи и на животот на граѓаните. Во таа насока, планиран е значителен износ на капитални инвестиции преку користење средства од Буџетот, вклучително и средствата обезбедени со заеми од меѓународните финансиски институции и билатерални кредитори. Планираните износи укажуваат на интензивирање на инфраструктурните проекти, односно средства за инвестициски вложувања за патната и железничката инфраструктура, енергетската и комуналната инфраструктура, како и капитални инвестиции за подобрување на условите во здравствениот, образовниот и социјалниот систем, земјоделството, културата, спортот, заштитата на животната средина и правосудството.

1.2.1 SWOT АНАЛИЗА (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Treats)

SWOT анализата е алатка за стратешко планирање. Се користи за процена на предностите и слабостите како внатрешни фактори и на можностите и заканите како надворешни фактори што влијаат врз Министерството за финансии.

Предности на Министерството за финансии: ефикасно и ефективно донесување ад хок одлуки од страна на највисокото раководство во услови на кризни состојби; посветеност на вработените за квалитетно и навремено завршување на работните задачи и обврски; подготвеност за брза реакција и промени во случај на непредвидени ситуации; соодветна правна рамка (законски и подзаконски акти) усогласени со регулативата на ЕУ и одлична примена на правото во сите работни процеси; спроведување контрола на регуларноста на трансакциите и другите активности од областа на финансиското управување и контрола во субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво; заштита на финансиските интереси на субјектите од јавниот сектор од сериозно лошо финансиско управување, измами и корупција; одлична соработка со меѓународните финансиски институции и билатерални донатори; изготвени политики и процедури за квалитет (ISO 9001:2015) и информациска сигурност (ISO 27002).

Слаби страни што се воочени во Министерството за финансии: недостаток на човечки ресурси во одредени сектори, одлив на стручни кадри од Министерството во други институции и во приватниот сектор; непополнети раководни позиции (раководители на сектори и одделенија) што предизвикува неможност за делегирање на овластувањата и одговорностите за одредени активности во работењето на Министерството; недоволен број потребни обуки во земјата и во странство со цел надградување на вработените.

Можности за подобрување на постојната состојба во Министерството за финансии се: соодветна прераспределба на вработените на соодветни места за кои се квалификувани, преквалификација и меѓуресорски трансфери на дел од вработените за да можат да дадат поголем придонес, како и надградба и усовршување на вработените преку генерички и специјализирани обуки во земјата и странство.

Закани (опасности) по редовното функционирање на Министерството за финансии се: одлив на стручни кадри во други институции, заминување во пензија и ненавремено пополнување на работните места со нововработени кои ќе ги преземат знаењето и искуството од оние што заминуваат, како и последици од руско-украинскиот воен конфликт, ценовната и енергетската криза.

SWOT АНАЛИЗА

ПРЕДНОСТИ (силни страни): – ефикасно и ефективно донесување ад хок одлуки од страна на највисокото раководство; – посветеност на вработените за квалитетно и навремено завршување на работните задачи и обврски; – подготвеност за брза реакција и промени во случај на непредвидени ситуации; – соодветна правна рамка (законски и подзаконски акти) усогласени со регулативата на ЕУ и одлична примена на правото во сите работни процеси; – спроведување контрола на регуларноста на трансакциите и другите активности од областа на финансиското управување и контрола во субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво; – заштита на финансиските интереси на субјектите од јавниот сектор од сериозно лошо финансиско управување, измами и корупција; – одлична соработка со меѓународните финансиски институции и билатерални донатори; – изготвени политики и процедури за квалитет (ISO 9001:2015) и информациска сигурност (ISO 27002).	СЛАБОСТИ (слаби страни): – недостаток на човечки ресурси во одредени сектори; – одлив на стручни кадри од Министерството во други институции и во приватниот сектор; – непополнети раководни позиции (раководители на сектори и одделенија) што предизвикува неможност за делегирање на овластувањата и одговорностите за одредени активности во работењето на Министерството; – недоволен број потребни обуки во земјата и странство со цел надградување на вработените.
МОЖНОСТИ: – соодветна прераспределба на вработените на соодветни места за кои се квалификувани, преквалификација и меѓуресорски трансфери на дел од вработените за да можат да дадат поголем придонес; – надградба и усовршување на вработените преку генерички и специјализирани обуки во земјата и странство.	ЗАКАНИ (опасности): – одлив на стручни кадри во други институции и заминување во пензија и ненавремено пополнување на работните места со нововработени кои ќе ги преземат знаењето и искуството од оние што заминуваат; – последици од руско-украинскиот воен конфликт, ценовната и енергетската криза.

1.2.2 PESTLE АНАЛИЗА (Political, Economic, Social, Technological, Legal and Environmental)

Анализата на политичките, економските, социјалните, технолошките, правните и еколошките фактори (PESTLE анализа) ни помага да го согледаме влијанието на надворешните фактори врз работењето на Министерството за финансии во 2023 година.

Политички фактори што имаат влијание врз функционирањето на Министерството за финансии се: стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија; заклучоците што произлегуваат од седниците на Владата, кои треба да ги спроведе Министерството за финансии; редицајнирањето на буџетската политика и фискална консолидација, коишто се во насока на поддршка на макроекономската стабилност, забрзување на економскиот раст, а со тоа и зајакнување на потенцијалот за раст на домашната економија.

Извештаите на ЕК за напредокот на РСМ претставуваат важна рамка за насоките за работа на МФ.

Меѓу њоважните економски фактори што имаат влијание врз функционирањето на Министерството за финансии се: обезбедени финансиски средства во рамките на Буџетот на Република Северна Македонија; пристап до меѓународни програми и фондови; можности за обезбедување средства од донатори за спроведување одредени проектни активности, економска стабилност и закрепнување во периодот на воениот конфликт и енергетската криза.

Социјални фактори што имаат влијание врз функционирањето на Министерството за финансии се: влијанието на граѓанскиот сектор и информирањето на медиумите за работењето на Министерството за финансии.

Технолошки фактори што имаат влијание врз функционирањето на Министерството за финансии се: напредок на дигиталните технологии, а во таа насока е креирана нова веб-страница на МФ (висококвалитетен портал кој ќе овозможи пристап до сите информации во ингеренција на МФ).

Од њравните фактори што имаат влијание врз работењето на Министерството за финансии ги издвојуваме: општите законски и подзаконски акти; Законот за буџети; меѓународните договори (билатерални и мултилатерални) и други активности на меѓународно ниво.

Еколошки фактори што имаат влијание врз работата на Министерството за финансии се: климатските промени и меѓународните и националните стандарди за заштита на животната средина.

PESTLE АНАЛИЗА

Политички фактори:	Економски фактори:	Социјални фактори:
– стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија; – заклучоците што произлегуваат од седниците на Владата кои треба да ги спроведе Министерството за финансии; – редизајнирањето на буџетската политика и фискална консолидација, коишто се во насока на поддршка на макроекономската стабилност, забрзување на економскиот раст, а со тоа и зајакнување на потенцијалот за раст на домашната економија; – извештаите на ЕК за напредокот на РСМ, коишто претставуваат важна рамка за насоките за работа на МФ.	– обезбедени финансиски средства во рамките на Буџетот на Република Северна Македонија; – пристап до меѓународни програми и фондови; – можности за обезбедување средства од донатори за спроведување одредени проектни активности; – економска стабилност и закрепнување во периодот на воениот конфликт и енергетската криза.	– влијанието на граѓанскиот сектор; – информирањето на медиумите за работењето на Министерството за финансии.

Технолошки фактори: – напредокот на дигиталните технологии; – креирана нова веб-страница на МФ (висококвалитетен портал кој ќе овозможи пристап до сите информации во ингеренција на МФ).	Правни фактори: – општи законски и подзаконски акти; – Закон за буџети; – меѓународни договори (билатерални и мултилатерални) и други активности на меѓународно ниво.	Еколошки фактори: – климатски промени; – меѓународни и национални стандарди за заштита на животната средина.
---	--	--

1.3 МИСИЈА

Мисијата на Министерството за финансии е преку успешно управување со јавните финансии да се постигне повисок економски раст и подобрување на квалитетот на живеење на граѓаните на Република Северна Македонија.

1.4 ВИЗИЈА

Визијата на Министерството за финансии е со реализација на прогресивни идеи од својот домен да придонесе за зајакнување на функционалната пазарна економија која се темели на знаење, иновации и одржлив развој.

1.5 ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

Министерството за финансии ги врши работите што се однесуваат на:

- креирање среднорочна стратегија за економско заздравување и забрзан раст, со акцент на изворите, инструментите и механизмите за финансирање на растот;
- креирање и следење на остварувањето на макроекономската политика и подготовка на краткорочни и среднорочни проекции на главните макроекономски индикатори, анализа на деловната клима и мерки за нејзино континуирано унапредување, како и координација и учество во процесот на подготовка на Програмата на економски реформи;
- креирање на фискалната политика, управување со јавните финансии, унапредување на буџетскиот процес, подготвување и извршување на Буџетот и завршната сметка на Буџетот на Република Северна Македонија и подготовка на среднорочни фискални проекции, анализа и следење на буџетските приходи и расходи на централно и локално ниво и следење на јавните инвестиции;
- креирање даночна и царинска политика во функција на зголемување на конкурентноста на националната економија и водење преговори за склучување на договорите за заштита на инвестиции и на договорите за одбегнување двојно оданочување и за заштита од фискална евазија;
- ефикасно управување со јавниот долг на Република Северна Македонија преку обезбедување средства за финансирање на Буџетот на државата со најнизок можен трошок на среден и долг рок и со одржливо ниво на ризик и издавање државни гаранции на начин кој одговара на прудентно ниво на ризик, одржување ефикасен и ликвиден пазар на државни хартии од вредност и редовно сервисирање на обврските по основ на јавниот долг;
- управување со трезорската и со другите сметки на државата, евидентирање на јавните приходи и расходи на централно и локално ниво, нивна распределба по корисници и на единиците на локалната самоуправа, како и подготовка на проекции за ликвидноста на

трезорската сметка; извршување на Буџетот на РСМ и на буџетите на единиците на локалната самоуправа;

- унапредување на управувањето со јавните финансии преку промовирање на транспарентноста, отчетноста, фискалната дисциплина и ефикасноста во користењето на јавните ресурси со цел обезбедување ефикасност и ефективност на јавната потрошувачка и обезбедување повисоко ниво на јавни услуги и економски развој, како и координација во процесот на реализација на Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии – ПФМ;
- ефикасно користење на претпристапната помош од ЕУ и воспоставување ефикасен систем на контроли во распределбата на средствата од фондовите на ИПА;
- одржување стабилен финансиски систем преку изготвување регулатива од областа на банкарскиот систем и небанкарските финансиски институции, пазарот на капитал, системот на осигурување, сметководствениот систем, ревизијата и платниот промет, финансискиот лизинг, финансиските друштва, игрите на среќа и забавните игри, како и следење и надзор над давателите на финансиски лизинг и финансиските друштва;
- наплата на побарувања пренесени по законски основи во Министерството за финансии, побарувања генерирани од компензациони фондови и наплата на побарувања по основ на договори за препозајмување (он лендинг);
- хармонизација и унапредување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола и воспоставување функционално независна внатрешна ревизија во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите практики на ЕУ и спроведување внатрешна финансиска контрола во Министерството и во другите органи, спроведување внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор;
- заштита на финансиските интереси на субјектите од јавниот сектор од сериозно лошо финансиско управување, измами и корупција преку организирање и спроведување инспекциски надзор на регуларноста на трансакциите и другите активности од областа на финансиското управување и контрола извршени во субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво, како и заштита на финансиските интереси на Европската Унија преку координација на административни и оперативни обврски и активности и предлог-измени на националното законодавство во врска со борбата против измама на фондови на ЕУ и ефективна соработка со Европската канцеларија за борба против измама (ОЛАФ);
- јакнење на системот на јавни набавки во согласност со европските стандарди и системот на борба против организираниот криминал, корупцијата и перењето пари, во функција на јакнење на правната држава и владеењето на правото;
- координација на соработката со меѓународните финансиски институции и непосредно учество во преговорите со ММФ и со Светската банка за аранжманите коишто се поддршка на имплементацијата на структурните реформи за економски развој, како и со Европската банка за обнова и развој, Европската инвестициска банка, Банката за развој при Советот на Европа и билатералните финансиски институции во однос на утврдување најповолен начин за финансирање на проектите;
- програмирање, техничка имплементација и следење на проектите на Министерството за финансии финансирани преку ИПА II и ИПА III.

1.5.1 УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВНИ ФИНАНСИИ

Управувањето со јавните финансии опфаќа повеќе аспекти, кои вклучуваат: економска анализа, макроекономска и фискална рамка, мобилизација и наплата на приходи, планирање на Буџетот, управување со јавни инвестиции, јавни набавки вклучувајќи и ЈПП, воспоставување Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС), Академија за јавни

финансии, буџетско сметководство, јавна внатрешна финансиска контрола, надворешна контрола и парламентарен надзор и УЈФ на локално ниво. Реформите во јавните финансии за подобрување на фискалната рамка, зајакнување на процесот на планирање, извршување и известување за јавните финансии, зголемување на наплатата на приходите, подобрување на системот на јавни набавки и зајакнување на внатрешната и надворешната контрола преку зголемување на транспарентноста и отчетноста во работењето се идентификувани како една од клучните цели на Владата, што треба да обезбеди забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните. Тоа вклучува одржување стабилен буџет на долг рок, притоа продолжувајќи со обезбедување квалитетни и брзи услуги за граѓаните и деловните субјекти преку модерна и ефикасна јавна администрација, базирана на дигитализација. Подобреното управување со јавните финансии ќе се базира на јасна стратегија, реформски ориентирано и транспарентно управување, во насока на имплементирање на реформите што треба да се направат во јавните финансии, во смисла на подолгорочно и поквалитетно планирање на буџетските програми и буџетите. Ова значи стремеж кон поправичен модел на јавни финансии гледано од аспект на приходите, расходите и начинот на финансирање, односно популарно кажано - како се полни Буџетот и како и каде се трошат парите на граѓаните, при што фокусот е ставен на замена на традиционалното буџетирање со буџетирање засновано на резултати и воведување повеќегодишна буџетска рамка. Управувањето со јавните финансии се спроведува преку годишни акциски планови, а следењето се врши врз основа на полугодишни и годишни извештаи. Спроведувањето и следењето на новата Програма 2022 - 2025 година се базира на секторски дијалог за политиките со сите заинтересирани страни, кој беше воспоставен со претходната Програма. Целта на дијалогот е да се осигури заедничката работа врз приоритетите и политиките во секторот Управување со јавни финансии и да се воспостави синергија и усогласеност помеѓу различните иницијативи, како и да се обезбеди дека буџетските средства и сите други расположливи ресурси, вклучително и донаторските средства ќе се користат на целисходен и транспарентен начин.

Новиот Закон за буџети, којшто беше усвоен од страна на Собранието во септември 2022 година и којшто ја дава рамката во која се дефинира системот за управување со јавни финансии во Република Северна Македонија, ја дава насоката за реализација на целите на Програмата. Со овој закон се уредува постапката за изготвување, донесување, извршување на Буџетот на Република Северна Македонија и буџетите на единиците на локалната самоуправа и на Градот Скопје и известување за нивното извршување. Законот ги регулира и фискалните правила, фискалните принципи, воспоставувањето Фискален совет, среднорочното буџетско планирање, управувањето со средствата на државата и општините, како и следењето на финансиските резултати на јавните претпријатија и трговските друштва основани од државата и општините, како и фискалната одговорност и основите за воспоставување Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии.

Еден од најголемите приоритети на Владата на Република Северна Македонија, како дел од процесот за пристапување во Европската Унија, е подобрување на управувањето со јавните финансии и зајакнување на среднорочното буџетирање за наредните 5 години.

1.6 СПЕЦИФИЧНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ

Специфичностите на Министерството за финансии се тесно поврзани со подготовката на следните стратешки документи: Фискална стратегија со која се дефинира среднорочната фискална и макроекономска политика, Стратегија за управување со јавен долг со која се дефинира политиката на управување со јавниот долг, Буџет на Република Северна Македонија, Програма на економски реформи во рамки на поедноставениот Европски семестар на ЕУ за земјите кандидати со цел подобрување на економското управување, како и Програма за управување со јавните финансии, со која се дефинираат реформите во областа на јавните финансии, во функција на

подобрување на ефикасноста и ефективноста на јавните финансии. Истовремено, Министерството за финансии, во рамките на своите надлежности, обезбедува контрола и надзор врз финансиското и наменското користење на средствата и го координира исполнувањето на обврските што произлегуваат од програмата НПАА и од други стратешки документи за европска интеграција.

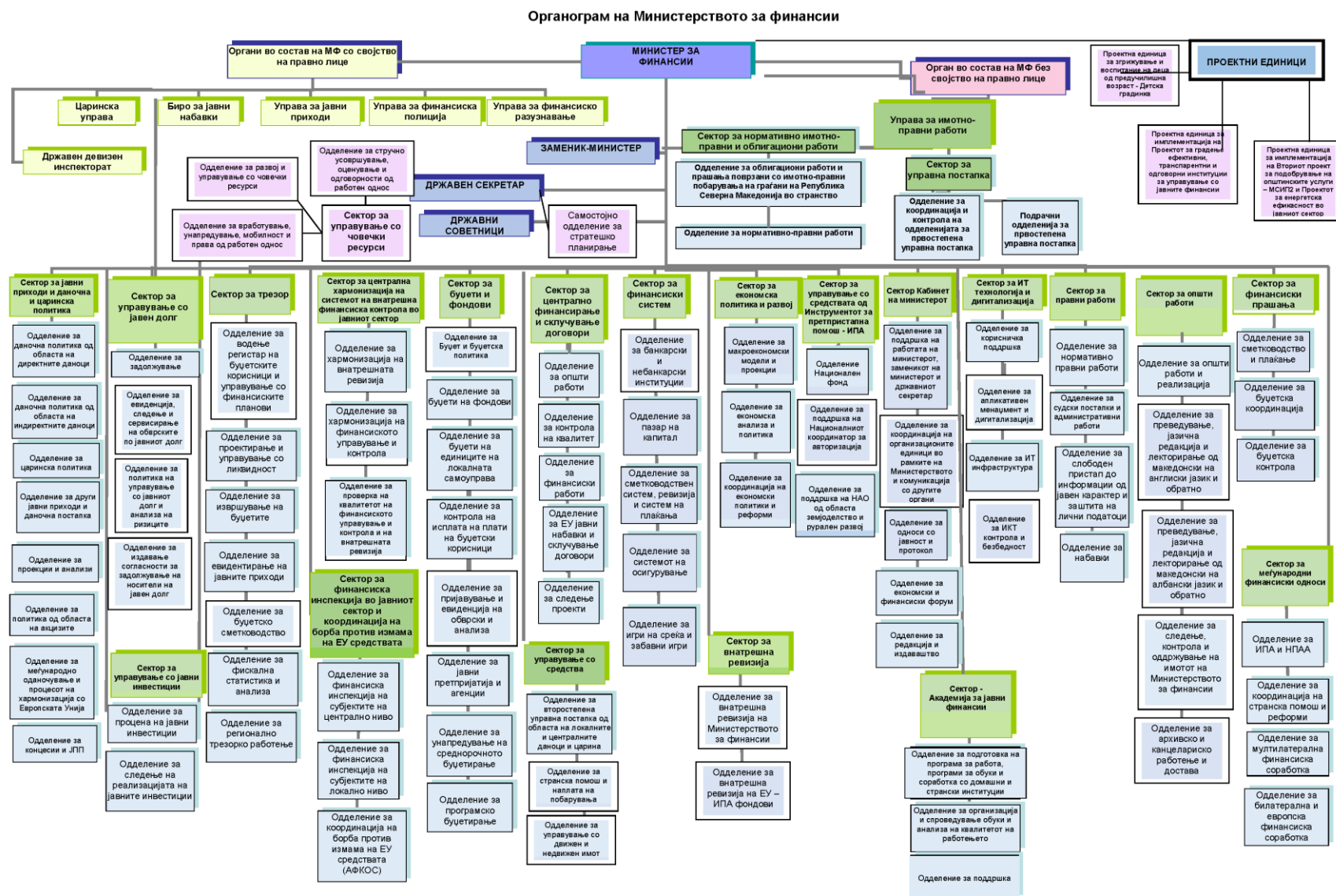
Во Министерството за финансии се воспоставени главните структури за децентрализирано/индиректно управување со средствата од ЕУ - ИПА (Надлежен координатор за акредитација, Национален координатор за авторизација и Програмски службеник за авторизација/раководител на оперативната структура), коишто ја преземаат крајната одговорност за ефикасно и ефективно финансиско управување со средствата од претпристапните фондови од ЕУ – ИПА, согласно овластувањата што произлегуваат од склучените договори помеѓу Владата на Република Северна Македонија и Европската комисија. Исто така, формирано е Одделение за координација на борбата против измама на ЕУ средствата (АФКОС) во насока на координација на административните и оперативните обврски и активности со цел да се заштитат финансиските интереси на Европската Унија и ефективната соработка и размена на информации со ОЛАФ.

Специфичностите на Министерството за финансии произлегуваат и од законските овластувања во делот на јавните набавки и внатрешната финансиска контрола, а се поврзани и со активностите во борбата против организираниот криминал, корупцијата, спречувањето перење пари и финансирање тероризам.

Согласно ова, Министерството го координира и надгледува спроведувањето на политиките во работата на: Царинската управа, Управата за јавни приходи, Управата за финансиско разузнавање, Управата за финансиска полиција, Бирото за јавни набавки и Државниот девизен инспекторат, како органи со својство на правно лице, како и на Управата за имотнoprавни работи, како орган во состав на Министерството за финансии.

Во остварувањето на своите активности и извршувањето на задачите, Министерството за финансии соработува со: Народната банка на Република Северна Македонија, Развојна банка на Северна Македонија, мултилатерални и билатерални финансиски и други институции и организации (ММФ, Светска банка, Банка за развој при Советот на Европа, Германска кредитна банка за обнова - КфВ, УСАИД, Секретаријат за економски прашања на Швајцарија (SECO), Шведска агенција за меѓународна развојна соработка (SIDA), Јапонска агенција за меѓународна соработка (JICA), Европска банка за обнова и развој, агенции на ООН (УНДП, ФАО и други), Европска инвестициона банка, Европско биро за борба против измама (ОЛАФ), Европска комисија, Делегација на Европската комисија и други меѓународни субјекти и синдикати), како и со корисниците и единките корисници на средства од Буџетот, единиците на локалната самоуправа, Генералниот секретаријат при Владата на Република Северна Македонија, Секретаријатот за европски прашања при Владата на Република Северна Македонија, Агенцијата за супервизија на осигурувањето, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Државниот завод за ревизија, Државниот завод за статистика, Сојузот на стопански комори на Македонија, Македонската берза, Централниот депозитар на хартии од вредност, Комисијата за хартии од вредност, Комисијата за заштита на конкуренцијата, Фондот за осигурување на депозити, Централниот регистар, Националното биро за осигурување, Државниот завод за геодетски работи, институции од науката, јавните обвинителства, судовите, Комисијата за спречување на корупцијата, бизнис-секторот (одделни деловни субјекти, компании, економски здруженија и сл.).

1.7 СТРУКТУРА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ И ОРГАНИТЕ ВО СОСТАВ

1.8 ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ФИНАНСИИ:

Владата на Република Северна Македонија со Одлука ги утврди следните стратешки приоритети за периодот 2024 – 2028 година:

- обновување на довербата во институциите, зајакнување на безбедноста, ефикасна борба против корупцијата и криминалот, независност на правосудството и обезбедување на владеење на правото;
- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард и подобар и поквалитетен живот за секого;
- унапредување на националната одбранбена политика и на планирањето во функција на заштита на независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и придонес во колективната безбедност;
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;
- сеопфатно подобрување на квалитетот, инфраструктурата и достапноста до образование, создавање општество базирано на знаење и успешно справување со современи предизвици;
- професионална и ефикасна јавна администрација, развој на дигиталната економија, ИКТ секторот, вештачката интелигенција, иновациите и на стартап екосистемот;
- создавање амбиент за чиста животна средина и справување со климатските промени и
- целосно спроведување на Охридскиот рамковен договор, јакнење на мултикултурната кохезија и промоција на мултикултурните вредности.

Министерството за финансии, во рамките на своите законски надлежности, презема мерки и активности кои придонесуваат за реализација на одредени стратешки приоритети, притоа дефинирајќи ги следните приоритетни цели:

- зајакнување на финансиската и макроекономската стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата;
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства;
- предвидлив, ефикасен и праведен даночен систем и зголемување на наплатата на јавните приходи и намалување на буџетскиот дефицит;
- подобро управување со јавните финансии преку етапна фискална консолидација, фискална одржливост и поддршка на економијата со зголемени капитални инвестиции;
- намалување на сивата економија и поттикнување на приватна иницијатива и инвестиции;
- унапредување на системот на локалната самоуправа, продолжување на децентрализацијата, унапредување на фискалната децентрализација, фискалниот капацитет и финансиската дисциплина, транспарентноста и отчетноста на општините;
- подобрување на локалните јавни услуги и зајакнување на капацитетите на општините;
- ефективна и ефикасна заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси;
- подобрување на законската институционална и оперативна рамка за превенција, откривање и борба против неправилностите и измамите при имплементација на фондовите од Европската Унија;

- стручна, професионална и департизирана администрација;
- дигитализирана јавна администрација.

1.9 ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2023 ГОДИНА

По остварениот раст од 2,8% во 2022 година, растот на домашната економија во 2023 година во голема мерка беше ограничен од продолжените ефекти на случувањата на глобално ниво, пред сè војната во Украина, проширувањето на конфликтот од Блискиот Исток кон Црвеното Море, намалената побарувачка од страна на земјите од ЕУ и нарушувањата на глобалните синџири на снабдување, како и заострувањето на финансиските услови. Во овие услови, во првата половина од годината домашната економија забележа раст од 1,1%, додека во втората половина од годината растот изнесуваше 2,9%, со што економскиот раст во 2023 година изнесува 2,1%. Растот на економската активност во 2023 година е резултат на позитивните остварувања во услужниот сектор и индустријата. Растот во услужниот сектор е на широка основа и забележа зголемување за 3,8%, во чии рамки најголем позитивен придонес кон растот имаа дејностите во врска со недвижен имот и трговијата, транспортот и угостителството. Индустријата забележа зголемување на активност од 1,4%, во услови на зголемено производство на преработувачката индустрија за 1,5%. Во овој период, земјоделството и градежништвото забележаа пад од 3,0% и 0,4%, соодветно. Анализирano според расходната страна на БДП, економскиот раст во 2023 година се должи на позитивниот придонес на нето-извозот врз економскиот раст и на растот на потрошувачката. Приватната потрошувачка се зголеми за 1,2%, јавната потрошувачка се намали за 1,8%, а бруто-инвестициите забележаа пад од 9,6%.

Исто така, Министерството за финансии, во рамките на своите надлежности, реализира мерки и активности во функција на ублажување на ефектите од воениот конфликт во Украина, ценовната и енергетската криза врз економијата со цел задржување на макроекономската стабилност. Поаѓајќи од законски утврдените надлежности и организационата поставеност на Министерството, беа подготвени повеќе закони и подзаконски акти во функција на реализација на поставените цели и надлежности на Министерството.

Во понатамошниот текст се елаборирани постигнатите цели на Министерството за финансии по програми за горенаведениот период, и тоа:

ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА

Во Потпрограмата за правни работи беа преземени следните активности:

- донесување на Годишниот план за јавни набавки за 2023 година во предвидениот законски рок;
- изготвување на извештајот за реализација на Годишниот план за јавни набавки за 2022 година;
- собирање, интегрирање, проверка и прифаќање на барањата на секторите, односно организациските единици во Министерството за финансии за набавка на стоки, услуги и работи;
- спроведување постапки за јавни набавки согласно Законот за јавните набавки предвидени во Годишниот план за јавни набавки;
- изготвување договори за јавни набавки согласно донесените одлуки за избор на најповолен понудувач;
- спроведување набавки под вредносни прагови согласно Законот за јавните набавки;
- поднесување одговори по жалби до ДКЖН;
- давање одговори на барања за информации од јавен карактер за кои имател на информации е Министерството за финансии;

- давање мислења по доставени барања на мислења по закони, подзаконски акти и други прописи кои се од надлежност на Министерството, а кои ги изработуваат организациските единици во Министерството;
- давање мислења по закони, подзаконски акти, колективни договори и други прописи доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа;
- давање мислења по поднесени иницијативи за изменување и дополнување на законските и подзаконските акти во надлежност на Министерството доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа;
- одговори на тужби, жалби и други правни лекови до Државното правобранителство на РСМ, во кои постапки како тужена стана се јавува Министерството за финансии;
- поднесување иницијативи до Државното правобранителство на РСМ за поведување постапки пред надлежен суд.

Во Потпрограмата за општи работи беа преземени следните активности:

- изготвување инструкции за сервисирање, технички преглед, регистрација и осигурување на службените возила, набавка на канцелариска хартија, канцелариски потрошен материјал, информатичка опрема и други инструкции во согласност со склучените договори за јавни набавки;
- изготвување решенија за право на користење мобилен телефон за службени потреби и за ограничување на износот на сметката;
- правење порачки, давање согласности и одобренија во согласност со договорите за јавни набавки;
- изготвување упатници за користење апартмани во објектите за одмор;
- одржување на опремата и инвентарот во зградата на Министерството;
- одржување на имотот на Министерството за финансии (движен и недвижен имот);
- континуирано преведување од македонски на англиски јазик и обратно и од македонски на албански јазик и обратно на законските и подзаконските акти и на други пишани материјали што произлегуваат од делокругот на работата на Министерството за финансии;
- континуирано следење на реализацијата на договорите склучени во согласност со ГПЈН и договорите по исклучок од ЗЈН, како и на договорите склучени преку СОЗР.

Секторот за управување со човечки ресурси спроведе седум (7) јавни огласи за вработување, согласно Планот за вработување за 2023 година, од кои еден (1) оглас беше поништен по наредба на Државниот управен инспекторат. Од реализираните јавни огласи во 2023 година беа вработени 59 лица. Согласно Планот за вработување за 2023 година, таа година беа спроведени и реализирани три (3) интерни огласи за унапредување, а притоа беа унапредени 80 лица. Освен тоа, беа преземени и следните активности:

- подготовка на Годишен план за вработување за 2024 година;
- подготовка на Годишен план за генерички обуки за 2024 година.

Во Потпрограмата за финансиски прашања континуирано се преземаа активности за редовно сервисирање на обврските на Министерството за финансии и реализација на исплатите за проектите „Купи кука, купи стан“ и „Купи кука за млади“. Исто така, беа изготвени:

- завршни сметки за 2022 година;
- Годишен финансиски извештај за 2022 година, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;

- Предлог-буџетско барање на Министерството за финансии за 2024 година.

Во Секторот за внатрешна ревизија беа изготвени:

- годишни извештаи за работата на Секторот во Министерството за финансии за 2022 година, како и извештаи за работата на Секторот во Бирото за јавни набавки, Управата за финансиска полиција, Управата за финансиско разузнавање, Советот за унапредување и надзор на ревизијата и Фондот за осигурување на депозити, со кои Министерството за финансии има склучено договори за вршење внатрешна ревизија;
- извештаи за спроведени внатрешни ревизии во согласност со годишните планови за внатрешна ревизија за 2023 година на Министерството за финансии и субјектите со кои Министерството има склучено договори за вршење внатрешна ревизија;
- стратешки планови за извршување на внатрешната ревизија за периодот од 2024 до 2026 година на Министерството за финансии и субјектите со кои Министерството има склучено договори за вршење внатрешна ревизија и
- годишни планови за внатрешна ревизија за 2024 година на Министерството за финансии и субјектите со кои Министерството има склучено договори за вршење внатрешна ревизија.

Во Потпрограмата за ИК технологија и дигитализација беше воспоставен Заштитен сид на веб-апликации - WAF.

До крајот на 2023 година беа преземени и следните активности:

- континуиран развој и одржување на инфраструктурата за ИКТ во согласност со развојот на новите технологии, стандарди и барањата на други субјекти;
- професионално унапредување на вработените во секторот за ИКТ;
- континуиран развој, одржување и ИТ поддршка на апликативните решенија;
- имплементација на современ Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии;
- управување со привилигиран пристап (PAM);
- превенција на загуба на податоци (DLP) со класификација на чувствителни документи;
- услуга за управување со Компјутерска безбедност, со што дополнително ќе се проверува безбедноста на системот за ИКТ;
- изготвување веб-апликација за изработка на Годишен извештај за системот на внатрешна контрола во јавниот сектор;
- целосна надградба и редизајнирање на МИС на ЦФСД и МИС на УИПР;
- редизајнирање на мрежата на МФ;
- надградба и промена на активната мрежа на WIFI и покривање на подрачните единици со WIFI;
- развој и имплементирање на ИФМИС.

Во Потпрограмата за стратешко планирање беа изготвени следните документи:

- Годишен план за работа на Министерството за финансии за 2023 година којшто е објавен веб-страницата на Министерството за финансии;
- Стратешки план на Министерството за финансии за периодот 2023 - 2025 година, исто така, објавен на веб-страницата на Министерство за финансии;
- Извештај за остварените резултати во функција на стратешките приоритети на Владата на РСМ за 2022 година;

- Извештај за спроведување на Годишниот план за работа на Министерството за финансии за 2022 година;
- предлози од Министерството за финансии за стратешките приоритети и цели за Одлуката на Владата на Република Северна Македонија за утврдување на стратешките приоритети во 2024 година;
- предлог-иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2023 година (финална верзија);
- ажурирана Законодавна агенда на Владата за периодот 1.1.2023 - 30.6.2023 година;
- ажурирана Законодавна агенда за закони од Министерството за финансии коишто се во собраниска процедура (2021 – 2022 година).

До крајот на 2023 година Одделението за стратешко планирање работеше и на:

- подготовка на Нацрт-стратешки план на Министерството за финансии за периодот 2024 - 2026 година;
- подготовка на Нацрт-годишен план за работа на Министерството за финансии за периодот 2024 - 2026 година;
- подготовка на предлог-иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година;
- ажурирање на Законодавната агенда на Владата за периодот 1.7.2023 - 31.12.2023 година;
- ажурирање на Законодавната агенда за закони од Министерството за финансии коишто се во собраниска процедура.

Потпрограма: Академија за јавни финансии

Во 2023 година, новоформираниот сектор во Министерството за финансии - Секторот Академија за јавни финансии во соработка со Секторот за управување со човечки ресурси презеде активности за пополнување на дел од работните места согласно Правилникот за систематизација на работните места. Исто така, дел од назначените лица од работната група пристапија кон изготвување на клучните подзаконски акти согласно кои Академијата ќе ги вклучи во процесите на организирање и спроведување обуки од областа на јавни финансии. По пополнувањето на дел од клучните позиции во секторот, вработените започнаа со реализацијата на надлежностите утврдени со Правилникот за внатрешна организација и работа на Министерството за финансии, односно со подготовка на Нацрт-методологијата за работа на Академијата, спроведување на Анализата за потребите од обука и подготовка на Нацрт-извештај и Нацрт-годишна програма за обуки за 2024 година.

Секторот континуирано соработува со Националната академија за финансии и економија од Холандија и ЦЕФ Љубљана. Дел од вработените во Академијата присуствуваа на конференција и беа во студиска посета на Националната академија за финансии и економија од Холандија како и во ЦЕФ Љубљана. Исто така, ЦЕФ Љубљана организираше работилница за сите вработени од Академијата во врска со подготовката на Методологијата за работа на Академијата. Беа преземени активности за обезбедување простории во кои ќе се одржуваат обуките и во кои ќе бидат сместени вработените. Исто така, беа преземени иницијативи за склучување меморандуми за соработка со домашни и странски институции/организации кои официјално ќе се реализираат во текот на следниот период.

ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ

Потпрограма: Макроекономска политика

Програмата на економски реформи за периодот 2023 - 2025 година беше усвоена од страна на Владата на 1 февруари 2023 година и истиот ден беше официјално доставена до Европската

комисија. Во согласност со Хоризонталниот преглед на програмите за економски реформи 2023 - 2025 година на државите од Западен Балкан и Турција, по претходно спроведени оценски мисии од страна на ЕК, спроведувањето на препораките од Заедничките заклучоци усвоени во мај 2022 година за Република Северна Македонија е оценето како „делумно“, со резултат од 48,6%.

Врз основа на оценката од страна на Европската комисија, во рамки на Економскиот и финансиски дијалог одржан на 16 мај 2023 година беа усвоени заеднички заклучоци со препораки за наредниот период насочени кон мерки како одговор во однос на фискалната, економската и социјалната политика со цел намалување на економското влијание од руската инвазија врз Украина. Со оглед на големата неизвесност од потенцијалните натамошни ефекти од горенаведените предизвици, учесниците се сложија дека потребно е да бидат подготвени за ублажување на негативните влијанија врз растот, вработувањето и социјалната кохезија со соодветно насочени, привремени и транспарентни фискални и финансиски мерки, притоа задржувајќи ја и понатаму соодветно цврстата фискална позиција во 2023 година за да помогне во намалувањето на постојаната висока инфлација и во зачувувањето на фискалната одржливост. Учесниците се согласија дека Економскиот и финансиски дијалог придонесува за остварување на пошироките цели на доброто управување, вклучително владеењето на правото и економскиот просперитет. Со цел да се изгради економска отпорност на подолг рок, сите учесници се обврзаа за забрзување на зелената и дигиталната транзиција на Западен Балкан и Турција, во согласност со обврските поврзани со целите за намалување на емисиите на стакленички гасови, енергетска ефикасност и обновлива енергија за 2030 година. Исто така, беше истакната важноста од зајакнување на развојот на човечкиот капитал и социјалната вклученост, особено на младите лица, што треба да биде поддржано со соодветно и ефикасно користење на финансиската поддршка на ЕУ преку Инструментот за претпристапување и Европскиот фонд за одржлив развој плус.

На 14 јули 2023 година се одржа Регионален состанок на ЕУ со земјите од Западен Балкан и Турција на кој ЕК го презентираше Водичот за подготовка на ПЕР 2024 - 2026 година, со што официјално започна новиот циклус на подготовка на новите програми на економски реформи 2024 - 2026 година, кои треба да бидат доставени до ЕК најдоцна до 15 јануари 2024 година.

Во периодот април–октомври 2023 година во рамки на регионалниот проект поддржан од ЕУ беа одржани повеќе работилници од страна на ЦЕФ поврзани со тимско планирање и развој на институционални капацитети за подобри програми на економски реформи, програмирање на структурните реформи за ПЕР 2024 – 2026 година, клучни индикатори на перформанси и размена на добри практики за клучни индикатори за успешност.

Во јули 2023 година, Министерството за финансии, како координатор на процесот на подготовка на ПЕР, достави до Владата на РСМ Информација за Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција и процесот на подготовка на Програмата на економски реформи 2024 - 2026 година со Акциски план со препораките од Заедничките заклучоци од Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и земјите од Западен Балкан и Турција усвоени на 16 мај 2023 година и Работен план за изработка на ПЕР 2024 - 2026 година, со што започна процесот на подготовка на ПЕР 2024 - 2026 година.

Во септември 2023 година, надлежните институции доставија до МФ нацрт на секторска дијагностика и предлог реформски мерки за ПЕР 2024 - 2026 година. Во декември 2023 година надлежните институции доставија до МФ финално известување за степенот на реализација на активностите од Акцискиот план за спроведување на препораките од Економскиот и финансиски дијалог со ЕУ од 16 мај 2023 година.

Во изработката на ПЕР 2024 - 2026 година беа вклучени сите релевантни институции, а таа беше финализирана кон крајот на 2023 година. Од 15 до 29 декември на веб-страницата на МФ беше објавен [Нацрт-ПЕР 2024 – 2026 година](#), дел 5 - Структурни реформи, како дел од процесот на консултации со јавноста, а истовремено беше доставена електронска покана до заинтересираните страни за доставување мислења и забелешки во однос на мерките.

Во декември 2023 година беше изработена макроекономската и фискалната рамка на ПЕР 2024 - 2026 година врз основа на Ревидираната фискална стратегија 2024 - 2028 година и Буџетот за 2024 година.

Во јануари 2024 година, Програмата заедно со Информација беа доставени до Владата на РСМ, со предлог-заклучоци да се прифати текстот на ПЕР 2024 - 2026 година и да се задолжи министерот за финансии да ја достави до ЕК. Програмата на економски реформи 2024 - 2026 година беше усвоена од страна на Владата на 16 јануари 2024 година и официјално доставена до Европската комисија на 17 јануари 2024 година.

Во јули 2023 година беше изготвен и доставен во владина процедура Полугодишен извештај за извршувањето на Буџетот на Република Северна Македонија јануари – јуни 2023 година. Извештајот беше усвоен на седница на Владата одржана на 5.9.2023 година и објавен на веб-страницата на МФ.

Потпрограма: Развојни проекти

Со оглед на фактот што Вториот проект за подобрување на општинските услуги (во износ од 25 милиони евра, финансиран со средства од Светската банка) заврши во јануари 2023 година, сите педесет и четири (54) потпроекти на триесет и седумте општини со потпишани триесет и осум (38) договори за подзаем со Министерството за финансии беа реализирани, при што потпроектот на една општина е реализиран со намален обем. Вкупната реализирана вредност на компонентата за подзаем изнесува околу 18,7 милиони евра.

Општините со склучени договори за подзаем во рамките на проектот МСИП 2 имаа можност да добијат грант за реализација на општинските потпроекти во најсиромашните и маргинализирани населени места со најнеповолни услови за живот во општината во согласност со подготвената и одобрена урбана ревизија. Во рамките на оваа компонента беа потпишани четириесет (40) договори за грант со триесет и пет општини за реализација на четириесет и три (43) потпроекти во вкупна вредност од околу 4,4 милиони евра, при што сите потпроекти се целосно реализирани.

Во рамки на Проектот за енергетска ефикасност во јавниот сектор во компонентата 1а - Инвестиции во енергетска ефикасност во општините, по спроведениот скрининг на општинските објекти беше утврдено дека четириесет и три (43) објекти на дванаесет општини продолжуваат во следната фаза во која во текот на 2023 година се подготвуваа енергетски ревизии и основни проекти од страна на избраната консултантска компанија. По нивната изработка ќе се пристапи кон потпишување на договорите за подзаем и грант со општините. Во однос на четирите општини кои поднесоа потпроекти за улично осветлување, по подготовката на физибилити студиите беа потпишани договори за подзаем и грант помеѓу општините Ранковце, Лозово и Дебрца и Министерството за финансии и тие преминаа во следната фаза, односно тендерска постапка за избор на најповолен понудувач за изведба на градежните активности. По изработката на физибилити студиите беше утврдено дека потпроектот на Општина Демир Капија не е подобен за понатамошно финансирање што доведе до раскинување на иницијалниот договор со оваа општина. Со Општина Пробиштип која исто така аплицираше со потпроект за улично осветлување, со оглед на тоа што општината веќе имаше подготвена физибилити студија, директно беше потпишан договор за подзаем и грант со Министерството за финансии. Кај оваа општина градежните работи на терен се веќе завршени и овој потпроект е успешно реализиран. Со оглед на фактот што општините сè уште имаат можност да доставуваат барања за користење средства од овој проект, во изминатиот период беа доставени апликации од дополнителни 14 општини кај кои беа извршени посети на терен со цел утврдување дали ги исполнуваат условните критериуми за учество во проектот.

Во Компонентата 1б - Инвестиции за енергетска ефикасност на објектите на централната власт, по спроведениот сеизмички скрининг беше утврдено дека осумнаесет (18) објекти можат да продолжат во следната фаза. За овие објекти беа подготвени енергетски ревизии, основни проекти

и нивни ревизии. Во однос на објектот на Универзитетската клиника за психијатрија, беше потпишан договор со најповолниот понудувач и овој објект е завршен. За четиринаесет (14) здравствени објекти беа потпишани договори за грант со Министерството за финансии по што следува потпишување на договорите со изведувачите на градежните активности. Во февруари 2023 година беше поднесена апликација до Инвестициската рамка за Западен Балкан – ИРЗБ (WBIF) во рамки на осмиот повик преку Секретаријатот за европски прашања за дополнително финансирање на здравствените објекти. Апликацијата беше одобрена во јуни 2023 година со што проектот ќе добие дополнителни средства во износ од околу 2 милиона евра за финансирање на објектите од оваа поткомпонента по потпишувањето на договорот за грант. Освен горенаведените, беа доставени и апликации од две дополнителни институции во рамките на оваа поткомпонента.

Во однос на Компонентата 1в - Технички студии за поддршка на инвестициите, по спроведената постапка за набавка беше потпишан договор со ИЗИИС во рамки на кој беше спроведен сеизмички скрининг на објектите поднесени од страна на Министерството за здравство, како и на објектите поднесени од страна на општините. Исто така, по изборот на консултантските фирми за изработка на енергетски ревизии, основни проекти и ревизија на здравствените објекти, тие беа изработени и доставени. Следен чекор е потпишување договори со избраните компании за изведба на градежните работи на здравствените објекти, како и со компанијата која ќе врши надзор на изведбата на потпроектите на здравствените домови. Во однос на општинските објекти, беше потпишан договор со компанијата која треба да изработува енергетски ревизии, технички проекти и ревизии и овие активности се во тек.

За четирите општини кои поднесоа апликации за јавно осветлување, избраната компанија изработи физибилити студии и основни проекти. Исто така, во тек е постапката за избор на компанија која ќе врши надзор на изведбата на уличното осветлување кај трите општини кои потпишаа договори за подзаем и грант, а во рамки на оваа компонента беше ангажиран и надзорот на изведбата на потпроектот на Општина Пробиштип.

Во рамки на Компонента 2 - Техничка помош и поддршка при спроведувањето, ангажирана е консултантска компанија која ги подготвува документите потребни за воспоставување на ЕЕ фонд, при што консултантите подготвија неколку опции, а како најповолна беше избрана втората опција (воспоставување на Фондот во рамки на РБСМ). Беше одобрен и документот за концепт на ЕЕ фондот. Дополнително, Владата и Собранието на РСМ ги усвоија потребните измени на Законот за Развојната банка.

Проектот за градење ефективни, транспарентни и одговорни институции за управување со јавни финансии се финасира со заем од Светската банка во износ од 20 милиони евра, како грант од ЕУ (администриран од страна на Светска банка) во износ од 4,9 милиони евра. Развојна цел на проектот е да се подобри ефикасноста, транспарентноста и одржливоста на јавните расходи и да се зголеми ефективноста на администрацијата за прибирање на приходите во Северна Македонија. Проектот има сеопфатен пристап во зајакнување на расходната и на приходната страна во циклусот на управување со јавните финансии, а притоа ќе ги земе предвид фискалната одржливост и одржливоста на климатските промени. Конкретно, проектот предвидува:

поддршка на реформите за управување со јавните расходи, развој на Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС) и Информациски систем за управување со државна помош (САМИС) и зајакнување на процесите на даночната администрација и на системите во УЈП.

Овие цели ќе бидат поддржани со активности фокусирани на регулаторни и институционални реформи, модернизација на системите и градење капацитети. Со оглед на важноста на управувањето со промените и вклучувањето на засегнатите страни во рамките на реформската агенда, поврзаните активности ќе бидат составен дел од предложениот проект. Компонентите 1 и 2 од Проектот вклучуваат купување стоки (софтвер, хардвер, мрежна опрема) и услуги

(консултации, обука); додека Компонентата 3 главно ги вклучува услугите - управување со промени и проектен менаџмент/оперативни трошоци.

Во текот на 2023 година беа реализирани следниве активности:

- На 25.1. 2023 година беа склучени договори за заем и грант;
- На 13.2.2023 година беше издадено Правно мислење по Договорот за заем на . Заемот стана ефективен на 20 април 2023 година;
- На 13.4.2023 година беше усвоен Оперативен прирачник за проектот од страна на Министерството за финансии и објавен на веб-страницата на Министерството;
- со пополнување на клучните работни позиции согласно Оперативниот прирачник, на 2.5.2023 година беше оформена Проектната единица за имплементација на Проектот;
- на 31.5. 2023 година беше формирано Работно тело за имплементација на Интегрираниот информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС), а реструктурирано на 1.9.2023 година;
- на 15.2.2023 година беше формирано Работно тело за развој на Информациски систем за управување со државна помош (САМИС);
- на 18.5.2023 година беше формирано Работно тело за имплементација на Интегриран даночен информациски систем;
- на 17.5.2023 година беше воспоставен механизам за решавање жалби и оплаки на ниво на Проектот;
- Управувачкиот комитет за проектот беше формиран на 28.7.2023 година.

Спроведените активности во рамките на секоја од компонентите на Проектот, како и опис на целта на секоја од компонентите се дадени подолу:

- целта на Компонентата 1 е да го поддржи спроведувањето на реформите за управувањето со јавните финансии преку зајакнување на институционалниот капацитет и подобрување на процесите и технолошките платформи во согласност со новиот Закон за буџети, вклучително и воведувањето Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС), Информациски систем за управување со државна помош (САМИС) и други ИТ технички решенија во Северна Македонија.

Во рамките на првата компонента, во текот на 2023 година беа објавени повиците за набавка на консултанти за обезбедување стратешко советување и практична поддршка на работното тело на ИФМИС при набавка, имплементација и распоредување на Интегрираниот информациски систем за управување со јавните финансии, за развој на Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии и унапредување на неговата инфраструктура за информатичка и комуникациска технологија и за обезбедување стратешко советување и директна поддршка на Работното тело за САМИС при набавка, имплементација и поставување на информатичкиот систем за управување со Државна помош, кој резултираше со склучување договор на крајот на 2023 година. Исто така, во текот на 2023 година беше отпочната постапка за набавка на лиценци EViews за потребите на Секторот за економска политика и развој при Министерството за финансии;

- целта на Компонентата 2 - Зајакнување на практиките за даночно управување и системите во УЈП е да се зајакне оперативната ефективност на работењето на УЈП со фокус на зајакнување на системот за управување со даночната усогласеност и избраните функции за управување.

Во рамките на оваа компонента во текот на 2023 година беше објавен повикот за набавка на консултанти за поддршка на Работното тело за ИТИС при изготвување функционални/технички услови и тендерска документација за набавка на Интегриран даночен информациски систем;

- целта на Компонентата 3 - Поддршка за управувањето со промени, координација и управувањето на Проектот е да изгради чувство на сопственост и да ги катализира активностите за реформи преку обезбедување континуирана поддршка при спроведувањето на активностите превидени со компонентите 1 и 2 преку преземање активности фокусирани на управување со промени за ефективно ангажирање на засегнатите страни и управување со реформи врз основа на план за управување со промени. Во рамките на оваа компонента во текот на 2023 година беше завршена постапката за набавка на лаптопи за членовите на Работното тело за ИФМИС, а беше реализиран и договорот за набавка на канцелариска ИТ опрема. Воедно беше завршена постапка за набавка и беше набавен систем за финансиско управување со Проектот во согласност со дадените стандарди од страна на Светската банка. Во текот на 2023 година, во рамките на оваа компонента беше подготвена нацрт-верзија од описот на услуги за операционализација на управувањето со промени за да се зајакне вклученоста и комуникацијата на засегнатите страни, како и нацрт-верзија од условите за ангажирање за ревизија на самиот проект.

Со цел подобрување на координацијата помеѓу институциите вклучени во имплементацијата на проектот, на 20 октомври 2023 година беше одржан координативен состанок, на кој со клучните засегнати страни се дискутираше за напредокот на Проектот како и за следните чекори кои ќе се преземат.

ИПА Твининг-проект МК 18 IPA FI 01 19 „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“ - во изминатите 18 квартали (период на имплементација), беа спроведени вкупно 200 активности преку 252 мисии. (Компонента 1 - 29 активности, 45 мисии; Компонента 2 - 97 активности, 125 мисии; Компонента 3 - 39 активности, 44 мисии и Компонента 4 - 35 активности, 38 мисии).

Периодот на имплементација на Проектот заврши на 31.7.2024 година, а на 03.7.2024 година беше одржана завршна конференција за официјално затворање на Проектот.

Потпрограма: Економски форум

На 15 септември 2023 година беше одржано Третото издание на СЕФФ, на тема „Европска интеграција и економски просперитет, Европа - да, Европа - сега“ со четири панел-дискусии: Европска и регионалната интеграција; Пазари, институции и економски просперитет; Геополитика, креирање политики и финансии и Глобални трендови и деловни можности. На конференцијата учествуваа министри, претставници на меѓународни финансиски институции, меѓународните партнери за развој, граѓанското општество, академската заедница, бизнис-секторот и други експерти и чинители кои иницираа конструктивни идеи и препораки за политики што се применливи во регионален контекст. Фокусот на конференцијата беше врз забрзувањето на европската интеграција на Западен Балкан во духот на Планот на Европската комисија за Западен Балкан, кој беше најавен на крајот на мај 2023 година од страна на претседателката на Европската комисија, Н.Е. г-а Урсула фон дер Лајен.

Учесниците имаа исклучителна можност да дискутираат за планирањето на макроекономските политики, јавните финансии и структурните реформи, мобилизацијата на приватниот капитал, зајакнувањето на регионалната и европската соработка, дигитализацијата, зелената економија, човечкиот капитал итн.

Одлуката за организирање меѓународна конференција на високо ниво произлегува од заложбата на Министерството за финансии да ги промовира транспарентноста и инклузивниот дијалог со релевантните чинители.

Потпрограма за унапредување на фискалната децентрализација

Во текот на 2023 година беа подготвени и донесени:

- Уредба за методологија за распределба на приходите од данокот на додадена вредност по општини за 2024 година; Уредба за методологија за распределба на приходите од данокот на додадена вредност по општини за 2024 година;
- услови за оспособување на преостанатата Општина Пласница да ги исполни условите за II фаза на децентрализација – Општина Пласница достави известување за исполнување на условите, а Министерството за финансии достави Информација до Владата на РСМ;
- Предлог-закон за управување со општински долгови – со поддршка од УСАИД беше направена компаративна анализа со искуства од неколку земји и во тек е подготовка на нов Закон за управување со општински долгови;
- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за даноците на имот; беа изготвени анализи по потреба на општините, беше формирана координативна група од 11 институции која ги разгледуваше предлозите, а понатамошната постапка во Владата ќе следи во наредната фискална година;
- инспекција над трошењето на јавните средства од страна на субјектите од јавниот сектор;
- регионален и локален развој - формирање Агенција за регионален и локален развој – беа изготвени сценарија и на 17 октомври 2023 година беше донесена Информација на Влада со предлог-заклучоци за изготвување законски решенија за формирање на Агенцијата. На владино ниво постои работна група во која има член и од МФ. Оваа активност е преместена за наредните години;
- Уредба за прераспределба на капиталните дотации до ЕЛС - со поддршка од УНДП беше изготвена информација со споредбени искуства на земјите во регионот и ЕУЧ
- издавање структурни обврзници;
- Предлог-закон за управување со општински долгови – со поддршка од УСАИД беше направена компаративна анализа со искуства од неколку земји, а во тек е подготовка на нов Закон за управување со општински долгови.

Потпрограма: Ефективни инструменти согласно Планот за забрзан економски раст

Во 2023 година беше подготвен и донесен Закон за изменување и дополнување на Законот за развојната банка на Северна Македонија.

ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ

Потпрограма за буџети и фондови

Во 2023 година беа подготвени и донесени следните акти во функција на исполнување на целите и задачите:

- Завршна сметка на Буџетот на Република Северна Македонија за 2022 година;
- Фискална стратегија на Република Северна Македонија за периодот 2024 - 2028 година;
- Буџетски циркулар за 2024 година со кој се даваат насоките за изработка на Буџетот за наредната година;
- Одлука за прераспределба на средствата за 2023 година помеѓу буџетските корисници на централната власт и помеѓу фондовите („Службен весник на РСМ“ бр.207/23);
- Одлука за прераспределба на средства за 2023 година помеѓу буџетските корисници на централната власт и помеѓу фондовите („Службен весник на РСМ“ бр. 264/23);

- измени и дополнувања на Законот за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2023 година;
- Ревидирана фискална стратегија на Република Северна Македонија за периодот 2024 - 2028 година;
- Буџет на Република Северна Македонија за 2024 година;
- Закон за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година;
- План за фискална одржливост и поддршка на економскиот раст – 2023 година;
- Уредба за методологија за распределба на приходите од данокот на додадена вредност по општини за 2024 година;
- Буџетски циркулар за општините за 2024 година со кој се даваат насоките за изработка на буџетите на единиците на локалната самоуправа за наредната година;
- услови за оспособување на преостанатата Општина Пласница да ги исполни условите за II фаза на децентрализација – Општина Пласница достави известување за исполнување на условите, а Министерството за финансии достави Информација до Владата на РСМ.

Потпрограма за трезор

Врз основа на спроведените и реализираните активности, во 2023 година беа изготвени и спроведени:

- Годишен извештај за извршувањето на потставките 412110 – Постојана резерва (непредвидливи расходи) и 413110 – Тековни резерви (разновидни расходи) од Буџетот на Република Северна Македонија за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022 година;
- Полугодишен извештај за извршувањето на потставките 412110 – Постојана резерва (непредвидливи расходи) и 413110 – Тековни резерви (разновидни расходи) од Буџетот на Република Македонија за периодот од 1 јануари до 30 јуни 2023 година;
- активности во насока на исполнување на законските обврски и цели;
- извршување на Буџетот на РСМ и на буџетите на општините.

Потпрограма за управување со јавен долг

Во 2023 година беа подготвени и донесени следните документи:

- Одлука за утврдување на максималниот износ на нето-задолжување преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2023 година;
- Одлука за измена на Одлуката за утврдување на максималниот износ на нето-задолжување преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2023 година објавена во „Службен весник“ бр.219/2023;
- Одлука за измена на Одлуката за утврдување на максималниот износ на нето-задолжување преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2023 година објавена во „Службен весник“ бр. 273/2023;
- Годишен извештај за јавниот долг за 2022 година;
- Стратегија за управување со јавниот долг за 2024 - 2026 (со изгледи до 2028 година) и Ревидирана стратегија за управување со јавниот долг за 2024 - 2026 (со изгледи до 2028 година);

Исто така, беа издадени согласности за задолжување на општини и јавни претпријатија:

- Предлог-одлука за задолжување на Општина Радовиш со заем кај домашна банка;
- согласности за задолжување во рамки на проектната единица МСИП за општините Ранковце, Лозово и Дебарца.

Беа издадени согласности за задолжување на претпријатија основани од страна на општините:

- ЈПКД Комуна Ново Село О. Ново Село - Одлука за кредитирање на нова механизација за ЈПКД Комуна;
- ЈПКД Комуналец Струмица - обезбедување средства за изградба на фотоволтаични центри;
- ЈП Охридски Комуналец Охрид - набавка на специјални возила за потребите на ЈП Охридски Комуналец;
- Енергија-Центар ДООЕЛ-Скопје - поставување фотоволтаични системи на кровните површини на три основни општински училишта на територија на општина Центар.

Воедно, беа издадени и согласности за задолжувања на јавни претпријатија АД обезбедени со државна гаранција:

- АД Електрани на Северна Македонија (ЕСМ) - Ревитализација на големите хидроелектрични центри – III фаза;
- Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје - Проект за финансирање на макро, мали и средни претпријатија (ММСП) со заем од Банка за развој при Советот на Европа;
- Акционерско друштво за вршење енергетска дејност пренос на придонесен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост - Проект делница Свети Николе - Велес, делница Гостивар - Кичево и Интерконектор за пренос на природен гас Грција - Северна Македонија;
- Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје - Проект за финансирање на одржливи и општествено-одговорни инвестиции и активности од областа на климатското финансирање;
- Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје - Проект за финансирање на мали и средни претпријатија, mind-сар компании и за зелена транзиција, со заем од Европската инвестициска банка – ЕИБ VII (седма фаза);
- АД Електрани на Северна Македонија (ЕСМ) - финансиска поддршка за тековното работење на АД Електрани на Северна Македонија.

Во насока на реализација на целта за транспарентност и отчетност на јавните финансии, на веб-страницата на Министерство за финансии се објавуваат:

- месечни податоци за состојбата на државниот долг во рамки на Фискалниот бројач и
- квартални податоци за состојбата на државниот и јавниот долг.

ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА

Потпрограма за политика од областа на акцизите и данокот на моторни возила

Во рамките на оваа потпрограма беа донесени следните законски и подзаконски акти:

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за акцизите (*) и
- Уредба за дополнување на Уредбата за начинот на пресметка на данокот на моторни возила и на износите потребни за пресметка на данокот на моторни возила.

Исто така, во 2023 година се работеше на подготовка на измени и дополнувања на Законот за стоковните резерви.

Потпрограма за даночна политика

Во 2023 година продолжи имплементацијата на Стратегијата за реформа во даночниот систем 2021 – 2025 година. Дополнително, истата година беа донесени следните закони и подзаконски акти:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка;
- Закон за данокот за солидарност;

- Закон за изменување и дополнување на Законот за Управата за јавни приходи;
- Подзаконски акт за спроведување на Законот за данокот за солидарност; Закон за измена и дополнување на Законот за враќање на дел од данокот на додадена вредност на физичките лица;
- Одлука за определување на добрата и услугите кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност;
- Правилник за начинот на пријавување и регистрација на странско лице, начинот на водење на регистарот на даночни застапници, формата и содржината на регистарот на даночни застапници, формата и содржината на пријавата за регистрација за целите на данокот на додадена вредност и потребната документација;
- Правилник за формата, содржината и начинот на поднесување на Годишниот извештај со податоци за стекнување и продажба на хартии од вредност од страна на физички лица и Годишниот извештај со податоци за остварениот доход од удели во инвестициски фонд;

Во Потпрограмата за даночна политика, во 2023 година беше донесена Стратегијата за формализирање на неформалната економија во Република Северна Македонија 2023 - 2027 година, со Акцискиот план за периодот 2023 - 2025 година.

Потпрограма за царинска политика

Од областа на царинската политика беа донесени следните законски и подзаконски акти:

- Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за распоредување одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската комисија (4 измени годишно);
- Одлука за усогласување и изменување на Царинската тарифа за 2024 година, објавена во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 260 од 11.12.2023 година.

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ

Во текот на 2023 година, во **Програмата за финансиски систем** беа донесени закони и измени на законски решенија кои беа во функција на натамошно зајакнување на финансискиот систем и системот на осигурување, и тоа:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за ревизија на инструментот за претпристапна помош (ИПА);
- Закон за решавање банки;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за финансиските друштва;
- Закон за изменување на Законот за финансиска дисциплина;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за Развојната банка на Северна Македонија;
- Одлука за дваесет и втората емисија на обврзници за денационализација.

Беа преземени и повеќе активности и изготвени низа документи, меѓу кои:

- мислења по доставени барања за мислења по однос на закони и извештаи за работа и финансиски извештаи и финансиски планови од други институции;
- пет обуки за банкарство и пазар на капитал во соработка со Агенцијата за трансфер на финансиска технологија - АТТФ од Луксембург.

Исто така, во текот на 2023 година беа издадени:

- решенија за согласност за член на орган на управување во финансиско друштво - 9 (девет);

- решенија за согласност за промена на основна главнина на финансиско друштво – 11 (единаесет);
- решенија за согласност за промена во сопственичка структура на финансиско друштво – 4 (четири);
- решенија за одбивање барање за издавање Дозвола за основање и работа на финансиско друштво – 2 (две); решенија за отфрлање барање за издавање Дозвола за основање и работа на финансиско друштво – 2 (две);
- решение за согласност за член на орган на управување во давател на финансиски лизинг – 1 (едно);
- лиценци за приредување игри на среќа – 14 (четиринаесет);
- одлука за одземање лиценца за игри на среќа во обложувалница – 1 (една);
- решенија за приредување игри на среќа и забавни игри – 950 (деветстотини и педесет);
- дозволи за приредување игри на среќа и забавни игри – 150 (сто и педесет);
- мислења за утврдување постоење економски интерес за прием во државјанство на Република Северна Македонија согласно Уредбата за утврдување на критериумите за особен научен, економски, културен, спортски или друг национален интерес за стекнување државјанство на Република Северна Македонија – 9 (девет). Во текот на 2023 година беа извршени вкупно 12 надзори (6 теренски и 6 вонтеренски).

Воедно беа донесени и усвоени:

- Правилник за формата и содржината на барањето за признавање професионална квалификација стекната во странство;
- Правилник за формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на сметководствени приправници, Регистарот на сметководители, Регистарот на овластени сметководители, Регистарот на трговци поединци – сметководители, Регистарот на трговци поединци – овластени сметководители, Регистарот на друштва за вршење сметководствени работи и Регистарот на правни лица кои спроведуваат обуки за континуирано професионално усовршување;
- Правилник за формата и содржината на барањето за полагање испит за стекнување на статусот сметководител и барањето за полагање испит за стекнување на статусот овластен сметководител, како и формата и содржината на уверението за сметководител и уверението за овластен сметководител;

Правилник за формата и содржината на барањето за упис во Регистарот на сметководители и барањето за упис во Регистарот на овластени сметководители, како и формата и содржината на потврдата за стекнато искуство во вршење сметководствени

ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА УНИЈА

Потпрограма: Управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА

Во текот на 2023 година, во Потпрограмата за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА беа подготвени повеќе документи и беа преземени низа активности во функција на натамошно унапредување на односите со Европската Унија:

- годишни изјави за гаранција за ефективно и ефикасно функционирање на системот за индиректно управување со средствата од ИПА за 2022 година за:
 1. Годишна акциска програма за 2014 година,
 2. Годишна програма за 2017 година,

3. Повеќегодишна програма МААР од областа на транспортот и животната средина,

4. Програма ИПАРД 2014 - 2020 година;

- годишни финансиски извештаи за средствата од ИПА испратени од НАО до Европската комисија;
- конечени извештаи од шест спроведени верификациски посети согласно Планот за спроведување верификациски посети за 2023 година (три верификациски посети во делот на програмите на ИПА и три верификациски посети во делот на програмата ИПАРД);
- Информација за статусот на спроведување на Акцискиот план за воспоставување систем за индиректно управување со ИПА III за Годишната акциска програма за 2022 година;
- Решение за назначување на националниот координатор за авторизација (НАО) за ИПА III;
- Уредба за воспоставување на структурите и органите и за утврдување на нивните меѓусебни односи за индиректно управување со финансиската помош во рамките на Инструментот за претпристапна помош (ИПА 3);
- договори за имплементација помеѓу органите и структурите за ИПА III за спроведување на Годишната акциска програма за 2022 година и програмата ИПАРД III;
- Извештај од самопроцена за акредитирање на Годишната акциска програма за 2022 година за животна средина во рамки на програмскиот период на ИПА III;
- квартални извештаи за управување со идентификуваните неправилности во програмите на ИПА;
- Барање за добивање право за индиректно управување со Годишната акциска програма за 2022 година;
- Барање за добивање право за индиректно управување со Програмата за рурален развој ИПАРД III;
- внатрешни постапки за работа на НАО/УС за управување со ИПА III - Годишна акциска програма за 2022 година;
- внатрешни постапки за работа на НАО/УС за управување со програмата ИПАРД III;
- Акциски план за управување со ризици во рамки на структурата на ИПА;
- Акциски план за управување со ризици во рамки на структурата на ИПАРД;
- Информација за консолидираните акциски планови по програмите за имплементирање на препораките за надминување на ревизорските наоди констатирани во годишните извештаи за ревизорска активност за 2022 година, издадени од страна на Ревизорското тело за ревизија на Инструментот за претпристапна помош - ИПА;
- Информација за резултатите од завршената истрага од страна на Европското биро за борба против измама (ОЛАФ) во врска со проекти финансирани во Република Северна Македонија преку Инструментот за претпристапна помош (ИПА) 2007 – 2013 година;
- Информација за резултатите од завршена истрага (ОС/2018/1177/B4) од страна на Европското биро за борба против измама (ОЛАФ) во врска со проекти финансирани во Република Северна Македонија преку Инструментот за претпристапна помош (ИПА) 2007 - 2013 година во рамките на Програмата за помош при транзиција и институционална надградба (ТАИБ 2009).

Во однос на политиката за мотивација и задржување на кадарот во рамки на системот за децентрализирано/индиректно управување со средствата од ИПА беше воспоставено решение коешто се имплементира и во текот на 2023 година, со кое на вработените во институции вклучени во структурата на ИПА им е определен додаток на плата од 15%.

Потпрограма: Централно финансирање и склучување договори (ЦФСД)

Секторот за централно финансирање и склучување договори спроведе активности во насока на имплементација на средствата од ИПА.

Активностите во врска со апсорпцијата на средствата од ИПА, што ги вклучува склучените договори и исплатата на средствата за склучените договори заклучно со 31.12.2023 година по програма, се следните:

- во рамките на Повеќегодишната акциска програма за транспорт и животна средина и климатски промени беа ставени на располагање средства од ИПА во износ од 225,87 милиони евра. Во рамките на оваа програма беа потпишани договори во вкупен износ од 82,14 милиони евра. До крајот на 2023 година беа исплатени вкупно 44,33 милиони евра, од кои 36,89 милиони евра средства од ИПА, што претставува 16,33% од расположливите средства од ИПА за оваа програма;
- во рамките на Годишната програма за 2017 година, на Република Северна Македонија ѝ беа ставени на располагање средства од ИПА во износ од 12,65 милиони евра. Досега се склучени 10 (десет) договори во вкупен износ од 12,26 милиони евра од кои 11,67 милиони евра се средства од ИПА, што претставува 92,31% од расположливите средства од ИПА за оваа програма. До крајот на 2023 година беа исплатени вкупно 8,56 милиони евра, од кои 8,08 милиони евра средства од ИПА, што претставува 63,87% од расположливите средства од ИПА за оваа програма.

Република Северна Македонија и Европската комисија (ЕК) на 12.12.2023 година ја потпишаа Финансиската спогодба за партнерство за Годишната акциска програма за 2022 година во рамки на Инструментот за претпристапна помош - ИПА III. Со оваа програма за Република Северна Македонија се програмираани 63.000.000 милиони евра, од кои 26.500.000 милиони евра се буџетски придонес на ЕУ за програмираната Акција 4 - ЕУ за модерни пречистителни системи за отпадни води. Имено, во рамки на Акција 4 од програмата ИПА III предвидени се инвестициски проекти за изградба на пречистителни станици и канализациски мрежи во неколку градови во државата.

Воедно, беше подготвена Анализа на научени лекции за 2023 година, а потоа беше доставена до инволвираните страни на 30.4.2024 година.

Во рамки на тековните програми, договорите се склучуваат согласно усвоените планови за јавни набавки, а исплатите се извршуваат согласно Планот за исплати.

Во текот на 2023 година беа усвоени и потпишани Прирачникот за внатрешни постапки за работа на ЦФСД за програмата ИПА III со цел спроведување на оваа програма.

Потпрограма: Исполнување на обврските од евроинтеграцискиот процес

Во рамките на оваа потпрограма беа реализирани следните активности:

- претседавање со Поткомитетот за економски и финансиски прашања и статистика, којшто се одржа на 4.10.2023 година во Брисел;
- координација на Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција поврзан со процесот на подготовка на Програмата на економски реформи, кој финализираше со министерски состанок на 16.5.2023 година во Брисел.

Воедно, во 2023 година беа подготвени, а потоа и усвоени од страна Владата, следните документи:

- Годишен извештај за следење на спроведувањето на Акцискиот план за 2022 година за Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии за периодот јануари – декември 2022 година;

- Акциски план за спроведување на Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии за 2023 година;
- Полугодишен извештај за следење на спроведувањето на Акцискиот план за Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии за 2023 година, за периодот јануари – јуни 2023 година.

Сите документи се објавени на веб-страницата на Министерството за финансии.

Во 2023 година беа подготвени Придонес кон извештај на ЕК за напредокот на РСМ за периодот октомври 2022 година – март 2023 година и Придонес кон извештај на ЕК за напредокот на РСМ за периодот април – 15 јуни 2023 година.

Потпрограма: Меѓународни финансиски односи

Во Секторот за меѓународни финансиски односи во текот на 2023 година беа донесени следните закони:

- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Програмата за обновлива енергија ЕСМ – Компонента I: Ревитализација на хидроелектрани, кој ќе се склучи меѓу Кредитната банка за обнова – КфВ и Акционерското друштво за производство на електрична енергија Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Финансискиот договор за заем на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје за мали и средни претпријатија, средно пазарно капитализирани претпријатија и зелена транзиција, кој ќе се склучи помеѓу Европската инвестициска банка и Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Европската инвестициска банка по Финансискиот договор за железничкиот Коридор 8 - источна делница МК, делница Крива Паланка - граница помеѓу Северна Македонија и Бугарија;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за железничкиот Коридор 8 – Фаза 3, делница од Крива Паланка до граница со Република Бугарија;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој - Светска банка по Договорот за заем за развојни политики за одржливост и отпорност;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Европската Унија по Договор за заем за макрофинансиска поддршка на Република Северна Македонија;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за финансирање на Проектот за заеднички железнички граничен премин – Табановце;
- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем кој ќе се склучи помеѓу Француската агенција за развој и Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје, за заем на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје за финансирање на зелени и општествено одговорни инвестиции;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Фондот за меѓународен развој на Организацијата на земјите извознички на нафта по Договорот за заем за Програмата за одржливост и отпорност;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Кредитната банка за обнова (КфВ) по Договор за заем заснован на политики за Северна Македонија;

- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој – Светска банка по Договорот за заем за финансирање на Вториот проект за унапредување на социјалните услуги.

Во 2023 година беше подготвен и Законот за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем за дополнително финансирање на Проектот за надградба и развој на патишта, кој ќе се склучи помеѓу Меѓународната банка за обнова и развој – Светска банка и Јавното претпријатие за државни патишта, кој беше усвоен од страна на Собранието во 2024 година.

Беше подготвени и усвоени:

- Одлука за зголемување на капиталот на Република Северна Македонија кај Банката за развој при Совет на Европа;
- Одлука за зголемување на придонесот на Република Северна Македонија во Меѓународното здружение за развој;
- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив, заклучно со 31.3.2023 година;
- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив, заклучно со 30.6.2023 година;
- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив, заклучно со 30.9.2023 година;
- Информација за потребата од обезбедување заем за развојни политики;
- Информација од одржаните разговори со мисијата на Светската банка во периодот од 28 до 31 март 2023 година за потребата од обезбедување заем за развојни политики;
- Информација во врска со потребата од доставување Писмо за развојни политики до Светската банка;
- Информација за потребата од склучување Договор за грант за проектот „Пречистителна станица за отпадни води во Скопје“, во врска со инвестициски грант од европскиот Заеднички фонд за Западен Балкан помеѓу Република Северна Македонија, претставувана од Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерството за финансии, и Европската инвестициона банка;
- Информација за потребата од обезбедување заем заснован на политики од Кредитната банка за обнова – КФВ наменет за буџетска поддршка;
- Информација во врска со подготовката и усогласувањето на документот Системска дијагностика на земјата, во соработка со Светската банка;
- Информација за Рамката за партнерство (Country Partnership Framework) на Република Северна Македонија со групацијата Светска банка за периодот 2024 – 2028 година;
- Информација за потребата од склучување Договор за грант помеѓу Република Северна Македонија и Јавното претпријатие за железничка инфраструктура Железници на Република Северна Македонија – Скопје и Европската инвестициска банка за железничкиот Коридор 8 - источна делница МК, делница Крива Паланка - граница помеѓу Северна Македонија и Бугарија.

Потпрограма: Управување со јавни инвестиции

Во текот на 2023 година, во оваа потпрограма беа реализирани следните активности:

- спроведена мисија С-РІМА и добиени прелиминарни препораки за вградување на аспектите на климатските промени во управувањето со јавните инвестиции;
- спроведена мисија на ММФ - ФАД за планирање на работните процеси за управување со јавни инвестиции и добиени препораки за следни чекори во градење краткорочно ИТ решение/база на податоци за управување со јавни инвестиции;
- започната подготовка на уредба, прирачник и методологија за дефинирање, подготвување, разгледување, оценување и утврдување на приоритетните јавни инфраструктурни проекти со техничка помош од Светската банка;
- зајакнување на капацитетите на Секторот за управување со јавни инвестиции - заклучно со декември 2023 година, бројот на вработени изнесува шест (6) извршители.

ПРОГРАМА ЗА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИКА КОНТРОЛА И ФИНАНСИСКА ИНСПЕКЦИЈА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Потпрограма за јавна внатрешната финансиска контрола

Во текот на 2023 година беа реализирани следните активности:

- Нацрт-правилник за начинот на извршување на активностите во надлежност на Единицата за финансиски прашања;
- контролни активности за превенција од идно креирање долгови;
- анализа на регулативата поврзана со преземање и плаќање обврски;
- прашалник и интервјуа со вработени од пет пилот-институции;
- извештај за фактичката состојба со препораки за пилот-институциите;
- две еднодневни работилници за вработените во единиците за финансиски прашања на централно и локално ниво на тема „ФУК - практична имплементација за буџетските корисници на централно и локално ниво“;
- менаџерска отчетност;
- анализа на регулативата поврзана со менаџерска отчетност;
- прашалник и интервјуа со вработени од пет пилот-институции;
- извештај за фактичката состојба со препораки за пилот-институциите;
- подготовка на Нацрт-правилник за континуирано професионално усовршување на внатрешните ревизори;
- процес на управување со ризици;
- анализа на регулативата поврзана со управување со ризици;
- прашалник и интервјуа со вработени од пет пилот-институции;
- извештај за фактичката состојба со препораки за пилот-институциите;
- две еднодневни работилници за вработените во ЕФП и за координаторите за управување со ризици на централно и локално ниво на тема „ЕФП - координативна улога за развој на ФУК и процес на управување со ризици“;
- две еднодневни работилници за внатрешните ревизори на централно и локално ниво на тема „Разбирање и практични искуства во процесот на ревизија базиран на ризици“;
- Нацрт-упатство за спроведување проверки за квалитет на внатрешната ревизија;

- организација и учество на Координативна конференција за твининг-проектот „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“;
- анализа на конечните извештаи од овластените државни ревизори/акциски планови;
- подготовка на дел од Прирачникот за внатрешна ревизија (ИТ ревизија);
- подготовка на мислења по барање на Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија во врска со конечните извештаи на Државниот завод за ревизија, акциските планови што се подготвуваат врз основа на овие извештаи и извештаите за имплементација на акциските планови;
- подготовка на инструкции за содржината/структурата на Модулот за јавна внатрешна финансиска контрола во рамки на ИФМИС;
- супервизија на работењето на единиците за внатрешна ревизија во Општина Гази Баба, Агенцијата за катастар на недвижности и Општина Велес;
- супервизија на финансиското управување и контрола во Агенција за катастар на недвижности;
- подготовка на Годишен извештај за функционирањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2022 година. Извештајот беше усвоен од страна на Владата на РСМ на 181-та седница одржана на 29.8.2023 година.

Потпрограма за финансиска инспекција во јавниот сектор

Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата реализира низа активности во текот на 2023 година.

Со поддршка од твининг-проектот на ИПА „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“, во 2023 година беа одржани три обуки, согласно Планот за обука 2023 - 2025 година, врз основа на претходно извршената анализа за потребата од обуки на телата на ИПА и соодветните национални органи што учествуваат во заштитата од измама на фондовите на ЕУ.

На 14.3.2023 година се одржа конститутивен состанок, при што беше формирана мрежата АФКОС, со претставници од институциите членки на мрежата, согласно Уредбата за утврдување на структурата на системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија. Воедно, мрежата АФКОС одржа и два ад хок состанок со засегнатите институции, на барање на структурите на ИПА, поврзани со пријавени случаи на неправилности и сомнежи за измама во однос на имплементацијата на фондовите на ИПА, а со цел подобра соработка и координација во преземањето на потребните активности согласно законските надлежности на одговорните институции. На 14.12.2023 година се одржа и вториот состанок на мрежата АФКОС на кој присуствуваа претставници од институциите вклучени во оваа мрежа.

Во текот на 2023 година беа потпишани меморандумите за соработка во областа на заштитата на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија помеѓу Министерството за финансии и клучните институции од соодветната област – Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Ревизорското тело и Управата за финансиска полиција, што ќе придонесе за воспоставување ефективна координација на системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија.

Нацрт-верзијата на веб-страницата на Одделението АФКОС е подготвена со поддршка од ИПА твининг-проектот „Зајакнување на функциите за планирање, извршување и внатрешна контрола на Буџетот“.

Одделението АФКОС ги подготви Годишниот извештај за имплементација на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ 2022 – 2025

година и Акцискиот план 2022 - 2023 година за 2022 година, кои беа доставени на разгледување до Владата на Република Северна Македонија. На седницата одржана на 29.8.2023 година, Владата на Република Северна Македонија ги разгледа Годишниот извештај за имплементација на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ 2022 - 2025 година и Акцискиот план 2022 - 2023 година за 2022 година.

Процесот на усогласување на националното законодавство со Директивата (ЕУ) 2017/1371 за борба против измами и заштита на финансиските интереси на Унијата по пат на кривично право резултираше со законски одредби вградени во Кривичниот законик на Република Северна Македонија. Усогласувањето беше спроведено со поддршка на ИПА твининг-проектот и Европската канцеларија за борба против измами (ОЛАФ). На седницата одржана на 13 февруари 2023 година, Собранието на Република Северна Македонија донесе измени и дополнувања на Кривичниот законик („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.36/2023).

Во септември 2023 година беше одржана презентација од страна на експерт од Европската канцеларија за борба против измами (ОЛАФ) на тема „Структурата и мисијата на Европската канцеларија за борба против измами (ОЛАФ)“, на која присуствуваа вработените од Одделението АФКОС, претставници од структурите на ИПА и од мрежата АФКОС.

На семинарот на АФКОС за земјите кандидати и потенцијални кандидати за влез во Европската Унија што се одржа на 12 и 13 септември 2023 година во Будва, Црна Гора присуствуваа претставници од Секторот за финансиска инспекција и координација за борба против измами на ЕУ средствата, структурите на ИПА и мрежата АФКОС. На семинарот беше презентиран системот на заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ и работењето на мрежата АФКОС.

Согласно своите надлежности, одделението АФКОС континуирано пружа поддршка на инспекторите од ОЛАФ при вршењето контроли на лице место во Република Северна Македонија во врска со случаите за пријавени неправилности поврзани со средствата од ИПА и во 2023 година во два случаја асистираше и ОЛАФ, од кои за еден на лице место.

Со поддршка на експерти во рамките на твининг-проектот на ИПА „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“ во ноември 2023 година беше извршена ревизија на Акцискиот план 2022 - 2023 година за реализација на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ 2022 - 2025 и беше подготвен новиот Акциски план за периодот 2024 - 2025 година, а во декември 2023 година беше реализирана активност за ревидирање на интерните процедури за работа на структурите на ИПА во согласност со барањата на Рамковната спогодба за ИПА III.

Претставници од одделението АФКОС учествуваа на состаноци на Поткомитетот за Економско-финансиски прашања и статистика и подготовка на материјали за реализираниот прогрес во врска со заштитата на финансиските интереси на ЕУ, во работата на работната група за Поглавјето 32 - Финансиска контрола и во работната група за Поглавјето 22 - Регионална политика и координација на структурни инструменти.

Со поддршка од експертите од твининг-проектот на ИПА „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“, беше изготвен новиот Закон за финансиска инспекција во јавниот сектор (*), кој беше објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ на 30.1.2023 година и влезе во сила на 7.2.2023 година, по што започна подготовката на подзаконските и интерните акти што произлегуваат од Законот, при што дел беа донесени и објавени во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на веб-страницата на Министерството за финансии, и тоа:

- Правилник за формата и содржината на записникот за извршена финансиска инспекција, формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога субјектите на финансиската инспекција не доставиле забелешки во хартиена форма, формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога

субјектите на финансиската инспекција навремено доставиле забелешки во хартиена форма, но притоа не се прифатени од страна на финансискиот инспектор и формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога субјектите на финансиската инспекција доставиле забелешки во хартиена форма со нови факти и материјални докази, кои влијаат врз промената на фактичката состојба утврдена во записникот и притоа се прифатени од страна на финансискиот инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.203/23);

- Правилник за содржината на прекршочниот платен налог и на евиденцијата за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.203/23);
- Тарифник за утврдување на висината на надоместокот на трошоците за организирање и спроведување на обуката за стекнување лиценца за финансиски инспектор;
- Тарифник за утврдување на висината на паричниот надоместок за обучувачи на обуката за стекнување лиценца за финансиски инспектор;
- Тарифник за утврдување на висината на паричниот надоместок за обучувачи за специјализирана обука за финансиски инспектор;
- Упатство за начинот на утврдување на приоритетноста на пријавите и
- Исправка на Упатството за начинот на утврдување на приоритетноста на пријавите.

Воедно, отпочна подготовката на внатрешните процедури за работа на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борбата против измама на ЕУ средствата и беа реализирани обуки за примена на новите методолошки алатки, беше одржана работилница за утврдување на приоритетите на финансиската инспекција според утврдените критериуми и подготовка за вршење финансиска инспекција и беа спроведени две пилот инспекции во рамки на одделенијата за финансиска инспекција на централно и локално ниво. Исто така, со поддршка на ИПА твининг-проектот беше реализирана и студиска посета на Прага, Република Чешка.

Беше подготвен и Годишен извештај за работата на финансиската инспекција во јавниот сектор за 2022 година, којшто е разгледан од страна на Владата на Република Северна Македонија на 18.4.2023 година. Воедно беа спроведени и постапки на финансиска инспекција кај субјекти од јавниот сектор, во согласност со Законот за финансиска инспекција во јавниот сектор (*).

Финансиската инспекција, како приоритет, беше внесена во Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии „СМАРТ ЈАВНИ ФИНАНСИИ“ 2022 - 2025 година, при што беше изготвен годишен извештај за реализација на Акцискиот план од Програмата за реформа на управување со јавни финансии за периодот јануари – декември 2023 година, за Приоритетот 3 - Финансиска инспекција од Столб 6 - Јавна внатрешна финансиска контрола.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА

Потпрограма за управна постапка и нормативно имотноправни и облигациони работи

Во текот на 2023 година континуирано беа преземани активности за решавање на предметите за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост и на предметите за експропријација.

Тековно беа изготвувани мислења во согласност со Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, а беа давани и одговори по поднесени претставки и предлози во согласност со Законот за постапување по претставки и предлози. Исто така, се управуваше и со електронскиот систем – Портал за проверка на статус на предмет за приватизација <https://privatizacija.finance.gov.mk/> преку кој барателите имаат увид во текот на постапките по поднесените барања за приватизација, како и со системот за електронско

јавно наддавање, воспоставен во согласност со Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост.

Беа донесени Закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација и Одлука за давање на користење недвижни ствари на Министерството за финансии за потребите на подрачното одделение на Управата за имотнотправни работи во Валандово.

Во 2023 година беа изготвени и предлог-одлуки за давање на користење недвижни ствари на Министерството за финансии за потребите на подрачните одделенија на Управата за имотнотправни работи (Прилеп, Центар, Гостивар, Тетово, Штип, Кочани).

Потпрограма за наплата на побарувања од должниците

Во рамките на оваа потпрограма континуирано се вршеше наплата на побарувањата и продажба на недвижен имот стекнат во стечајни и извршни постапки по изготвени процени од страна на Бирото за судски вештачења и донесени одлуки за продажба од страна на Владата на Република Северна Македонија. Паралелно, во текот на 2023 година се изготвуваа завршни сметки, се постапуваше по одлуки на Управниот суд и на Вишиот управен суд во согласност со Законот за управни спорови (донесување управни акти), се постапуваше по жалби изјавени против решенија за присилна наплата на судски такси (донесување управни акти), се поднесуваа опомени и известувања до должници, се вршеше следење на почитувањето на одредбите од договорите и придржување до отплатата на утврдените ануитети од страна на должниците, се обезбедуваше комплетна административно-техничка поддршка за следење на наплатата на побарувањата, се активираа инструментите за задршка на средства за поврат на ДДВ и задршка на дотации до Секторот за трезор/се поднесуваа барања за поведување судска постапка за наплата на побарувања.

1.10 ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2024 ГОДИНА

Во третиот квартал од 2024 година, економската активност забрза, притоа забележувајќи реален раст од 3,0% на годишна основа, по растот од 2,8% во претходниот квартал, со што просечниот економскиот раст во првите девет месеци од 2024 година изнесува 2,6%. Анализирano според производната страна на БДП, економскиот раст во третиот квартал од 2024 година се должи на позитивните остварувања во услужниот сектор, градежништвото и земјоделството. Растот на активноста во услужниот сектор е на широка основа и забележа зголемување од 5,0%. Највисок раст во рамките на услужните дејности има кај Трговија, транспорт и угостителство од 10,6%, Стручни, научни и технички дејности од 9,0% и Уметност, забава и рекреација од 6,6%. Индустрискиот сектор забележа пад од 4,6%, во услови на намалено производство во Преработувачката индустрија за 2,9%. Градежништвото забележа раст од 2,4%, додека кај земјоделството е регистриран раст од 1,1%. Анализирano според расходната страна на БДП, растот на економската активност во овој квартал е резултат на позитивниот придонес на растот на потрошувачката и бруто-инвестициите.

Во 2025 година, економскиот раст во земјата се очекува да забрза и да достигне 3,7%, во услови на позначителен раст на инвестициите, солидно зголемување на потрошувачката и закрепнување на надворешната побарувачка.

Исто така, Министерството за финансии во рамките на своите надлежности реализира мерки и активности во функција на ублажување на ефектите од воениот конфликт во Украина, ценовната и енергетската криза врз економијата со цел задржување на макроекономската стабилност.

Поаѓајќи од законски утврдените надлежности и организационата поставеност на Министерството, беа подготвени повеќе закони и подзаконски акти во функција на реализација на поставените цели и надлежности на Министерството.

Во понатамошниот текст се елаборирани постигнатите цели на Министерството за финансии по програми за горенаведениот период, и тоа:

ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА

Во Потпрограмата за правни работи беа преземени следните активности:

- донесување на Годишниот план за јавни набавки за 2024 година во предвидениот законски рок;
- изготвување на Извештајот за реализација на Годишниот план за јавни набавки за 2023 година;
- собирање, интегрирање, проверка и прифаќање на барањата на секторите, односно организациските единици во Министерството за финансии за потребите од набавка на стоки, услуги и работи;
- спроведување постапки за јавни набавки во согласност со Законот за јавните набавки предвидени во Годишниот план за јавни набавки за 2024 година;
- изготвување договори за јавни набавки во согласност со донесените одлуки за избор на најповолен понудувач;
- донесување Измена и дополнување на Годишниот план за јавни набавки за 2024 година на Министерството за финансии;
- спроведување набавки под вредносни прагови во согласност со Законот за јавните набавки;
- поднесување одговори по жалби до ДКЖЈН;
- давање одговори на барањата за информации од јавен карактер за кои имател на информации е Министерството за финансии;
- давање мислења по доставени барања на мислења по закони, подзаконски акти и други прописи кои се во надлежност на Министерството, а кои ги изработуваат организациските единици во Министерството;
- давање мислења по закони, подзаконски акти, колективни договори и други прописи доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа;
- давање мислења по поднесени иницијативи за изменување и дополнување на законските и подзаконските акти во надлежност на Министерството доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа;
- одговори на тужби, жалби и други правни лекови до Државното правобранителство на РСМ, во кои постапки како тужена стана се јавува Министерството за финансии;
- поднесување иницијативи до Државното правобранителство на РСМ за поведување постапки пред надлежен суд.

Во Потпрограмата за општи работи беа преземени следните активности:

- изготвување инструкции за сервисирање, технички преглед, регистрација и осигурување на службените возила, набавка на канцелариска хартија, канцелариски потрошен материјал, информатичка опрема и други инструкции во согласност со склучените договори за јавни набавки;
- изготвување решенија за право на користење мобилен телефон за службени потреби и за ограничување на износот на сметката;
- правење порачки, давање согласности и одобренија во согласност со договорите за јавни набавки;
- изготвување упатници за користење апартмани во објектите за одмор;
- одржување на опремата и инвентарот во зградата на Министерството;

- одржување на имотот на Министерството за финансии (движен и недвижен имот);
- континуирано преведување од македонски на англиски јазик и обратно и од македонски на албански јазик и обратно на законските и подзаконските акти и на други пишани материјали што произлегуваат од делокругот на работата на Министерството за финансии;
- континуирано следење на реализацијата на договорите склучени во согласност со ГПЈН и договорите по исклучок од ЗЈН, како и на договорите склучени преку СОЗР.

Во Потпрограмата за управување со човечки ресурси беа објавени четири (4) јавни огласи за вработување, согласно Планот за вработување за 2024 година, од кои три (3) се реализирани и беа вработени осум лица, е еден (1) е сèуште во тек. Исто така, во текот на 2024 година беа објавени единаесет (11) огласи на определено време, согласно кои вработени се педесет и три лица. Согласно Планот за вработување за 2024 година, беа објавени се три (3) огласи за унапредување, со што беа унапредени пет лица, додека еден (1) интересен оглас за унапредување на пет лица е сè уште во тек. Освен тоа, беа преземени и следните активности:

- подготовка на Годишен план за вработување за 2025 година;
- подготовка на Годишен план за генерички обуки за 2025 година.

Во Потпрограмата за финансиски прашања континуирано се преземаа активности за редовно сервисирање на обврските на Министерството за финансии и реализација на исплатите за проектите „Купи кука, купи стан“ и „Купи кука за млади“. Исто така, беа изготвени:

- завршни сметки за 2023 година;
- Годишен финансиски извештај за 2023 година, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;
- Предлог-буџетско барање на Министерството за финансии за 2025 година.

Во Потпрограмата за внатрешна ревизија беа изготвени:

- годишни извештаи за 2023 година за работата на Секторот во состав на Министерството за финансии, како и извештаи за работата на Секторот во Бирото за јавни набавки, Управата за финансиска полиција, Управата за финансиско разузнавање, Советот за унапредување и надзор на ревизијата и Фондот за осигурување на депозити, со кои Министерството за финансии има склучено договори за вршење внатрешна ревизија;
- извештаи за извршените ревизии во согласност со годишните планови за внатрешна ревизија за 2024 година на Министерството за финансии, Бирото за јавни набавки, Управата за финансиска полиција и Управата за финансиско разузнавање;
- стратешки планови за внатрешна ревизија за периодот 2025 – 2027 година и годишни планови за внатрешна ревизија за 2025 година на Министерството за финансии, Бирото за јавни набавки, Управата за финансиска полиција, Управата за финансиско разузнавање, Советот за унапредување и надзор на ревизијата и Фондот за осигурување на депозити.

Во Потпрограмата за ИК технологија и дигитализација беа преземени следните активности:

- континуиран развој и одржување на инфраструктурата за ИКТ во согласност со развојот на новите технологии, стандарди и барањата на други субјекти;
- професионално унапредување на вработените во секторот за ИКТ;
- континуиран развој, одржување и ИТ поддршка на апликативните решенија;
- имплементација на современ Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии;

- управување со привилигиран пристап (РАМ);
- превенција на загуба на податоци (DLP) со класификација на чувствителни документи;
- услуга за управување со Компјутерска безбедност, со што дополнително ќе се проверува безбедноста на системот за ИКТ;
- изготвување веб-апликација за изработка на Годишен извештај за системот на внатрешна контрола во јавниот сектор;
- целосна надградба и редизајнирање на МИС на ЦФСД и МИС на УИПР;
- редизајнирање на мрежата на МФ;
- надградба и промена на активната мрежа на WIFI и покривање на подрачните единици со WIFI;
- планирање, развој и имплементирање на ИФМИС.

Во Потпрограмата за стратешко планирање беа изготвени следните документи:

- Годишен план за работа на Министерството за финансии за 2024 година којшто е објавен на веб-страницата на Министерството за финансии;
- Стратешки план на Министерството за финансии за периодот 2024 - 2026 година, исто така, објавен на веб-страницата на Министерство за финансии;
- Извештај за остварените резултати во функција на стратешките приоритети на Владата на РСМ за 2023 година;
- Извештај за спроведување на Годишниот план за работа на Министерство за финансии за 2023 година;
- предлози од Министерството за финансии за стратешките приоритети и цели за Одлуката на Владата на Република Северна Македонија за утврдување на стратешките приоритети во 2024 година;
- предлог-иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година (финална верзија);
- ажурирана Законодавна агенда на Владата за периодот 1.1.2024 - 30.6.2024 година;
- ажурирана Законодавна агенда за закони од Министерството за финансии коишто се во собраниска процедура;
- подготовка на Нацрт-стратешки план на Министерството за финансии за 2025 - 2027 година;
- подготовка на Нацрт-годишен план за работа на Министерството за финансии за 2025 година;
- подготовка на предлог-иницијативи од Министерството за финансии за Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2025 година;
- следење и известување за спроведувањето на Годишниот план за работа на Министерството за финансии за 2024 година (периодични извештаи) и
- проекти од Министерство за финансии во Програмата за работа на Влада на Република Северна Македонија 2024 – 2028 година.

Потпрограма Академија за јавни финансии

На почетокот на 2024 година, министерот за финансии ја усвои Годишната програма за обука на административни службеници за 2024 година, во која беа планирани шест обуки од областа на јавните финансии. Од предвидените, успешно беа реализирани четири еднодневни обуки. Дополнително, во соработка со Американската стопанска комора беше спроведена ад хок обука

на тема „Улогата на јавниот сектор во поддршката на стандардните ESG (Environmental, Social and Governance) и регулативата за одржлив развој“ во времетраење од пет работни дена.

Академијата за јавни финансии презеде активности за спроведување Анализа на потребите од обука во јавниот сектор за 2025 година, која ќе послужи како основа за изработка на Годишната програма за обука за вработените во јавниот сектор за 2025 година.

Секторот континуирано работи на подготвување на интерните процедури со цел утврдување на процесите во рамките на секторот.

Преку ИПА твининг-проектот „Зајакнување на функциите на буџетско планирање, извршување и внатрешна контрола“ беше развиен Прирачник за курикулум, како основен документ за структурирање на обуките. Во рамки на истиот проект беа спроведени две обуки за обучувачи – една на основно и една на напредно ниво. Како резултат на овие активности, вкупно 39 обучувачи беа сертифицирани и вклучени во регистарот на обучувачи.

Секторот иницираше активности за воспоставување мрежа на контакти со институции на централно ниво со цел унапредување на соработката при организирање на обуките.

Академијата продолжува со континуирана соработка со Националната академија за финансии и економија од Холандија и ЦЕФ Љубљана. Вработените во Академијата активно учествуваа на меѓународни настани, вклучувајќи ја конференцијата во Кишинеф, Молдавија, како и обуки и работилници организирани од ЦЕФ Љубљана. Во соработка со ЦЕФ беше организирана студиска посета во Подгорица, Црна Гора, каде што се реализираше размена на искуства со Управата за човечки ресурси и РЕСПА.

Дополнително, во Велес беше спроведена дводневна работилница на тема „Екосистеми за учење и знаење/управување со јавните финансии“. Резултат од оваа работилница беше развојот на концептот за трансформација на Академијата во Организација за учење (Learning Organisation).

Во декември 2024 година, дел од вработените во Академијата за јавни финансии присуствуваа на Обука за обучувачи, организирана од Даночната академија при Управата за јавни приходи во соработка со Трезорот на САД.

Како резултат на билатералната соработка помеѓу Министерството за финансии на Република Северна Македонија и Министерството за финансии на Холандија, во декември 2024 година експерти од Националната академија за финансии и економија во соработка со Академијата изготвија Предлог на годишна програма за работа на Академијата, која вклучува јасно дефинирани индикатори за мерење на ефикасноста и резултатите од работењето.

Исто така, беа преземени иницијативи за склучување меморандуми за соработка со домашни и странски институции/организации. На 17 декември 2024 година беше официјално потпишан меморандум за соработка со Американската стопанска комора, што отвори нови можности за партнерства и развој.

ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ

Потпрограма: Макроекономска политика

Програмата на економски реформи за периодот 2024 - 2026 година беше усвоена од страна на Владата на Република Северна Македонија на 16 јануари 2024 година и официјално беше доставена до Европската комисија на 17 јануари 2024 година.

Во периодот 14 - 15 февруари 2024 година, Генералниот директорат за економија и финансии (ГД ЕКФИН) при ЕК одржа оценска мисија. Во согласност со Хоризонталниот преглед на програмите за економски реформи 2024 - 2026 година на државите од Западен Балкан и Турција, по претходно спроведени оценски мисии од страна на ЕК, спроведувањето на препораките од Заедничките

заклучоци усвоени во мај 2023 година за Република Северна Македонија е оценето како „делумно“, со резултат од 55,6%.

Економскиот и финансиски дијалог помеѓу Европската Унија (ЕУ) и Западен Балкан и Турција се одржа на 14 мај 2024 година помеѓу „триото“ кое претседава со Советот на ЕУ (Белгија, Унгарија и Полска) и министрите за финансии и гувернерите на централните банки на земјите од Западен Балкан и Турција, каде што се усвоија Заедничките заклучоци со конкретни насоки за политики за циклусот на Програмата на економски реформи 2025 - 2027 година.

На 4 јули 2024 година ЕК го објави Водичот за подготовка на ПЕР 2025 - 2027 година со што официјално започна нов циклус на подготовка на ПЕР. ПЕР треба да содржи макроекономски проекции, план на Буџетот за наредни три години и дел за поврзаноста на Реформската агенда на земјата со макрофискалната рамка на ПЕР, како и преглед на преземени активности во однос на препораките од заедничките заклучоци. Таа треба да биде доставена до ЕК најдоцна до 15 јануари 2025 година.

Во јули 2024 година, беше изготвен и доставен во владина процедура Полугодишен извештај за извршувањето на Буџетот на Република Северна Македонија јануари – јуни 2024 година. Тој беше усвоен на 40-та седница на Владата одржана на 17 декември 2024 година.

Потпрограмата: Развојни проекти

Во рамки на **Проектот за енергетска ефикасност во јавниот сектор** во компонентата 1а - Инвестиции во енергетска ефикасност во општините, по спроведениот скрининг на општинските објекти беше утврдено дека четириесет и три (43) објекти на дванесет (12) општини продолжуваат во следната фаза. За овие општини беа подготвени енергетски ревизии. Согласно резултатите од енергетските ревизии, два (2) објекта не ја исполнуваат потребната минимална енергетска класа и не можат да продолжат во понатамошната фаза. За другите четириесет и еден (41) објект беа подготвени основни проекти. Овие документи беа изготвени од страна на избраната консултантска компанија. Во 2024 година беа спроведени тендерски постапки за избор на најповолни понудувачи за потпроектите на општините Ранковци и Лозово, а Општина Дебарца побара раскинување на договорот за подзаем и грант помеѓу оваа општина и Министерството за финансии.

Во Компонентата 1б –Инвестиции за енергетска ефикасност на објектите на централната власт за четиринаесет (14) здравствени објекти беа потпишани договори со изведувачите на градежните активности, кои беа избрани по спроведената тендерска постапка и за овие објекти имплементацијата на проектите, односно нивната реконструкција е во тек.

Во однос на Компонентата 1в -Технички студии за поддршка на инвестициите, во 2024 година беше потпишан договор со компанијата која врши надзор на изведбата на потпроектите на здравствените домови. Исто така, беа предадени енергетските ревизии за сите четириесет и три (43) објекти од дванаесет (12) општини, како и основните проекти за четириесет и еден (41) објект од единаесет (11) општини.

Во рамки на Компонентата 2 - Техничка помош и поддршка при спроведувањето, ангажиранта консултантска компанија ги подготви документите потребни за воспоставување на ЕЕ фонд и сите документи, како и бизнис-планот беа предадени.

Во рамките на секоја од компонентите на **Проектот за градење ефективни, транспарентни и одговорни институции за управување со јавни финансии** реализираните активностите до крајот на 2024 година се дадени подолу:

Во рамките на првата компонента, постапките за набавка по однос на објавен повик за набавка на консултанти за обезбедување стратешко советување и практична поддршка на работното тело на ИФМИС при набавка, имплементација и распоредување на интегрираниот информациски систем

за управување со јавните финансии, како и повик за Развој на интегриран информациски систем за управување со јавните финансии и унапредување на неговата инфраструктура за информатичка и комуникациска технологија се во тек, а договорот за Обезбедување стратеско советување и директна поддршка на Работното тело за САМИС при набавка, имплементација и поставување на информатичкиот систем за управување со Државна помош е во фаза на имплементација. Беше подготвена и драфт тендерската документација за набавка на Информациски систем за управување со државна помош. Во текот на 2024 година беа набавени EViews лиценци за потребите на Секторот за економска политика и развој при Министерството за финансии.

Во рамките на втората компонента, во текот на 2024 година заврши набавката на консултанти за поддршка на Работното тело за ИТИС при изготвување функционални/технички услови и тендерска документација за набавка на интегриран даночен информатички систем. Беше склучен договор и тој е во фаза на имплементација, а беа подготвени и драфт документи – опис на услуги за три активности превидени во рамките на оваа компонента.

Во рамките на третата компонента, во текот на 2024 година беше склучен договор за набавка на лаптопи за членовите на работното тело на ИФМИС и тој е реализиран. Беше објавен и повик за операционализација на управувањето со промени за да се зајакне вклученоста и комуникацијата на засегнатите страни и набавката е во тек. Реализирана е набавката за ревизија на Проектот, склучен е договор и издаден е ревизорскиот извештај и мислењето за Проектот за 2023 година, а постапката за ангажирање индивидуални консултанти за позициите: специјалист за ИТ инфраструктура и специјалист за кибернетичка безбедност е во тек.

Работното тело за имплементација на интегрираниот информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС) беше реструктурирано на 20.9.2024 година.

Во периодот од 3.6.2024 до 07.06.2024 година, претставници на Работното тело за ИФМИС учествуваа на Годишната конференција на Заедницата на експерти од областа на трезорското работење (Treasury Community of Practice -TCoP) во Мрежата за споделување искуства за управување со јавните трошоци (Public Expenditure Management Peer-Assisted Learning PEMPAL) и имаа можност да ја претстават новата платформа ИФМИС, како и да слушнат искуства од од своите колеги од седумнаесет земји од регионот како да ги подобрат аналитичките и известувачките способности преку примена на современи дигитални алатки. Исто така, ја посетија Управата за трезор на Република Србија за да разговараат за најновите подобрувања на нивниот трезорски систем (SPIRI) и употребата на складираните податоци за согледување на деловните трендови.

На 17.9.2024 година, во просториите на Министерството за финансии, со присуство на претставници од Светската банка се одржа координативен состанок помеѓу институциите вклучени во имплементацијата на Проектот, на кој со клучните засегнати страни се дискутираше за напредокот на Проектот, како и за следните чекори што ќе бидат преземени.

Во текот на 2024 година, во **Потпрограмата: Економски форум** не беа преземени активности поради изборниот процес.

Во **Потпрограмата за Унапредување на фискалната децентрализација**, планираните активности за 2024 година се реализираа во рамките на други програми.

Во **Потпрограмата: Ефективни инструменти согласно Планот за забрзан економски раст** не беа преземени активности поради изборниот процес.

ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ

Во Потпрограмата за буџети и фондови беа подготвени и донесени акти во функција на исполнување на целите и задачите:

- Фискална стратегија на Република Северна Македонија за периодот 2025 – 2029 година;
- Буџет на Република Северна Македонија за 2025 година („Службен весник на РСМ“ бр. 254/24);
- Закон за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2025 година („Службен весник на РСМ“ бр.254/24);
- Изјава за фискална политика;
- Одлука за прераспределба на средства помеѓу буџетските корисници на централната власт и помеѓу фондовите („Службен весник на РСМ“ бр.250/24);
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за класификација на расходите („Службен весник на РСМ“ бр.253/24);
- Завршна сметка на Буџетот на Република Северна Македонија за 2023 година („Службен весник на РСМ“ бр.169/24);
- измени и дополнувања на Буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на РСМ“ бр.169/24);
- измени и дополнувања на Законот за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2024 година („Службен весник на РСМ“ бр.169/24);
- Буџетски циркулар за 2024 година со кој се даваат насоките за изработка на Буџетот за наредната година;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за буџети („Службен весник на РСМ“ бр. 272/24);
- Предлог-закон за изменување на Законот за буџетите;
- Предлог-закон за изменување на Законот за трансформација во редовен работен однос;
- Закон за дополнување на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа („Службен весник на РСМ“ бр. 170/24);
- Уредба за методологија за распределба на приходите од данокот на додадена вредност по општини за 2025 година;
- Буџетски циркулар за општините за 2025 година со кој се даваат насоките за изработка на буџетите на единиците на локалната самоуправа за наредната година;
- подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за буџети;
- Измена (дополнување) на Законот за пријавување и евиденција на обврски; Изменување и дополнување на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Во Потпрограмата за трезор беа подготвени и донесени акти коишто се во функција на исполнување на целите и задачите, и тоа:

- Годишен извештај за извршувањето на потставките 412110 – Постојана резерва (непредвидливи расходи) и 413110 – Тековни резерви (разновидни расходи) од Буџетот на Република Северна Македонија за периодот од 1 јануари до 31 декември 2023 година;
- Полугодишен извештај за извршувањето на потставките 412110 – Постојана резерва (непредвидливи расходи) и 413110 – Тековни резерви (разновидни расходи) од Буџетот на Република Македонија за периодот од 1 јануари до 30 јуни 2024 година;
- подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за буџети (Упатство за планирање на ликвидноста на Буџетот; Упатство за начинот на управување на ликвидноста на системот

на Единствената трезорска сметка; Упатство за начинот за преземање обврски; Упатство за организациски единици за финансиски работи на буџетски корисници);

- Упатство за изменување и дополнување на Упатството за начинот на евидентирање, распоредување, поврат и пренасочување на јавните приходи.

Во Потпрограмата за управување со јавен долг беа подготвени и донесени следните документи:

- Годишен извештај за управување со јавниот долг за 2023 година;
- издадени државни хартии од вредност според календарот за издавање на хартиите од вредност;
- Одлука за утврдување на максималниот износ на нето-задолжување преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2025 година;
- Стратегија за управување со јавниот долг за периодот 2025 - 2027 (со изгледи до 2029 година);
- Одлука за измена на Одлуката за утврдување на максималниот износ на нето-задолжување преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар во 2024 година објавена во „Службен весник на РСМ“ бр.182/2024;
- Проспект за издавање и тргување на 23-та емисија на обврзници за денационализација;
- согласности за задолжување на претпријатија основани од страна на општините: ЈПК Комуналец Кавадарци - набавка на специјализирани возила,
- согласности за задолжувања на јавни претпријатија и трговски друштва кои се во целосна или доминантна сопственост на државата обезбедени со државна гаранција:
 - АД Електрани на Северна Македонија (ЕСМ) - тековна поддршка на работењето,
 - Развојна Банка на Северна Македонија АД Скопје, Проект за финансирање на макро, мали и средни претпријатија (ММСП) со заем од Банката за развој при Советот на Европа,
 - АД Електрани на Северна Македонија (ЕСМ), Програмата за обновливи извори на енергија на АД ЕСМ – Енергетска транзиција во износ од 55 милиони евра, за потребите на Компонентата II: проект „Фотоволтаична електроцентра (ФЕ) Битола 2 со инсталирана моќност од најмалку 50 MW во кругот на РЕК Битола“ и финансиски средства со кои би се обезбедило дополнително финансирање на Компонентата III: проект „Парк на ветерни електрани Богданци – Фаза II“,
 - ЈП Национални шуми - тековна поддршка на работењето.

ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА

Во Потпрограмата за политика од областа на акцизите беа донесени следните законски и подзаконски акти:

- Правилник за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија;
- Правилник за дополнување на Правилникот за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за стоковните резерви и
- Закон за изменување и дополнување на Законот за акцизите (*).

Во Потпрограмата за даночна политика продолжи имплементацијата на Стратегијата за реформа во даночниот систем 2021 - 2025 година и Стратегијата за формализирање на неформална економија во Република Северна Македонија 2023 - 2027 година со Акцискиот план 2023 - 2025 година.

- Во текот на 2024 година беше подготвен и донесен новиот Правилник за спроведување на Законот за данок на додадена вредност. Тој беше донесен наместо планираното изменување и дополнување.

- Во насока на усогласување со Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121 од 10.6.2024 година) беа донесени измени на сите закони од областа на даночната и царинската политика.

Во Потпрограмата за царинска политика во 2024 година беа донесени следните законски и подзаконски акти од областа на царинската политика:

- Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за распоредување одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската комисија (прв квартал);
- Програма за управување, уредување и одржување на објектите на граничните премини за патен сообраќај за 2024 година;
- Правилник за изменување на Правилникот за системот на наградување на царинските службеници;
- Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за распоредувањето одредени стоки во Комбинираната номенклатура во согласност со регулативите на Европската комисија (шеснаесетто дополнување) и
- Одлука за усогласување и менување на Царинската тарифа за 2025 година.

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ

Во Програмата за финансиски систем беа реализирани повеќе активности во насока на натамошно зајакнување на финансискиот систем, и тоа:

Во Потпрограмата: Банкарски и небанкарски институции беа донесени:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за Народната банка на Република Северна Македонија;
- Правилник за начинот за управување со кредитниот ризик на финансиско друштво;
- Правилник за начинот на вршењето на надзорот над работењето над финансиските друштва;
- Правилник за содржина на програмата за работа на финансиското друштво.

Беа подготвени и:

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за девизното работење;
- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за банките;
- Предлог-закон за изменување на Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити;
- Предлог-закон за изменување на Законот за Развојната банка на Северна Македонија;
- Предлог-закон за изменување на Законот за финансиска дисциплина;
- Нов Закон за системот за заштита на депозити.

Во текот на 2024 година беа издадени:

- решенија за согласност за член на орган на управување во финансиско друштво – 10 (десет);
- решенија за согласност за промена на основната главнина на финансиско друштво – 19 (деветнаесет);
- решенија за согласност за промена во сопственичката структура на финансиско друштво – 4 (четири);
- решенија за одземање Дозвола за основање и работа на финансиско друштво – 8 (осум);
- решенија за одземање согласност за вршење финансиска активност- издавање кредитни картички – 15 (петнаесет);

- решенија за согласност за член на орган на управување на давател на финансиски лизинг – 2 (две);
- решенија за согласност за промена на основна главнина на давател на финансиски лизинг – 2 (две).

Воедно беа извршени:

- 22 (дваесет и два) надзора над финансиски друштва.

Во Потпрограмата: Пазар на капитал беа донесени:

- Закон за финансиски инструменти;
- Закон за Проспект и обврски за транспарентност на издавачите на хартии од вредност;
- Одлука за Дваесет и трета емисија на обврзници за денационализација;

Беше подготвен и:

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност.

Во Потпрограмата: Сметководствен систем, ревизија и систем на плаќања беа донесени:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за платежни услуги и платни системи;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за Централен регистар;
- Предлог-закон за изменување на Законот за државната ревизија;
- Правилник за начинот на водење сметководство;
- Правилник за образецот за примени донации на трансакциска сметка за изборна кампања и образецот за вкупен финансиски извештај со спецификација за трошоците за приходите и расходите во изборната кампања;
- Објава за престанување на важење на Меѓународните стандарди за ревизија.

Воедно беа подготвени и:

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за платежни услуги и платни системи (во собраниска процедура);
- Правилник за изменување на Правилникот за начинот на водење сметководство;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за сметковниот план за буџетите и буџетските корисници;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетите;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за содржината на одделните сметки во сметковниот план за буџетските корисници;
- Правилник за изменување на Правилникот за обликот и содржината на билансот на состојбата и билансот на приходите и расходите за буџетите и буџетските корисници;
- Предлог-закон за ревизија;
- Предлог-закон за државна ревизија;
- Предлог-закон за сметководство;
- спроведена обука на политичките партии во врска со материјалното и финансиското работење и начинот на пополнување на финансискиот извештај, најмалку еднаш годишно.

Во Потпрограмата: Игри на среќа и забавни игри беа издадени:

- 5 (пет) лиценци за приредување игри на среќа;
- 3 (три) одлуки за одземање лиценци;
- 650 (шестотини и педесет) решенија за приредување игри на среќа;
- 140 (сто и четириесет) дозволи за приредување игри на среќа.

Во Потпрограмата: Систем на осигурување беа подготвени:

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за супервизија на осигурување (во собраниска процедура);
- Предлог-закон за осигурување (усогласен со Директивата Солвенс2);
- Нацрт-патоказ изготвен во рамки на Централноевропскиот договор за слободна трговија (ЦЕФТА) во делот на олеснување на движењето на луѓе и моторни возила во рамки на земјите членки на ЦЕФТА;
- Информација за добиен Нацрт-патоказ изготвен во рамки на Централноевропскиот договор за слободна трговија (ЦЕФТА) во делот на олеснување на движењето на луѓе и моторни возила во рамки на земјите членки на ЦЕФТА.

Други активности што се реализираат во рамките на Програмата: Финансиски систем:

- изготвување мислења по доставени барања за мислења по однос на закони и извештаи за работа и финансиски извештаи од други институции;
- организирање на четирите обуки за банкарство и пазар на капитал во соработка со АТТФ - Агенцијата за трансфер на финансиска технологија од Луксембург;
- изготвување мислења за утврдување постоење економски интерес за прием во државјанство на Република Северна Македонија во согласност со Уредбата за утврдување на критериумите за особен научен, економски, културен, спортски или друг национален интерес за стекнување државјанство на Република Северна Македонија - 2 (две);
- подготвен нов Нацрт-текст на Договорот за поттикнување и заемна заштита на инвестициите и добиени коментари од ЕК.

ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА УНИЈА

Потпрограма: Управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА

Во Потпрограмата за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА во текот на 2024 година беа подготвени повеќе документи и преземени низа активности во функција на понатамошно унапредување на односите со Европската Унија:

- годишни изјави за гаранција за ефективно и ефикасно функционирање на системот за индиректно управување со средствата од ИПА за 2023 година за:
 1. Годишната акциска програма за 2014 година,
 2. Годишната програма за 2017 година,
 3. Повеќегодишната програма МААР од областа на транспортот и животната средина,
 4. Годишната акциска програма за 2022 година од областа на животната средина од ИПА III,
 5. Програмата ИПАРД 2014 - 2020 година,
 6. Програмата ИПАРД 2021 – 2027 година;
- годишни финансиски извештаи за средствата од ИПА испратени од НАО до Европската комисија;
- конечни извештаи од спроведени верификациски посети согласно Планот за спроведување верификациски посети за 2024 година;
- квартални извештаи до ЕК за управување со идентификуваните неправилности во програмите на ИПА/ИПАРД;

- доставена на ревизија усогласеноста на барањето за добивање право за индиректно управување со оперативните програми во делот на транспортот и човечкиот капитал од ИПА III;
- доставена пакет документација за процена до Ревизорското тело за ИПА, како дел од процесот на добивање право за индиректно управување со мерката Инвестиции во руралната јавна инфраструктура од програмата ИПАРД III;
- внатрешни постапки за работа на НАО/УС за управување со мерката Инвестиции во руралната јавна инфраструктура од програмата ИПАРД III;
- Акциски план за управување со ризици во рамки на структурата на ИПА;
- Акциски план за управување со ризици во рамки на структурата на ИПАРД;
- изготвена Информација за состојбата на капацитетите во структурите за ИПА, трендот на одлив и/или прилив на човечки капитал во структурите за ИПА/ИПАРД и дефинирање на следните чекори за негово задржување во постојните структури за ИПА/ИПАРД;
- Информација за статусот на имплементација на ИПА II и преглед за процена на ризикот од неискористување на средствата од ИПА до крајот на 2024 година;
- изготвена Предлог-уредба за изменување и дополнување на Уредбата за воспоставување на структурите и органите и за утврдување на нивните меѓусебни односи за индиректно управување со финансиската помош во рамките на Инструментот за претпристапна помош - ИПА III;
- Барање за добивање право за индиректно управување со оперативната програма за транспорт од ИПА III;
- Барање за добивање право за индиректно управување со мерката Инвестиции во руралната јавна инфраструктура од програмата ИПАРД III;
- повторно доставување на ревизија на усогласеноста на барањето за добивање право за индиректно управување со оперативната програма за човечки капитал од ИПА III.

Во однос на политиката за мотивација и задржување на кадарот во рамки на системот за децентрализирано/индиректно управување со средствата од ИПА беше воспоставено решение кое се имплементира и во текот на 2024 година, со кое на вработените во институциите вклучени во структурата на ИПА им е определен додаток на плата од 15%.

Во Потпрограмата Централно финансирање и склучување договори (ЦФСД) беа спроведени активности во насока на имплементација на средствата од ИПА.

Активностите во врска со апсорпцијата на средствата од ИПА, што ги вклучува склучените договори и исплатата на средствата за склучените договори заклучно со 31.12.2024 година по програма, се следните:

- во рамките на Повеќегодишната акциска програма за транспорт и животна средина и климатски промени беа ставени на располагање 225,87 милиони евра средства од ИПА. Со автоматското губење на алокациите од ИПА, на располагање се останати 146,85 милиони евра. Во рамките на оваа програма беа потпишани договори во вкупен износ од 102,08 милиони евра, од кои 74,72 милиона евра средства од ИПА средства. До крајот на 2024 година беа исплатени вкупно 61,40 милиони евра, од кои 51,39 милиони евра средства од ИПА или 35% од расположливите средства за оваа програма;
- во рамките на Годишната програма за 2017 година, на Република Северна Македонија ѝ беа ставени на располагање средства од ИПА во износ од 12,65 милиони евра. Досега се склучени 10 (десет) договори во вкупен износ од 12,26 милиона евра од кои 11,67 милиони евра се средства од ИПА или 92,31% од расположливите средства од ИПА за оваа програма. До крајот на 2024 година беа исплатени 9,86 милиони евра, од кои 9,33 милиони евра средства од ИПА или 73,75% од расположливите средства за оваа програма.

Имплементацијата на Годишната програма за 2017 година заврши на 2.11.2024 година.

Во текот на 2024 година беше ревидиран усвоениот и потпишан Прирачник за внатрешни постапки за работа на ЦФСД за програмата ИПА III со цел спроведување на оваа програма.

Исто така, во текот на 2024 продолжи да се следи трендот на комуницирани тендерски постапки со сите институции корисници и Делегацијата на ЕУ, како и трендот на одбиени и суспендирани тендерски документи од страна на Делегацијата на ЕУ, кои, исто така, ќе бидат дел од Анализата за научени лекции за 2024 година.

Во рамки на тековните програми, договорите се склучуваа согласно усвоените планови за јавни набавки, а исплатите се извршуваа согласно Планот за исплати.

Потпрограма: Исполнување на обврските од евроинтеграцискиот процес

Во рамките на оваа потпрограма беа реализирани следните активности:

- претседавање со Поткомитетот за економски и финансиски прашања и статистика, којшто се одржа на 17.10.2024 година во Скопје;
- координација на Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција поврзан со процесот на подготовка на Програмата на економски реформи кој финализираше со министерски состанок на 14.5.2024 година во Брисел.

Воедно, во 2024 година беше подготвен, а потоа и усвоен од страна на Владата Годишен извештај за следење на спроведувањето на Акцискиот план за 2023 година за Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии за периодот јануари – декември 2023 година;

Документот е објавен на веб-страницата на Министерството за финансии.

Во 2024 година беа подготвени: Придонес кон извештајот на ЕК за напредокот на РСМ за периодот октомври 2023 година – март 2024 година и Придонес кон извештајот на ЕК за напредокот на РСМ за периодот мај – август 2023 година.

Потпрограма: Меѓународни финансиски односи

Во Потпрограмата за меѓународни финансиски односи беа подготвени и донесени:

- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Проектот за регионална гасификација, кој ќе биде склучен помеѓу Акционерското друштво за вршење енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост и Европската банка за обнова и развој;
- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Рамковниот договор за заем кој ќе биде склучен помеѓу Банката за развој при Советот на Европа и Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје за програмски заем на Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје за креирање работни места во микро, мали и средни претпријатија во Северна Македонија;
- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Унгарската експорт - импорт банка, приватно друштво со ограничена одговорност, по Договор за заем за буџетско финансирање и финансирање на општи цели;
- Закон за изменување на Законот за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Финансискиот договор наменет за финансирање на проектот „Интерконектор за пренос на природен гас Грција - Северна Македонија, дел на Северна Македонија“, кој ќе биде склучен помеѓу Европската инвестициска банка и Акционерското друштво за вршење енергетски дејности Национални енергетски ресурси Скопје, во државна сопственост;

- Закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Унгарската експорт - импорт банка, приватно друштво со ограничена одговорност, по Договор за заем за буџетско финансирање и финансирање на општи цели;
- Закон за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по Договорот за заем за Програмата за обновлива енергија ЕСМ - Компонента II: ФЕ Битола 2 и Компонента III: Ветерен парк Богданци - фаза 2, кој ќе биде склучен помеѓу Кредитната банка за обнова – КфВ и Акционерското друштво за производство на електрична енергија Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Предлог-закон за изменување на Законот за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој - Светска банка по Договорот за заем за финансирање на Проектот за унапредување на социјалните услуги (во собраниска процедура);
- Предлог-закон за изменување на Законот за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој – Светска банка по Договорот за заем за финансирање на Проектот за администрирање на социјалното осигурување (во собраниска процедура);
- Предлог-закон за изменување на Законот за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој – Светска банка по Договорот за заем за финансирање на Проектот за енергетска ефикасност во јавниот сектор (во собраниска процедура);
- Предлог-закон за изменување на Законот за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Меѓународната банка за обнова и развој - Светска банка по Договорот за заем за финансирање на Вториот проект за унапредување на социјалните услуги (во собраниска процедура).

Воедно, во 2024 година беа подготвени и донесени:

- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив заклучно со 31.12.2023 година;
- Информација за потребата од назначување агент за процесни услуги на ЈП за државни патишта како заемопримач и Република Северна Македонија претставувана од Министерството за финансии како гарант, во обезбедувањето заем од Експорт– импорт банката на Кина за дополнително финансирање на „Проект за изградба на автопат – делница Кичево–Охрид“;
- Информација за потребата од склучување Амандман бр. 6 на Договорот за грант за партнерство за развој помеѓу Република Северна Македонија и Соединетите Американски Држави – САД;
- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив заклучно со 31.3.2024 година;
- Информација за статусот на проектите кои се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за нив заклучно со 30.6.2024 година;
- Одлука за именување гувернер на Република Северна Македонија во Европската банка за обнова и развој;
- Одлука за именување гувернер на Република Северна Македонија во групацијата Светска банка - Меѓународна банка за обнова и развој, Меѓународно здружение за развој, Меѓународна финансиска корпорација и Мултилатерална агенција за гарантирање на инвестициите;

- Одлука за зголемување на квотата на Република Северна Македонија кај Меѓународниот монетарен фонд;
- Одлука за зголемување на капиталот на Европската банка за обнова и развој со запишување дополнителни акции од страна на Република Северна Македонија;
- Информација за заемот за проектот „Воведување брз автобуски превоз во Град Скопје“;
- Информација за потребата од потпишување Меморандум за разбирање за економска соработка помеѓу Владата на Унгарија и Владата на Република Северна Македонија;
- Информација за потребата од обезбедување втор заем од Унгарската експорт - импорт банка, приватно друштво со ограничена одговорност, за буџетско финансирање и финансирање општи цели.

Потпрограма: Управување со јавни инвестиции

Во рамките на оваа потпрограма беа преземени следните активности:

- подготвена нова Предлог-уредба за управување со јавни инвестиции, како подзаконски акт кој произлегува од новиот Закон за буџети (член 20) со цел воспоставување структуриран и сеопфатен пристап во одлучувањето за предложените проекти за јавни инвестиции;
- подготвен Прирачник за процесите за управување со јавни инвестиции;
- изработено Упатство за физибилити студии кои даваат детални препораки за изработка на физибилити студии;
- организирана обука на службеници од релевантни јавни институции за основите на управувањето со јавните инвестиции, со техничка помош од Светската банка;
- реализирани две мисии (јуни и октомври 2024 година) за адаптација на ПИМИС базиран на ексел (Excel) развиен од ФАД-ММФ за потребите на Министерството за финансии.

ПРОГРАМА ЗА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА И ФИНАНСИСКА ИНСПЕКЦИЈА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Потпрограма за јавна внатрешна финансиска контрола

Во рамките на оваа потпрограма беа реализирани следните активности:

- подготвени материјали (учебници) на англиски јазик за трите модули (внатрешна ревизија, финансиско управување и контрола и сметководство) од страна на Централната единица за хармонизација во соработка со експертите од твининг-проектот. Учебниците се преведени преку твининг-проектот. Исто така, беше изготвена база на прашања од претходно наведените учебници/модули;
- изготвен Годишен извештај за функционирањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2023 година и потоа доставен до Владата на РСМ. Владата на РСМ на 38. седница, одржана на 10 декември 2024 година, го разгледа и усвои Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2023 година;
- спроведена проверка на квалитет на работењето на единиците за внатрешна ревизија во Агенцијата за катастар на недвижности, Општина Велес и во Министерството за финансии;
- спроведена проверка на квалитет на финансиското управување и контрола во Агенцијата за катастар на недвижности, Општина Велес и во Министерството за финансии. Во тек се подготовки за спроведување проверка на квалитет во Службата за општи и заеднички работи и во Министерството за здравство;

- извршена анализа на следните документи доставени од страна на единиците за финансиски прашања од институциите на централно и локално ниво:
 - решенија за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет за 2024 година (дополнително и по ребалансот на буџетот),
 - решенија за генерални овластувања (дополнително и по ребалансот на буџетот),
 - регистри на овластувања (дополнително и по ребалансот на буџетот),
 - планови за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола,
 - регистри и стратегии за управување со ризици,
 - извештаи за степенот на децентрализација на одобрениот буџет за 2023 година,
 - извештаи за планирани и потрошени средства по ставки (споредбен табеларен приказ),
 - извештаи за реализирани програми, проекти и договори,
 - извештаи за спроведените самопроцени на системот за финансиско управување и контрола спроведени од раководителот на субјектот преку единицата за финансиски прашања,
 - извештаи за активностите за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола,
 - изјави за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли,
 - известувања за постапувањето по заклучоците усвоени од страна на Владата на РСМ во врска со Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2022 година, а кои се однесуваат на етичкиот кодекс и на планот за развој на системот за внатрешна контрола за клучните процеси на ФУК;
- извршена анализа на следните документи доставени од страна на единиците за внатрешна ревизија од институциите на централно и локално ниво:
 - стратешки планови за внатрешна ревизија за 2024 - 2026 година,
 - стратешки планови за внатрешна ревизија за 2025 - 2027 година,
 - годишни планови за внатрешна ревизија за 2024 година,
 - годишни планови за внатрешна ревизија за 2025 година,
 - прегледи на високи ризици рангирани согласно извршената Процена на ризиците во планирањето на внатрешната ревизија.
 - извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија,
 - известувања за постапувањето по заклучоците усвоени од страна на Владата на РСМ во врска со Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2022 година, а кои се однесуваат на спроведувањето на внатрешна ревизија на процесот на управување со ризици;
- организирани две еднодневни работилници наменети за вработените во ЕФП, координаторите за управување со ризици и вработените вклучени во стратешкото планирање на институциите на централно и локално ниво на тема „Презентација на резултатите и дадените препораки за финансиско управување и контрола во пет пилот-институции“;
- организирани четири сесии на работилница наменета за внатрешните ревизори, вработените во ЕФП и за високото раководство на субјектите од јавниот сектор на тема „Презентација на идните реформи во областите на ЈВФК според Нацрт-законот за ЈВФК пред соодветните засегнати страни“;
- организирани две еднодневни работилници наменети за вработените во ЕФП на институциите на централно и локално ниво на тема „Финансиско управување и контрола - практична имплементација на централно и локално ниво“;

- организирани две еднодневни работилници наменети за внатрешните ревизори на институциите на централно и локално ниво на тема „Изработка на стратешки и годишни работни планови за внатрешна ревизија“;
- организирани две еднодневни работилници наменети за внатрешните ревизори на институциите на централно и локално ниво на тема „Консултативни ангажмани на внатрешната ревизија и практично искуство во примената на ревизорските алатки, техники и методи“;
- организирани две дводневни работилници наменети за внатрешните ревизори („Спроведување ревизија на успешност“ и „Спроведување ИТ ревизија“), кои Секторот за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор ги организираше во рамки на Програмата за билетарална соработка со Министерството за финансии на Холандија;
- организирани две дводневни работилници („Спроведување проценка на квалитетот во финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија“ и „Менаџерска отчетност, управување со ризици и стратешко планирање“), кои Секторот за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор ги организира во рамки на Програмата за билетарална соработка со Министерството за финансии на Холандија.
- организиран вебинар од страна на Заедницата на експерти од областа на внатрешната ревизија на ПЕМПАЛ (PEMPAL IACOP) на тема „Практични совети за спроведување на новите глобални стандарди за внатрешна ревизија на Институтот за внатрешни ревизори“ („Practical advice on implementing the IIA's New Global Internal Audit Standards“) по барање на Централната единица за хармонизација (при учеството на редовните состаноци на извршниот одбор на Заедницата на експерти од областа на внатрешната ревизија на ПЕМПАЛ);
- внатрешните ревизори, вработените од единиците за финансиски прашања и координаторите за управување со ризици од институциите на централно и локално ниво беа известени од страна на ЦЕХ за учеството на онлајн курсот на темата „Управување со ИТ ризици“ („IT Risk Management“), организирана од страна на ЦЕФ - Љубљана;
- внатрешните ревизори на централно и локално ниво беа известени од страна на ЦЕХ за учество на вебинар на тема „Практични совети за спроведување на новите глобални стандарди за внатрешна ревизија на Институтот за внатрешни ревизори“ („Practical advice on implementing the IIA's New Global Internal Audit Standards“), со фокус на Домен 5 „Извршување услуги за внатрешна ревизија“, организиран од страна на Заедницата на експерти од областа на внатрешната ревизија на ПЕМПАЛ (PEMPAL IACOP);
- изготвени 34 мислења во врска со конечните извештаи од Државниот завод за ревизија и доставени до Генералниот секретаријат на Владата на РСМ (заклучно со 19.12.2024 година);
- координација на сите активности и подготовка на потребните документи во врска со Поглавјето 32 по барање на СЕП и ЕК;
- подготовка на сите потребни документи во врска со Поглавјето 22 по барање на СЕП и ЕК;
- во текот на 2024 година во Секторот за централна хармонизација на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор беа спроведени дополнителни работни активности кои не беа опфатени (предвидени) со планските документи за работа на МФ:
 - ажурирање на Предлог-законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, во согласност со новите меѓународни стандарди за внатрешна ревизија и Законот за буџети, како и дополнителни технички корекции. Предлог-законот беше усогласен и со Секретаријатот за законодавство и потоа донесен од страна на Собранието на РСМ („Службен весник на РСМ“, бр. 255 од 17.12.2024 година),
 - подготовка на целокупната потребна документација за Реформската агенда за Планот за раст во делот на реформската активност за Јавна внатрешна финансиска контрола

(учество на билатералниот состанок со Европската комисија и на координативните состаноци за подготовка на документот и следење на неговата реализација),

- оценска мисија на СИГМА (учество на координативни состаноци со СИГМА и интервјуа, подготовка на одговори и доставување на документацијата во врска со Принципот 26 - Внатрешна контрола и Принципот 27 – Внатрешна ревизија, подготовка на насоки и координативни активности со институциите опфатени со оценската мисија за делот од прашањата за Јавна внатрешна финансиска контрола, анализа на извештајот од оценската мисија на СИГМА),
- одржување обуки преку Академијата за јавни финансии - Секторот за централна хармонизација на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор одржа обуки на тема „Управување со ризици (важноста на управувањето со ризик, практични примери за стретешки и оперативни ризици во јавниот сектор, практични примери за процена на ризик и регистар на ризик)“, „Внатрешна ревизија - почетно ниво“ и „Финансиско управување, контрола и сметководство, известување, информации и комуникации (поврзаност на финансиското управување и контрола со финансиското сметководство и подготовка на извештаи за менаџментот - Управувачко сметководство)“ - подготовка на соодветен материјал (агенда, презентација и практични примери) за одржаните обуки,
- анализа на ревизорските извештаи кои Генералниот секретаријат на Владата на РСМ ги доставува во МФ и кои произлегуваат од Заклучокот на Владата „сите буџетски корисници да преземат итни активности во рамките на своите институции и единките корисници во насока на спроведување вонредни ревизии за утврдување на наменското трошење на финансиските средства на Буџетот“ - евиденција, анализа и подготовка на кратко резиме по доставените извештаи од Генералниот секретаријат на Владата на РСМ,
- мисија на Поткомитетот за економија, финансии и статистика (ЕКФИН) - подготовка на соодветен материјал (позадински материјал) за потребите на мисијата на Поткомитетот за економија, финансии и статистика (ЕКФИН) и учество на 21-от состанок на ЕКФИН,
- состанок на Специјалната работна група за РЈА - подготовка на соодветниот материјал (позадински материјал) за потребите на состанокот и учество на 13-от Состанок на Специјалната работна група за РЈА,
- објаснувачки состанок за Реформската агенда со ЕК - подготовка на соодветен материјал за потребите на состанокот и учество на него.

Потпрограмата за финансиска инспекција во јавниот сектор

Во рамките на оваа потпрограма, со поддршка од твининг-проектот на ИПА „Зајакнување на функциите на буџетското планирање, извршување и внатрешна контрола“, беа одржани четири обуки, согласно Планот за обука 2023 - 2025 година, врз основа на претходно извршената анализа за потребата од обуки на телата на ИПА и соодветните национални органи што учествуваат во заштитата од измама на фондовите на ЕУ. Во рамките на овој проект беа спроведени две обуки за финансиските инспектори и две пилот-инспекции.

Претставници на одделението АФКОС учествуваа на онлајн обуката на тема „Борба против перење пари и финансирање тероризам“, којашто се одржа на 6 и 7 февруари 2024 година, организирана од Регионалната школа за јавна администрација (ReSPA).

Внатрешната процедура за работа на Одделението за координација на борба против измами на ЕУ средствата (АФКОС) беше одобрена и потпишана од страна на државниот секретар во јануари 2024 година.

Беа извршени измени и дополнувања на Упатството за процена на ризик од измама за усогласување со Рамковниот договор за ИПА III и Уредбата за утврдување на структурата на системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија, а потоа доставени до националните органи коишто се дел од системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија.

Во април 2024 година, Владата на РСМ го усвои Акцискиот план 2024 - 2025 година за имплементација на Националната стратегија за борба против измами 2022 - 2025 година.

По направените измени во Деловникот за работа на мрежата АФКОС, тој беше доставен до претставниците на мрежата АФКОС и до структурите на ИПА.

На 14.5.2024 година се одржа состанок на мрежата АФКОС со претставници од институциите членки на мрежата, согласно Уредбата за утврдување на структурата на системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија. Воедно, на состанокот присуствуваа експерти од Хрватска и Латвија, кои дадоа компаративен осврт во однос на случаите на неправилности и начинот на кој овие земји воспоставиле практика на управување со неправилности во имплементацијата на средствата од ЕУ. На состанокот одделението АФКОС го презентираше Акцискиот план 2024 - 2025 година за спроведување на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ 2022 – 2025 година, а членот на мрежата од Јавното обвинителство на РСМ ги презентираше соработката со Европското јавно обвинителство и Јавното обвинителство на РСМ и регулативите врз кои се потпира таа соработка. Исто така, беше дискутирано и за подобрувањето на комуникацијата помеѓу структурите на ИПА и истражните органи, вклучени во мрежата АФКОС, потоа за предлог-решение за постапување со случаи на неправилности, како и за обезбедување средства за превод на потребната документација за истражните органи во нивните постапки, согласно закон, од англиски на македонски јазик. Дискусијата ја опфати и темата за долгата постапка и отежнатата комуникација помеѓу органите во системот со структурите на ИПА, која директно влијае врз ефикасноста на целокупниот систем и заштитата на финансиските интереси на ЕУ во РСМ.

Одделението АФКОС преку инструментот ТАИЕКС, координиран од Министерството за европски прашања, подготви сервиска апликација (3 апликации) за организирање експертска мисија, работилница и студиска посета за пренесување на стекнатото знаење и искуство од Република Хрватска, во врска со користењето на системот за неправилности/сомнежи од измама преку модулот за Електронско управување со неправилности (ИМС) администриран од страна на Европската комисија - ОЛАФ и таа беше одобрена од страна на ТАИЕКС Брисел за реализација во текот на септември и декември 2024 година. Во периодот од 16 до 20 септември 2024 година беа реализирани експертската мисија и работилницата, од 2 до 6 декември истата година беше реализирана студиската посета за пренесување на стекнатото знаење и искуство од Република Хрватска во врска со користењето на модулот за Електронско управување со неправилности (ИМС).

Во 2024 година, претставници на одделението АФКОС присуствуваа на редовните квартални состаноци за неправилности за ИПА I, ИПА II, ИПА III, ИПАРД I, ИПАРД II и ИПАРД III, на кои беа разгледани пријавените неправилности и активностите за следење на кварталните периоди, како и на полугодишната панел-дискусија за ризици за ИПА и ИПАРД за 2024 година.

Извештајот за имплементација на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ за периодот 2022 - 2025 година и на нејзиниот Акциски план за 2023 година беше изработен од страна на одделението АФКОС во соработка со структурите на ИПА и одговорните институции на мрежата АФКОС. Тој беше разгледан на владината седница којашто се одржа на 16.10.2024 година.

Одделението АФКОС доставува редовни квартални извештаи до Делегацијата на Европската Унија во Скопје за неговото работење, како и за работењето на мрежата АФКОС и системот АФКОС.

Во периодот од 14 до 16 октомври 2024 година, претставници на одделението АФКОС заедно со претставници од земјите членки на ЕУ и земјите кандидати за пристап во Европската Унија учествуваа на семинарот на АФКОС на тема „Заедно во борбата против измама“ („Fighting fraud together“), којшто се одржа во Брисел, Белгија.

Претставници од АФКОС учествуваа и на подготвителни состаноци на Поткомитетот за економија, финансии и статистика и во подготовката на материјалите за реализираниот прогрес во областа на заштитата на финансиските интереси на ЕУ. На ден 17.10.2024 година беше одржан Поткомитетот за економија, финансии и статистика на кој учество земаа и претставници од АФКОС.

Во периодот септември-декември 2024 година, во консултации со Државниот завод за ревизија и Министерството за внатрешни работи беше извршено усогласување на нацрт-текстот на меморандумите за соработка помеѓу Министерството за финансии и овие институции, во областа на заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ.

Одделението АФКОС презеде и активности поврзани со Поглавјето 32 - Финансиска контрола, во делот Заштита на финансиските интереси на ЕУ со достава на прогрес на активности како придонес кон Извештајот на ЕК за 2024 година, како и во работата на работната група за Поглавјето 22 - Регионална политика и координација на структурни инструменти и редовно ги доставуваше сите информации за напредокот во делот на заштитата на финансиските интереси на ЕУ во Република Северна Македонија.

Одделението АФКОС активно учествува во подготовка на Информацијата за Реформската агенда на Република Северна Македонија 2024 – 2027 година во рамки на Планот за раст за земјите од Западен Балкан.

Согласно своите надлежности, одделението АФКОС континуирано им дава поддршка на инспекторите од ОЛАФ во врска со случаите за пријавени неправилности поврзани со средствата од ИПА, а во 2024 година беше дадена поддршка во три случаи.

Во врска со работата на финансиската инспекција во јавниот сектор, беше подготвен Годишен извештај за работата на финансиската инспекција во јавниот сектор за 2023 година, кој беше разгледан од страна на Владата на Република Северна Македонија на 13-та седница одржана на 3 април 2024 година. Воедно беа спроведени и постапки на финансиска инспекција кај субјекти од јавниот сектор, во согласност со Законот за финансиска инспекција во јавниот сектор (*).

Согласно новиот Закон за финансиската инспекција во јавниот сектор (*) беа подготвени и донесени подзаконски и интерни акти што произлегуваат од него.

Притоа, беа донесени и објавени во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на веб-страницата на Министерството за финансии следните подзаконски и интерни акти:

- Правилник за формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата за податоците кои се однесуваат на спроведените финансиски инспекции („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/24);
- Правилник за формата и содржината на образецот за службената легитимација на финансискиот инспектор, како и начинот на нејзино издавање, одземање и замена („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/24);
- Програма за полагање испит за стекнување лиценца за финансиски инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/24);

- Правилник за формата и содржината на образецот за лиценца за финансиски инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.79/24);
- Правилник за начинот на спроведување на испитот за стекнување лиценца за финансиски инспектор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.79/24);
- Правилник за начинот на ангажирање на обучувачите и начинот на спроведување на специјализираните обуки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.166/24);
- Програма за обуки за вршење финансиска инспекција („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.148/24);
- Правилник за начинот на ангажирање на обучувачите за спроведување на обуките за стекнување лиценца за финансиски инспектор.

Притоа, подготвени и во процедура на одобрување од страна на министерот за финансии заради објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“ беа доставени: Програма за теоретска обука и практична работа за стекнување лиценца за финансиски инспектор и формата и содржината на потврдата за успешно завршена обука и Правилник за измена на Правилникот за формата и содржината на записникот за извршена финансиска инспекција, формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога субјектите на финансиската инспекција не доставиле забелешки во хартиена форма, формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога субјектите на финансиската инспекција навремено доставиле забелешки во хартиена форма, но тие не се прифатени од финансискиот инспектор и формата и содржината на конечниот записник за извршена финансиска инспекција кога субјектите на финансиската инспекција доставиле забелешки во хартиена форма со нови факти и материјални докази кои се од влијание за промена на фактичката состојба утврдена во записникот и тие се прифатени од страна на финансискиот инспектор.

Воедно, во подготовка е Упатство за начинот на следење, мерење и процена на ефективоста на финансиската инспекција во јавниот сектор, а подготвена е и Нацрт-процедура за вршење финансиска инспекција, којашто е доставена на одобрување до тимот за квалитет во Министерството за финансии.

Во текот на 2024 година тековно и континуирано се спроведуваа финансиски инспекции, а нивниот број ќе биде прикажан во Годишниот извештај за работата на финансиската инспекција за 2024 година.

Во рамки на секторот отпочната е подготовката на документацијата за новиот Твининг лајт проект „Понатамошно зајакнување на капацитетите за практично спроведување финансиска инспекција и координација на заштитата на финансиските интереси на ЕУ“ одобрен од Делегацијата на Европската Унија во РСМ.

ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА

Потпрограмата за управна постапка и нормативно имотнoправни и облигациони работи

Во рамките на оваа потпрограма континуирано се преземаа активности за решавање на предметите за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост.

Исто така, во подрачните одделенија се спроведуваа постапки за експропријација за реализација на проектот за изградба на Коридорот 8 (делница Тетово – Гостивар – Букојчани и автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и на Коридорот 10д (делница на автопатот Прилеп – Битола), како и други постапки за експропријација заради реализација на друг јавен интерес утврден со закон.

Тековно се изготвуваа мислења во согласност со Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост, а се даваа и одговори по поднесени претставки и предлози во согласност со Законот за постапување по претставки и предлози. Исто така, се управуваше и со електронскиот систем – Портал за проверка на статус на

предмет за приватизација <https://privatizacija.finance.gov.mk/> преку кој барателите имаат увид во текот на постапките по поднесените барања за приватизација, како и со системот за електронско јавно наддавање, воспоставен во согласност со Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост.

Беа донесени одлуки за давање на користење недвижни ствари на Министерството за финансии за потребите на подрачните одделенија на Управата за имотнoprавни работи во Делчево, Охрид и Штип.

Во 2024 година беа изготвени и предлог-одлуки за давање на користење недвижни ствари на Министерството за финансии за потребите на подрачните одделенија на Управата за имотнoprавни работи (Гостивар, Тетово, Кочани, Крушево, Македонски Брод, Кавадарци, Дебар и Гази Баба).

Исто така, во текот на 2024 година беше донесен и Закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација.

Потпрограма за наплата на побарувања од должниците

Во рамките на оваа потпрограма континуирано се вршеше наплата на побарувањата и продажба на недвижен имот стекнат во стечајни и извршни постапки по изготвени процени од страна на Бирото за судски вештачења и беа донесени одлуки за продажба од страна на Владата на Република Северна Македонија. Паралелно, во текот на 2024 година се изготвуваа завршни сметки, се постапуваше по одлуки на Управниот суд и на Вишиот управен суд во согласност со Законот за управни спорови (донесување управни акти), се постапуваше по жалби изјавени против решенија за присилна наплата на судски такси (донесување управни акти), се поднесуваа опомени и известувања до должници, се следеше почитувањето на одредбите од договорите и придржувањето кон отплатата на утврдените анuitети од страна на должниците, се обезбедуваше комплетна административно-техничка поддршка за следење на наплатата на побарувањата, се активираа инструментите за задршка на средства за поврат на ДДВ и задршка на донации до Секторот за трезор/се поднесуваа барања за поведување судска постапка за наплата на побарувања.

1.11 ПРОГРАМИ

Во Министерството за финансии се утврдени следниве програми:

1.11.1 ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА

Во рамки на оваа програма се опфатени генерално активностите на Кабинетот на министерот, Секторот за правни работи, Секторот за финансиски прашања и Секторот за ИК технологија и дигитализација, кои обезбедуваат институционална поддршка на Министерството со цел непречено и нормално функционирање на институцијата, потоа активностите на Секторот за внатрешна ревизија, којшто ја врши функцијата на внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, како и активностите Секторот за управување со човечки ресурси и Одделението за стратешко планирање.

Во рамките на оваа програмата спаѓаат:

- активностите за работи непосредно поврзани со министерот, заменикот на министерот и државниот секретар, активностите на финансискиот сектор, редовното сервисирање на обврските, организацијата и функционирањето на информациониот систем и планирањето и следењето на јавните набавки;

- активностите на внатрешната ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор;
- организационата поставеност, кадровската политика и организирањето обуки за вработените во Министерството;
- активностите на Одделението за стратешко планирање за подготовка на стратешките документи на МФ;
- активностите за собирање, интегрирање, проверка и прифаќање на барањата на секторите, односно организациските единици за потребите од набавка на стоки, услуги и работи, активностите и учеството во изработката на годишните планови за јавни набавки за тековната година, спроведувањето постапки за јавни набавки во согласност со Законот за јавните набавки предвидени во Годишниот план за јавни набавки, извештаите за реализација на Годишниот план за јавни набавки, спроведувањето набавки под вредносни прагови во согласност со Законот за јавните набавки, одговори по жалби до ДКЖН, одговори на барања за информации од јавен карактер за кои имател на информации е Министерството за финансии, мислења по доставени барања на мислења по закони, подзаконски акти и други прописи кои се од надлежност на Министерството, а кои ги изработуваат организациските единици во Министерството, мислења по закони, подзаконски акти, колективни договори и други прописи доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа, мислења по поднесени иницијативи за изменување и дополнување на законски и подзаконски акти во надлежност на Министерството доставени по барање на Владата на РСМ и другите органи на државната управа, одговори на тужби, жалби и други правни лекови доставени до Државното правобранителство на РСМ, а во кои постапки како тужена страна се јавува Министерството за финансии, поднесени иницијативи до Државното правобранителство на РСМ за поведување постапки пред надлежен суд;
- следење и реализација на договори склучени согласно ГПЈН, договори по исклучок од ЗЈН и договори склучени преку СОЗР, одржување, сервисирање и издавање на службените возила, изготвување решенија за користење мобилни телефони и изготвување акти за канцелариско и архивско работење.

Потребни човечки ресурси: *јосшојни вработени – 100*

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 280.787.000,00 денари.

1.11.2 ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ

Оваа програма ги опфаќа активностите поврзани со креирање и следење на макроекономската политика и подготовка на Програмата на економски реформи.

Во рамки на Програмата се реализираат активности во функција на:

- креирање и следење на остварувањето на макроекономската политика и подготовка на краткорочни и среднорочни проекции на главните макроекономски индикатори, изработка на Програмата на економски реформи;
- зајакнување на транспарентноста и инклузивноста на повеќе релевантни чинители во подготовката на стратешките документи во доменот на јавните финансии, а особено во контекст на подготовката на Буџетот на Република Северна Македонија за следната фискална година;
- ставање во функција различни инструменти во различни институции со цел поддршка на инвестициите согласно Планот за забрзан економски раст;
- реализирање меѓународни проекти за јакнење на капацитетите на Министерството за финансии;

- зголемување на фискалниот капацитет и на приходите на општините, зголемување на финансиската дисциплина на општините и намалување на долговите, зголемување на транспарентноста и отчетноста преточени и во законско решение.

Потребни човечки ресурси: **постпоступни вработени - 14**

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 61.465.000,00 денари.

1.11.3 ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ

Оваа програма ги опфаќа активностите поврзани со системот за подготвување, извршување и финансирање на Буџетот на Република Северна Македонија и буџетите на единиците на локалната самоуправа, управување со трезорскиот систем и управување со јавниот долг.

Во рамки на Програмата се реализираат активности во функција на:

- креирање на фискалната политика и управување со јавните финансии, унапредување на буџетскиот процес;
- изработка на Фискалната стратегија за среднорочен период и на буџетскиот циркулар;
- подготовка на Предлог-буџетот на Република Северна Македонија;
- Завршна сметка на Буџетот на Република Северна Македонија;
- контрола на финансиското работење на единиците на локалната самоуправа (буџет, измени и дополнувања, периодични извештаи и завршна сметка), како и унапредување на буџетскиот процес преку законски измени;
- извршување на Буџетот (на централно и локално ниво), следење и планирање на буџетската ликвидност и известување за извршувањето на Буџетот;
- мерки и активности со цел ефикасно управување со јавниот долг на Република Северна Македонија;
- изработка на Стратегија за управување со јавен долг;
- редовно издавање државни хартии од вредност на домашниот и на меѓународните финансиски пазари;
- редовно сервисирање на обврските по основ на државниот долг коишто се плаќаат од сметката на Буџетот на РСМ;
- изработка на Годишен извештај за управување со јавниот долг.

Потребни човечки ресурси: **постпоступни вработени - 104**

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 114.119.000,00 денари.

1.11.4 ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА

Во рамките на оваа програма се извршуваат активности за:

- подготовка на регулатива од областа на банкарските и небанкарските институции и следење на спроведувањето на тие прописи;
- предлагање системски мерки и решенија во областа на пазарот на капитал, хартиите од вредност и системот на девизно работење;
- подготовка на регулатива од областа на платежните услуги и платните системи; државната и комерцијалната ревизија, системот на сметководство и сметководствено работење на субјектите; објавување сметководствени и финансиски стандарди и начела;
- подготвување закони од областа на системот на осигурување и реосигурување;
- подготвување закони, подзаконски акти и прописи од областа на игрите на среќа;
- издавање дозволи за работа на друштвата за финансиски лизинг, издавање дозволи за основање и работа на финансиски друштва, вршење надзор над работењето на

финансиските друштва и давателите на финансиски лизинг во согласност со приоритетите на Владата на Република Македонија и други работи во врска со финансискиот систем.

Потребни човечки ресурси: **иосџојни вработени - 18**

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 25.210.000,00 денари.

1.11.5 ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Оваа програма ги опфаќа активностите поврзани со креирање и дефинирање меѓународни финансиски односи, координација на ИПА проекти и реформи во управувањето со јавни финансии, исполнување на обврските на Министерството за финансии што произлегуваат од процесот на евроинтеграција, управување со јавните инвестиции и финансиско управување на средствата од претпристапната помош од ЕУ – ИПА.

Во рамки на Програмата се реализираат активности во функција на:

- соработка со меѓународни и билатерални финансиски институции за подготовка и реализација на проектите финансирани со странски заеми и донации;
- копретседавање со Поткомитетот за економија, финансии и статистика (ЕКФИН),
- координација на Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција поврзан со Програмата на економски реформи;
- координација на програмирањето и спроведувањето на проектите од ИПА II и ИПА III во областа на управување со јавни финансии;
- координација на активностите поврзани со подготовка, следење и известување за спроведување на Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии;
- координација на активностите што произлегуваат од НПАА за поглавјата од НПАА во надлежност на Министерството за финансии;
- процена и следење на јавните инфраструктурни проекти примарно од перспектива на фискалното влијание, ризиците и одржливоста;
- обезбедување ефикасно користење на средствата од претпристапната помош на ЕУ за Република Северна Македонија, што ќе ѝ овозможи на земјата поддршка при исполнувањето на критериумите за пристапување на патот кон полноправно членство во ЕУ;
- спроведување на тендерските постапки, склучување договори, следење и исплата на проектите финансирани од ЕУ- ИПА во рамките на децентрализираниот/индиректниот систем за управување во Република Северна Македонија;
- прилагодување на структурите за имплементација на ИПА во насока на искористување на помошта од ИПА III и усогласување со регулативите за неа, како и понатамошна имплементација на структурните фондови.

Потребни човечки ресурси: **иосџојни вработени - 67**

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 96.180.000,00 денари.

1.11.6 ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА УНИЈА

Во рамки на оваа програма се опфатени активностите на јавната внатрешна финансиска контрола и финансиската инспекција во јавниот сектор.

Во рамки на Програмата:

- се врши координација и унапредување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола преку неговите три компоненти: финансиско управување и контрола, внатрешна ревизија и нивна хармонизација;
- се спроведуваат активности на финансиската инспекција во јавниот сектор со цел заштита на финансиските интереси на субјектите во финансиското управување со средствата на државниот буџет, буџетите на единиците на локалната самоуправа и средствата од други јавни извори, како и со средства од фондовите на ЕУ, со утврдување на законитоста и нивното ефикасно и одговорно користење во согласност со посебните прописи со кои се уредува надлежноста за спроведување финансиска инспекција и заштита на финансиските интереси на ЕУ преку координација на административни и оперативни обврски и активности и предлог-измени на националното законодавство во врска со борбата против измама на фондовите од ЕУ и ефективна соработка со ОЛАФ;

Потребни човечки ресурси: *йосшојни вработени - 18*

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 20.775.000,00 денари.

1.11.7 УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА

Основна цел на оваа програма е:

- водење првостепена управна постапка од областа на приватизација на градежно земјиште во државна сопственост и од областа на експропријација, согледување и уредување на имотноправните односи со предлагање законски прописи и подзаконски акти кога една од страните е државата (експропријација, приватизација на градежно земјиште), давање совети на Владата на Република Северна Македонија кога станува збор за сопственичките и другите имотноправни односи, а притоа се предмет на интерес на Владата и другите државни органи и на Владата и единиците на локалната самоуправа, како и управување со електронскиот систем за јавно наддавање за продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари кои не ги користат државните органи, како и со Порталот за проверка на статус на предмет за приватизација <https://privatizacija.finance.gov.mk/>;
- непосредно извршување и имплементација на законите од областа на имотноправните односи, и тоа Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост, во согласност со кој се води првостепена управна постапка за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост, Законот за експропријација, во согласност со кој се реализирани и се реализираат голем број проекти за изградба на објекти и изведување работи од значење за Република Северна Македонија и од локално значење и Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост со кој се даваат мислења и се врши продажба и давање под закуп на недвижни и движни ствари кои не ги користат државните органи;
- управување со државните средства и со имотот стекнат по основ на должничко-доверителски односи, по основ на ненаплатените побарувања од корисниците на кредити од компензационите фондови, странска помош и од тајванската кредитна линија;
- активности за наплата на побарувања пренесени во Министерството за финансии по законски основи, наплата на побарувања генерирани од Компензационите фондови и наплата на побарувања по основ на јавен долг.

Потребни човечки ресурси: *йосшојни вработени - 243*

Потребни средства за реализација на оваа програма за 2025 година: 194.228.000,00 денари.

Во буџетот на Министерството за финансии во разделот 09001 обезбедени се и средства за потпрограмата 90 - Биро за јавни набавки во износ од 40.500.000,00 денари, потпрограмата 91 - Управа за финансиско разузнавање во износ од 44.099.000,00 денари и потпрограмата 92 -

Државен девизен инспекторат во износ од 9.426.000,00 денари, кој со буџетот за 2025 година повторно е вратен во разделот 09001.

Вкупниот износ на програмата 9 – Органи во состав (агенции) во буџетот на Министерството за финансии за 2025 година изнесува 94.025.000,00 денари.

2 ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (2025 – 2027 година)

2.1 ПРОГРАМА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОДДРШКА

A: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за администрација и поддршка произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2024 - 2028 година:

- професионална и ефикасна јавна администрација, развој на дигиталната економија, ИКТ секторот, вештачката интелигенција, иновациите и стартап екосистем;

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (јавна администрација)

Поглавје: 32 - Финансиска контрола

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- стручна, професионална и департизирана администрација;
- дигитализирана јавна администрација.

Цел на Програмата: непречено функционирање на Министерството, континуиран развој и одржување на инфраструктурата за ИКТ и одржување и ИТ поддршка на апликативните решенија, подобрување на системот за управување со квалитет, спроведување постапки за јавни набавки, внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, како и зајакнување на капацитетите во областите финансиски прашања, стратешко планирање и човечки ресурси во Министерството за финансии.

Показатели за успех на Програмата: зајакнат систем за јавна внатрешна финансиска контрола, извршени ревизии во согласност со годишните планови за внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, редовно сервисирање на обврските и изработка на предлог-буџетот на Министерството, редовно одржување на инфраструктурата за ИКТ, спроведување постапки за јавни набавки, годишен извештај за поднесени барања за слободен пристап до информации од јавен карактер и навремено и квалитетно изготвени Стратешки план, Годишен план за работа и месечни и полугодишни извештаи за реализација на Годишниот план за работа на Министерството за финансии.

Програмата е:	☒ хоризонтална	☐ вертикална
---------------	---	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка	
2.1.1 Потпрограма: Правни работи	Показатели за успешност: реализација на Планот за јавни набавки заради непречено функционирање на Министерството

Б. План за спроведување

2.1.1 Потпрограма: Правни работи

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Годишен план за јавни набавки	Сектор за правни работи	Сите организациски единици што имаат потреба од набавка	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Реализација на Годишниот план за јавни набавки	Сектор за правни работи	Сите организациски единици што имаат потреба од набавка	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот			Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Одговори по барања за слободен пристап до информации од јавен карактер	Сектор за правни работи	Сите организациски единици иматели на информации во Министерството за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

4. Мислења по закони, подзаконски акти и други прописи кои се од надлежност на Министерството, мислења по законски и подзаконски акти, колективни договори и други прописи доставени по барање на Владата на РСМ и други органи на државната управа, мислења по поднесени иницијативи за изменување и дополнување на законите и подзаконските акти во надлежност на Министерството	Сектор за правни работи	Сите организациски единици во чија надлежност е предметниот материјал	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
5. Одговори на тужби, жалби и други правни лекови, поднесени иницијативи до Државното правобранителство на РСМ	Сектор за правни работи	Сите организациски единици поврзани со предметниот материјал	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка

2.1.2 Потпрограма: Општи работи

Показатели за успешност: следење на реализацијата на склучени договори

Б. План за спроведување

2.1.2 Потпрограма: Општи работи

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Следење и реализација на договори за јавни набавки, договори по исклучок од ЗЈН и договори склучени преку СОЗР	Сектор за општи работи	Сите организациски единици што имаат потреба од набавка	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со Секторот за правни работи, Секторот за финансиски прашања и секторите што иницирале постапка за ЈН	Секторот за општи работи во соработка со Секторот за правни работи, Секторот за финансиски прашања и секторите што иницирале постапка за ЈН	Секторот за општи работи во соработка со Секторот за правни работи, Секторот за финансиски прашања и секторите што иницирале постапка за ЈН	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Подготовка на акти за канцелариско и архивско работење	Сектор за општи работи	Сите организациски единици	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

3. Следење на Одлуката за определување корисници на службен мобилен телефон и начинот на надоместување на месечниот трошок за користење	Сектор за општи работи	Сите организациски единици	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
4. Следење, контрола и одржување на имотот на Министерството за финансии (движен и недвижен имот)	Сектор за општи работи	Сите организациски единици	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите о организациски единици	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
5. Преведување закони и подзаконски текстови и други пишани материјали, исклучиво од делокругот на работа на Министерството од македонски на англиски јазик и обратно и од македонски на албански јазик и обратно	Сектор за општи работи	Сите организациски единици	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
6. Грижа за одржување и техничка исправност на опремата и инвентарот во зградата на Министерството	Сектор за општи работи	Сите организациски единици	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Секторот за општи работи во соработка со другите организациски единици	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка

2.1.3 Потпрограма: Човечки ресурси

Показатели за успешност: реализирани Годишниот план за вработување и Годишниот план за генерички обуки на административни службеници

Б. План за спроведување

2.1.3 Потпрограма: Човечки ресурси

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Реализација на Годишен план за вработување	Сектор за управување со човечки ресурси	Сите организациски единици што имаат потреба од вработувања	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Сектор за управување со човечки ресурси	Сектор за управување со човечки ресурси	Сектор за управување со човечки ресурси	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Реализација на Годишен план за генерични обуки на административни службеници	Сектор за управување со човечки ресурси	Сите организациски единици што имаат потреба од вработувања	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Сектор за управување со човечки ресурси	Сектор за управување со човечки ресурси	Сектор за управување со човечки ресурси	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка	
2.1.4 Потпрограма: Финансиски прашања	Показатели за успешност: редовно сервисирање на обврските на Министерството за финансии

Б. План за спроведување

2.1.4 Потпрограма: Финансиски прашања

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Редовно сервисирање на обврските на Министерството за финансии	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Учество во реализацијата на проектот „Купи кука, купи стан“	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Спроведување попис на средствата и изворите на средства на Министерството за финансии	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	декември 2025 декември 2026 декември 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
4. Завршна сметка на Министерството за финансии	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	декември 2025 декември 2026 декември 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
5. Изработка на Основно сценарио за приходи и расходи и нови иницијативи	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	април 2025 април 2026 април 2027	септември 2025 септември 2026 септември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
6. Изработка на предлог-буџетот на Министерството за финансии	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии	април 2025 април 2026 април 2027	септември 2025 септември 2026 септември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

7. Воспоставување и екипирање на Одделението за програмско буџетирање, планирање, извршување и контрола	Сектор за финансиски прашања	Министерство за финансии, партнери од твининг-проект на ЕУ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Нововработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
---	------------------------------	--	--	---	---------------------------	-----------------------	-----------------------	--	--	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка										
2.1.5 Потпрограма: Внатрешна ревизија						Показатели за успешност: спроведени ревизии, согласно плановите за внатрешна ревизија				

Б. План за спроведување

2.1.5 Потпрограма: Внатрешна ревизија

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Спроведување внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, согласно плановите за внатрешна ревизија	Сектор за внатрешна ревизија	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Изготвување годишни извештаи за работата на внатрешната ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Сектор за внатрешна ревизија	Министерство за финансии	мај 2025 мај 2026 мај 2027	мај 2025 мај 2026 мај 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Изготвување стратешки и годишни планови за внатрешна ревизија во Министерството за финансии и во други субјекти согласно надлежностите од Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Сектор за внатрешна ревизија	Министерство за финансии	декември 2025 декември 2026 декември 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка	
2.1.6 Потпрограма: ИТ технологија и дигитализација	Показатели за успешност: континуиран развој и одржување на инфраструктурата за ИКТ и одржување и ИТ поддршка на апликативните решенија

Б. План за спроведување

2.1.6 Потпрограма: ИК технологија и дигитализација

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/годин а)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Континуиран развој и одржување на инфраструктурата за ИКТ во согласност со развојот на новите технологии, стандарди и барањата на други субјекти	Сектор за ИК технологија и дигитализација	Буџетски корисници НБРСМ КИБС УЈП Царинска управа	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Професионално унапредување на вработените во Секторот за ИКТ	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Континуиран развој, одржување и ИТ поддршка на апликативните решенија и нивна модернизација	Сектор за ИК технологија и дигитализација	Сектор за трезор, Сектор за буџет и фондови, Сектор за управување со јавен долг, Сектор за меѓународни финансии, Сектор за финансиски прашања	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
4. Имплементација на современ Интегриран информациски систем за управување со јавните финансии	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

5. Управувањето со привилигиран пристап (РАМ)	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
6. Превенција на загуба на податоци (DLP) со класификација на чувствителни документи	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
7. Услуга за управување со Компјутерска безбедност со што дополнително ќе се провери безбедноста на ИКТ системот	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
8. Изготвување веб-апликација за изработка на Годишен извештај за системот на внатрешна контрола во јавниот сектор	Сектор за ИК технологија и дигитализација	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	6.000.000	120.000	120.000
9. Целосна надградба и редизајнирање на МИС на ЦФСД и МИС на УИПР	Сектор за ИК технологија и дигитализација	Сектор за централно финансирање и склучување договори и Управата за имотнотправни работи	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
10. Развој и имплементирање на ИФМИС	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
11. Развој и имплементирање на DR локација Прилеп	Сектор за ИК технологија и дигитализација		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Вработени во Секторот, надворешни соработници	Обезбеден и со буџетска програма 1.10.1	Обезбеден и со буџетска програма 1.10.1	Обезбеден и со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка

2.1.7 Потпрограма: Стратешко планирање

Показатели за успешност: навремено подготвување на планските документи во Министерството за финансии

Б. План за спроведување

2.1.7 Потпрограма: Стратешко планирање

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Подготовка на среднорочен Стратешки план на МФ	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	септември 2025 септември 2026 септември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
2. Подготовка на Извештај за остварените резултати во функција на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	октомври 2025 октомври 2026 октомври 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Подготовка на Годишен план за работа на МФ за наредната година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	септември 2025 септември 2026 септември 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
4. Извештај за реализација на Годишниот план за работа на МФ за претходната година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
5. Предлог-иницијативи за Годишната програма за работа на Владата за наредната година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	октомври 2025 октомври 2026 октомври 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

6. Предлог-стратешки приоритети и цели за подготвување на Одлуката на Владата за наредната година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	март 2025 март 2026 март 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
7. Квартални извештаи за реализација на Годишниот план за работа на МФ за тековната година	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
8. Следење и ажурирање на Законодавната агенда на Владата	Самостојно одделение за стратешко планирање	Организациски единици на МФ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

Потпрограми (компоненти) на Програмата за администрација и поддршка	
2.1.8 Потпрограма: Академија за јавни финансии	Показатели за успешност: број на спроведени обуки, број на издадени потврди за присуство на обуки, воспоставена онлајн платформа, развиени видео упатства и насоки, организирани онлајн обуки, број на објавени блогови, статии и објави, изготвена комуникациска стратегија, одржан годишен состанок „Сите заедно“, реализирани обуки за обучувачи во областа одржливи финансии, за вработените во Академијата за јавни финансии, организирани обуки во областа одржливи финансии

Б. План за спроведување

2.1.8 Потпрограма: Академија за јавни финансии

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Изготвување Извештај по спроведена анализа за потребата од обука	Сектор -Академија за јавни финансии	/	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1

2. Изготвување и донесување Годишна програма за обуки	Сектор -Академија за јавни финансии	/	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
3. Организирање и спроведување обуки и испити	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
4. Воспоставување и развој на електронска платформа за обуки	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	март 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Донатори	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
5. Развој на видео упатства и насоки	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	август 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
6. Организирање онлајн обуки	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	декември 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
7. Присутност на социјалните медиуми за зголемена транспарентност и едукација во јавните финансии	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	април 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
8. Развивање комуникациска стратегија	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	јули 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Донатори	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
9. Годишен состанок „Сите заедно“(подготовка и реализација)	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	октомври 2025 октомври 2026 октомври 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
10. Обука за обучувачи (одржливи финансии) за вработените во Академијата за јавни финансии	Сектор -Академија за јавни финансии	Соработници на Академијата	октомври 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Вработени во Секторот и соработници	Донатори	Донатори	Донатори

11. Организирање обуки во областа на одржливи финансии	Сектор -Академија за јавни финансии	/	јануари 2026 јануари 2027	декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1	Обезбедени со буџетска програма 1.10.1
Вкупно активности во I година: 46										
Вкупно активности во II година: 46										
Вкупно активности во III година: 46										
Вкупно за Потпрограмата: 138										

2.2 ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА И РАЗВОЈ

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за економска политика и развој е поврзана со следниве приоритети на Владата:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;

2. НПАА

Поглавје: 2 - Економски критериуми,

Поглавје: 3.17 - Економска и монетарна политика

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономската стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата.

Цел на Програмата: макроекономска и фискална стабилност и ефикасно управување со јавните финансии во функција на продолжување со процесот на економски реформи и забрзување на економскиот раст и унапредување на фискалната децентрализација. Постигнувањето на оваа цел ќе значи зголемување на благосостојбата и подобрување на квалитетот на живот во Република Северна Македонија.

Показатели за успех на Програмата: спроведување среднорочно макроекономско сценарио, реформи во управувањето со јавните финансии и обезбедување етапна консолидација на буџетскиот дефицит на среден рок, и тоа на 3,0% во 2025 година, 3,0% во 2026 година, 2,8% во 2027 година и 2,5% во 2028 година и задржување на макроекономската стабилност.

Програмата е:	☒ хоризонтална	☐ вертикална
---------------	---	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за економска политика и развој

2.2.1 Потпрограма: Макроекономски политики

Показатели за успешност: среднорочно макроекономско сценарио во рамки на фискалната стратегија, одржани обуки за зајакнување на капацитетите за макроекономско моделирање, подготовка на информации за краткорочните месечни економски движења и статистички преглед на Министерството за финансии, подготовка на квартални економски извештаи, кратки соопштенија за главните макроекономски индикатори и Програма на економски реформи

Б. План за спроведување

2.2.1 Потпрограма: Макроекономски политики

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Подготовка на среднорочно макроекономско сценарио во рамки на Фискалната стратегија (годишно)	Сектор за економска политика и развој	Сектор за економска политика и развој	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
2. Зајакнување на капацитетите за макроекономско моделирање и проектирање и унапредување на базата на макроекономски податоци во рамки на проекти на ЕУ, Швајцарска влада и Светската банка	Сектор за економска политика и развој	Сектори во МФ, НБРСМ, ДЗС, експертска помош	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2

3. Подготовка на Полугодишен извештај за извршувањето на Буџетот на Република Северна Македонија	Сектор за економска политика и развој, Сектор за буџет и фондови, Сектор за трезор, Сектор за управување со јавен долг	Сектор за буџет и фондови, Сектор за трезор, Сектор за управување со јавен долг	полугодишно/ тековна година	полугодишно/ тековна година	Вработени во надлежните сектори	Вработени во надлежните сектори	Вработени во надлежните сектори	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
4. Подготовка на информации за краткорочните месечни економски движења и Статистички преглед на Министерството за финансии	Сектор за економска политика и развој		континуирано, месечно	континуирано, месечно	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
5. Подготовка на квартални економски извештаи	Сектор за економска политика и развој		континуирано, квартално	континуирано, квартално	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
6. Редовно следење на остварувањето на макроекономските показатели по сектори и подготовка на кратки соопштенија за главните макроекономски индикатори објавени од страна на домашни и реномирани меѓународни институции	Сектор за економска политика и развој		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
7. Подготовка на програмите на економски реформи 2025 - 2027; 2026 - 2028; 2027 - 2029 година	Сектор за економска политика и развој	Надлежните органи на Управа, сектори во МФ, НБРСМ, ДЗС	јуни 2024 јуни 2025 јуни 2026	мај 2025 мај 2026 мај 2027	Вработени во Секторот и надлежните органи на Управа	Вработени во Секторот и надлежните органи на Управа	Вработени во Секторот и надлежните органи на Управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2

8. Активно учество во работните групи за Област - Економски критериуми и Поглавје 3.17 - Економска и монетарна политика во рамки на НПАА	Сектор за економска политика и развој	Надлежните органи на Управа, сектори во МФ, НБРСМ, ДЗС	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот и членови на работни групи	Вработени во Секторот и членови на работни групи	Вработени во Секторот и членови на работни групи	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2	Обезбедени со буџетска програма 1.10.2
--	---------------------------------------	--	--	---	--	--	--	--	--	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за економска политика и развој										
2.2.2 Потпрограма: Развојни проекти					Показатели за успешност: реализирани обуки преку меѓународни проекти за јакнење на капацитетите на Министерството за финансии					

Б. План за спроведување

2.2.2 Потпрограма: Развојни проекти

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Проект за енергетска ефикасност во јавниот сектор	- Проектна единица		мај 2021	септември 2025	Вработени во Проектната единица	Вработени во Проектната единица	Вработени во Проектната единица	7,400,000 €	/	/
2. Проект со ЕУ - „Поддршка на имплементацијата на Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии“,	Сектор за централна хармонизација на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, Сектор – Академија за јавни финансии, Секторска работна група за управување со јавните финансии		февруари 2025	декември 2027	Вработени од вклучените сектори	Вработени од вклучените сектори	Вработени од вклучените сектори	500.000,00 €	500.000,00 €	500.000,00 €

3. Проект за градење ефективни, транспарентни и одговорни институции за управување со јавни финансии	Проектна единица Работно тело за имплементација на Интегрираниот информациски систем за управување со јавните финансии (ИФМИС) Работно тело за имплементација на Интегрираниот даночен информациски систем - УЈП Работно тело за имплементација на Информациски систем за управување со државна помош (САМИС)	МФ, УЈП, Кабинет на заменикот на претседателот на Владата задолжен за економски прашања, координација на економските ресори и инвестиции	ноември 2018	септември 2027	Вработени во Проектната единица Претседатели /координатори/ членови на работните тела	Вработени во Проектната единица Претседатели /координатори/ членови на работните тела	Вработени во Проектната единица Претседатели /координатори/ членови на работните тела	21.936.293 €	2.894.228 €	438.390 €
Вкупно активности во I година: 11										
Вкупно активности во II година: 11										
Вкупно активности во III година: 10										
Вкупно за Потпрограмата: 32										

2.3 ПРОГРАМА ЗА БУЏЕТ, ТРЕЗОР И ЈАВЕН ДОЛГ

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за буџет, трезор и јавен долг произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија,
- професионална и ефикасна јавна администрација, развој на дигиталната економија, секторот ИКТ, вештачката интелигенција, иновациите и стартап екосистемот,
- создавање амбиент за чиста животна средина и справување со климатските промени,
- поттикнување силен циклус на економски раст,
- стабилни јавни финансии,
- сеопфатно подобрување на квалитетот, инфраструктурата и достапноста на образованието, создавање општество базирано на знаење и успешно справување со современите предизвици;

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (јавна администрација и фискална децентрализација),

Поглавје: 2 - Економски критериуми,

Поглавје: 3.22 - Регионална политика и координација на структурни инструменти,

Поглавје: 3.17 - Економска и монетарна унија,

Поглавје: 3.33 - Финансиски и буџетски одредби;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономска стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата,
- фискална одржливост и консолидација на јавните финансии, поддршка на економијата и инвестирање во инфраструктурни проекти,
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси,
- реформи во јавните финансии, подобрување на макроекономската и фискалната рамка, економски анализи, зајакнување на процесот на планирање, извршување и известување за јавните финансии,

- воведување на буџетското финансирање во пилот-институции по принципот на исполнување на развојните индикатори (СМАРТ – клучни индикатори за успешност),
- подобро управување со јавните финансии преку етапна фискална консолидација, фискална одржливост и поддршка на економијата со зголемени капитални инвестиции,
- унапредување на системот на локалната самоуправа, продолжување на децентрализацијата, унапредување на фискалната децентрализација, фискалниот капацитет и финансиската дисциплина, транспарентноста и отчетноста на општините.

Цел на Програмата: ефикасно управување со јавните финансии во функција на продолжување со процесот на економски реформи и забрзување на економскиот раст. Постигнувањето на оваа цел ќе значи зголемување на благосостојбата и подобрување на квалитетот на живот во Република Северна Македонија.

Показатели за успех на Програмата: спроведување реформи во управувањето со јавните финансии и обезбедување етапна консолидација на буџетскиот дефицит на среден рок, позасилена наплата на изворните приходи и други приливи, рационално и наменско користење на буџетските средства, одржување на ликвидноста на средствата (сметките на државата) и одржување на нивото на јавниот долг. Во наредниот среднорочен период значајно е зголемено учеството на капиталните расходи како процент од БДП на годишно ниво од околу 5%.

Програмата е:

☒ **хоризонтална**

☐ **вертикална**

Потпрограми (компоненти) на Програмата за буџет, трезор и јавен долг

2.3.1 Потпрограма: Буџет и фондови

Показатели за успешност: донесени Фискална стратегија, Буџет на РСМ, Завршна сметка на Буџетот на РСМ, Закон за извршување на Буџетот на РСМ, подзаконски акти во надлежност на Секторот за буџети и фондови, Уредба за методологија и распределба на приходите од данокот на додадена вредност по општини, Буџетски циркулар, извештаи за извршувањето на Буџетот на РСМ

Б. План за спроведување

2.3.1 Потпрограма: Буџет и фондови

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Фискална стратегија на среден рок	Сектор за буџети и фондови	Влада на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	април 2025 април 2026 април 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
2. Буџет на Република Северна Македонија за наредната година	Сектор за буџети и фондови	Влада на РСМ и сите органи на државната управа	август 2025 август 2025 август 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
3. Закон за извршување на Буџетот на РС Македонија	Сектор за буџети и фондови	Министерство за финансии	август 2025 август 2026 август 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
4. Буџетски циркулар за наредната година со кој се даваат насоките за изработка на буџетите на буџетските корисници	Сектор за буџети и фондови		мај 2025 мај 2026 мај 2027	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
5. Програмска класификација, подзаконски акт согласно Законот за буџети *	Сектор за буџети и фондови		јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот			Обезбедени со буџетска програма 1.10.3		

6. Пријавување и евиденција на обврски	Сектор за буџети и фондови		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
7. Завршна сметка на Буџетот на РСМ и буџетите на ЕЛС за претходната година	Сектор за буџети и фондови	Влада на РСМ	март 2025 март 2026 март 2027	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
8. Измени и дополнувања на Буџетот (ребаланс)	Сектор за буџети и фондови	Влада на РСМ	мај 2025 мај 2026 мај 2027	ноември 2025 ноември 2026 ноември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
9. Анализа на трошоци во одредена област	Сектор за буџети и фондови	Буџетски корисници	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
10. Предлог-закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа (нов)	Сектор за буџети и фондови	ЗЕЛС и Влада на РСМ	јуни 2025	јуни 2026	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС		Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	
11. Подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа	Сектор за буџети и фондови	ЗЕЛС и Влада на РСМ	јули 2026	декември 2026	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС		Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	
12. Создавање услови за оспособување на преостанатата Општина Пласница да ги исполни условите за втората фаза на децентрализација	Сектор за буџети и фондови	ЗЕЛС и Влада на РСМ	квартално	квартално	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
13. Буџетски циркулар за општините за наредната година со кој се даваат насоките за изработка на буџетите на единиците на локалната самоуправа	Сектор за буџети и фондови	Министерство за финансии	јули 2025 јули 2026 јули 2027	септември 2025 септември 2026 септември 2027	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

14. Следење на финансиското работење на единиците на локалната самоуправа и објавување на податоците за извршувањето на приходите и расходите на веб-страницата на Министерството за финансии	Сектор за буџети и фондови	ЗЕЛС и Влада на РСМ	Квартално	Квартално	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	
15. Следење на условите за исполнување финансиска нестабилност на општините	Сектор за буџети и фондови	ЗЕЛС и Влада на РСМ	Квартално	Квартално	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Вработени во Одделението за ЕЛС	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	
16. Учество во работни групи во НПАА и следење на Поглавјето 3.17 - Економска и монетарна унија, Поглавјето 3.22 - Регионална политика и координација на структурни инструменти, Поглавјето 3.33 - Финансиски и буџетски одредби и Поглавјето 2 - Економски критериуми и учество во процесот за Реформа на јавната администрација	Сектор за буџети и фондови		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	10 вработени	10 вработени	10 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

Потпрограми (компоненти) на Програмата за буџет, трезор и јавен долг	
2.3.2 Потпрограма: Трезор	Показатели за успешност: извршување на Буџетот на РСМ и на буџетите на општините, донесени подзаконски акти, изработка на извештаи за користење на средствата од резервите на централниот буџет

Б. План за спроведување

2.3.2 Потпрограма: Трезор

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Полугодишен извештај за користење на средствата од резервите на централниот буџет за тековната година	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јули 2025 јули 2026 јули 2027	септември 2025 септември 2026 септември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
2. Годишен извештај за користење на средствата од резервите на централниот буџет за претходната година	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	март 2025 март 2026 март 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
3. Обезбедување внес на Буџетот на Република Северна Македонија и буџетите на ЕЛС во ТРИС, на начин како што се објавени, односно усвоени (вклучувајќи ги и нивните измени)	Сектор за трезор	Сектор за буџети и фондови	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
4. Одржување сметки во рамки на трезорската сметка за непречено функционирање на платниот промет и нивно евидентирање во ТРИС	Сектор за трезор	Сектор за информатика	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
5. Внес на барањата за плаќања на буџетските корисници и нивно извршување	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

6. Одржување на системот на уплатни сметки за нивна оперативност и изготвување подзаконски акти со кои се пропишуваат уплатните сметки за јавни приходи заради навремена и правилна евиденција на јавните приходи на Буџетот на РСМ, буџетите на ЕЛС и на соодветните буџетски корисници во согласност со закон и обезбедување нивна оперативност и распределба на средствата од нив	Сектор за трезор	Сектор за буџети и фондови, Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика, буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
7. Извршување на барањата за плаќања од буџетските корисници и исплати по акти на Владата на РСМ и други обврски во согласност со закон	Сектор за трезор	Буџетски корисници, Влада на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
8. Извршување на налозите за извршување доставени од НБРСМ по основ на извршни исправи (судски пресуди), како и доброволни исплати по основ на правосилни судски пресуди доставени од страна на ДПРСМ	Сектор за трезор	Буџетски корисници, НБРСМ, ДПРСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
9. Внес и одобрување финансиски планови на буџетските корисници	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
10. Редовно следење и известување за остварените приходи и реализираните расходи во однос на усвоените буџети, како за потребите на корисниците така и за потребите на МФ, Владата на Република Северна Македонија, Собранието на РС Македонија	Сектор за трезор	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика, Сектор за буџети и фондови	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
11. Сметководствено евидентирање на остварените приходи и реализираните расходи на централниот буџет согласно организациската и економската класификација	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
12. Изготвување проекции за ликвидност на буџетската сметка и трезорската сметка	Сектор за трезор	Буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

13. Обезбедување внес на податоци за буџетските корисници во веб-апликацијата - Е-обврски	Сектор за трезор	МФ и буџетски корисници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Вработени во Одделението	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
14. Подготовка на главна книга и подзаконски акти согласно Законот за буџети	Сектор за трезор		јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

Потпрограми (компоненти) на Програмата за буџет, трезор и јавен долг	
2.3.3 Потпрограма: Управување со јавен долг	Показатели за успешност: – донесена Стратегија за управување со јавен долг – континуирано издавање државни хартии од вредност на домашниот и на меѓународните финансиски пазари – редовно сервисирање на обврските по државен долг коишто се плаќаат од сметката на Буџетот на РСМ

Б. План за спроведување

2.3.3 Потпрограма: Управување со јавен долг

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Континуирано издавање државни хартии од вредност	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за трезор, Сектор за буџети и фондови	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
2. Стратегија за управување со јавен долг	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за буџети и фондови, Сектор за економска политика и развој, Сектор за финансиски систем	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	мај 2025 мај 2026 мај 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

3. Годишен извештај за управување со јавниот долг	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за буџети и фондови, Сектор за економска политика и развој, Сектор за трезор и НБРСМ	март 2025 март 2026 март 2027	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
4. Давање мислења по основ на барања за задолжување и/или издавање државни гаранции на носителите на јавниот долг	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за трезор, Сектор за буџети и фондови, Сектор за управување со средства	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
5. Квартални извештаи за состојбата на државниот и јавниот долг и нивно објавување на веб-страницата на Министерството за финансии	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, НБРСМ, ЦДХВ, општини, јавни претпријатија и други носители на јавен долг	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
6. Мониторинг на месечно ниво на обврските по основ на долгот на државата коишто се плаќаат од Буџетот на РСМ	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за трезор, НБРСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
7. Следење и координација на активностите за обезбедување кредитен рејтинг на Република Северна Македонија	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за трезор, Сектор за буџети и фондови, НБРСМ, носители на јавен долг	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
8. Мониторинг на сервисирањето на долгот на носителите на јавен долг	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, НБРСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
9. Сервисирање на обврските од долгот на државата коишто се плаќаат од Буџетот на Република Северна Македонија, користејќи ја апликацијата за електронско банкарство со Народната банка на РСМ	Сектор за управување со јавен долг	Сектор за меѓународни финансиски односи, Сектор за трезор, Сектор за буџети и фондови, НБРСМ, ЦДХВ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3

10. Одлука за утврдување на максималниот износ на нето задолжувањето преку издавање државни хартии од вредност на домашниот финансиски пазар	Сектор за управување со јавен долг	Секторите во МФ, Сектор за трезор, Сектор за буџет и фондови	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3	Обезбедени со буџетска програма 1.10.3
Вкупно активности во I година: 40										
Вкупно активности во II година: 38										
Вкупно активности во III година: 37										
Вкупно за Програмата 3: 115										

2.4 ПРОГРАМА ЗА ДАНОЧНА И ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА

A: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за даночна и царинска политика произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија,
- професионална и ефикасна јавна администрација, развој на дигиталната економија, секторот ИКТ, вештачката интелигенција, иновациите и на стартап екосистемот,
- создавање амбиент за чиста животна средина и справување со климатските промени;

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (јавна администрација и фискална децентрализација),

Поглавје: 2 - Економски критериуми,

Поглавје: 3.16 - Оданочување,

Поглавје: 3.29 - Царинска унија;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономска стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата,
- подобро управување со јавните финансии преку етапна фискална консолидација, фискална одржливост и поддршка на економијата со зголемени капитални инвестиции,
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства,
- предвидлив, ефикасен и праведен даночен систем, зголемување на наплатата на јавните приходи и намалување на буџетскиот дефицит.

Цел на Програмата: постојана надградба и усогласување на регулативата од областа на даночниот и царинскиот систем и системот поврзан со оданочување со акциза и оданочување со данок на моторни возила со законодавството на ЕУ, изменување на даночната и царинска регулатива и на регулативата од областа на акцизите и оданочувањето на моторните возила согласно приоритетите на Владата на РСМ и создавање услови за ефикасно функционирање на даночните и царинските постапки, но и подобра и поефикасна имплементација на прописите од областа на акцизите и оданочувањето со данок на моторни возила. Воедно, целта на Програмата е да обезбеди праведен, ефикасен, транспарентен и достапен даночен систем кој ќе се темели на современи дигитални технологии во функција на постигнување забрзан, инклузивен и одржлив економски раст, намалување на сивата економија, но и постигнување поголема усогласеност на домашното со европското законодавство.

Показатели за успех на Програмата: обезбедување ефикасно функционирање на даночниот, царинскиот и системот поврзан со оданочување со акциза и оданочување со данок на моторни возила преку навремено донесување закони и подзаконски акти од оваа област во надлежност на Министерството за финансии и органите во негов состав коишто се надлежни за администрирање на јавните приходи.

Програмата е: ☒ **хоризонтална** ☐ **вертикална**

Потпрограми (компоненти) на Програмата за даночна и царинска политика	
2.4.1 Потпрограма: Политика за јавни приходи од акцизи	Показатели за успешност: донесени се Закон за дополнување на Законот за акцизите и Одлука за определување на видот на енергентите, временскиот период и начинот на пресметување на акцизата

Б. План за спроведување

2.4.1 Потпрограма: Политика за јавни приходи од акцизи

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за акцизите (*)	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа	јануари 2026	декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.

2. Предлог-програма за изменување и дополнување на Среднорочната програма за формирање, чување, обновување и користење на стоконите резерви за периодот 2021 - 2025 година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Агенција за стоконите резерви, МЗШВ	ноември 2024	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.
3. Правилник за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа и други институции	ноември 2024	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.
4. Правилник за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа и други институции	ноември 2024	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.
5. Предлог-среднорочна програма за формирање, чување, обновување и користење на стоконите резерви за периодот 2026 - 2030 година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Агенција за стоконите резерви и други институции	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.
6. Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за стоконите резерви	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Агенција за стоконите резерви и други институции	јануари 2025	февруари 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4.

Потпрограми (компоненти) на Програмата за даночна и царинска политика

2.4.2 Потпрограма: Даночна политика

Показатели за успешност: донесена е Стратегија за реформа во даночниот систем 2021 - 2025 година и Акциски план за тековната година и другите законски и подзаконски акти од даночната област

Б. План за спроведување

2.4.2 Потпрограма: Даночна политика

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Предлог-закон за административна соработка за даночни цели	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
2. Закон за минимален глобален данок на добивка (*)	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	ноември 2024	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
3. Спроведување на Стратегијата за формализација на неформалната економија 2023 - 2027 година со Акциски план 2023 - 2025 година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ, други институции	јануари 2024	декември 2026	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
4. Изменување и дополнување на Правилникот за спроведување на Законот за данокот на додадена вредност	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4

5. Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за даночна постапка	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
6. Преговори за усогласување и парафирање Договори за одбегнување на двојното оданочување и заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	МНР, УЈП, СЗ, СЕП	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
7. Спроведување на Стратегијата за реформа на даночниот систем 2021 - 2025 година со Акциски план за 2024 година и Акциски план за 2025 година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, ЦУ	јануари 2025	декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
8. Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
9. Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	УЈП, СЗ	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4

Потпрограми (компоненти) на Програмата за даночна и царинска политика

2.4.3 Потпрограма: Царинска политика

Показатели за успешност: донесени се Закон за изменување и дополнување на Царинскиот закон, Закон за изменување и дополнување на Законот за Царинската управа, измена на Уредбата за применување на регулативите на Комисијата на Европските заедници за распоредување одредени стоки во Комбинираната номенклатура

Б. План за спроведување

2.4.3 Потпрограма: Царинска политика

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Предлог-уредба за изменување и дополнување на Уредбата за распоредување одредени стоки во Комбинираната номенклатура, согласно регулативите на Европската комисија	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа	квартално/ април 2025/2026/2027 јули 2025/2026/2027 октомври 2025/2026/2027 декември 2025/2026/2027	квартално/ април 2025/2026/2027 јули 2025/2026/2027 октомври 2025/2026/2027 декември 2025/2026/2027	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
2. Одлука за усогласување и менување на Царинската тарифа за наредната година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа	септември 2025 септември 2026 септември 2027	ноември 2025 ноември 2026 ноември 2027	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
3. Нов Царински закон, усогласен со Царинскиот закон на ЕУ	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа	јануари 2024	декември 2025	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
4. Уредба за спроведување на Царинскиот закон	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа	јуни 2024	декември 2026	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4

5. Предлог-закон за нов едношалтерски систем	Сектор за јавни приходи и царинска политика	СЗ, Царинска управа	јануари 2024	декември 2025	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
6. Предлог-програма за управување, уредување и одржување на објектите на граничните премини за патен сообраќај за 2025 година	Сектор за јавни приходи и даночна и царинска политика	СЗ, Царинска управа, МВР	јануари 2025	септември 2025	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Вработени во Секторот и во Царинската управа	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4	Обезбедени со буџетска програма 1.10.4
Вкупно активности во I година: 20										
Вкупно активности во II година: 6										
Вкупно активности во III година: 3										
Вкупно за Програмата 4: 29										

2.5 ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКИ СИСТЕМ

A: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за финансиски систем произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;

2. НПАА

Поглавје 3 - Права на основање и слобода на давање услуги,

Поглавје 4 - Слободно движење на капитал,

Подрачја: Движење на капитал и исплата и Системи на исплата,

Поглавје 6 - Право на трговски друштва,

Подрачје: Сметководство и ревизија,

Поглавје 9 Финансиски услуги,

Подрачја: Банкарство и финансиски конгломерати, Инфраструктура на финансискиот пазар, Пазар на хартии од вредност и инвестициски услуги и Осигурување и надоместок од професионална пензиска шема,

Поглавје 28 - Заштита на потрошувачите и јавно здравје,

Поглавје 30 - Надворешни односи,

Подрачје: Билатерални договори со трети земји;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономска стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата,
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства,
- ефективна и ефикасна заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси,

– подобрување на законската институционална и оперативна рамка во превенција, откривање и борба против неправилностите и измамите при имплементација на фондовите од Европската Унија.

Цел на Програмата: постојана надградба и усогласување на регулативата од областа на банкарскиот систем и небанкарските институции, пазарот на капитал, системот на осигурување и сметководствениот систем, ревизијата, платниот промет и игрите на среќа со законодавството на ЕУ согласно приоритетите на Владата на РСМ и создавање услови за ефикасно функционирање на финансиското работење.

Показатели за успех на Програмата: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем.

Програмата е: ☒ **хоризонтална** ☐ **вертикална**

Потпрограми (компоненти) на Програмата за финансиски систем

2.5.1 Потпрограма: Банкарски и небанкарски институции	Показатели за успешност: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем преку навремено донесување закони и подзаконски акти коишто произлегуваат од законската регулатива од областа на банкарски и небанкарски институции
--	--

Б. План за спроведување

2.5.1 Потпрограма: Банкарски и небанкарски институции

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Следење и имплементација на прописите од областа на банкарството, небанкарските финансиски институции и заштита на корисниците на финансиски услуги и понатамошно усогласување со директивите на ЕУ	Сектор за финансиски систем	Народна банка на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	7 вработени	8 вработени	8 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

2. Следење на случувањата во ЕУ во врска со зголемување на сигурноста и стабилноста на финансискиот систем со цел мерките што ќе ги донесе ЕК да бидат соодветно и навремено имплементирани и во домашното законодавство. Акцент ќе се стави на макропрudentната супервизорска рамка и на соработката на институциите од РСМ со соодветните супервизорски тела во ЕУ и земјите членки, како и на опциите за брзо постапување и намалување на трошоците во случај на криза	Сектор за финансиски систем	Народна банка на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	5 вработени	5 вработени	5 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
3. Нов Закон за банките	Сектор за финансиски систем	Народна банка на РСМ	јануари 2025	декември 2025	7 вработени	8 вработени	8 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
4. Разгледување барања и издавање дозволи за работа и согласности на друштвата за финансиски лизинг и следење на нивното работење	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
5. Разгледување барања и издавање дозволи за работа и согласности на финансиски друштва и следење на нивното работење	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
6. Надзор над работењето на давателите на финансиски лизинг	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	5 вработени	5 вработени	5 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
7. Надзор над работењето на финансиските друштва	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	5 вработени	5 вработени	5 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
8. Закон за кредитни договори во врска со недвижен имот	Сектор за финансиски систем		1.1.2026	31.12.2026	4 вработени	4 вработени	4 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

9. Предлог-закон за систем за заштита на депозити	Сектор за финансиски систем		јануари 2025	декември 2025	4 вработени	4 вработени	4 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
10. Предлог закон за финансиски арбитер	Сектор за финансиски систем		јануари 2026	декември 2026	4 вработени	4 вработени	4 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

Потпрограми (компоненти) на Програмата за финансиски систем

2.5.2 Потпрограма: Пазар на капитал

Показатели за успешност: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем преку навремено донесување закони и подзаконски акти, коишто произлегуваат од законската регулатива од областа на пазарот на капитал

Б. План за спроведување

2.5.2 Потпрограма: Пазар на капитал

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Следење и имплементација на прописите од областа на пазарот на капитал и понатамошно усогласување на домашната регулатива од областа на пазарот на капитал со законодавството на ЕУ	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	1 вработен	1 вработен	1 вработен	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
2. Закон за алтернативни инвестициски фондови	Сектор за финансиски систем	Комисија за хартии од вредност	1.1.2026	31.12.2026	1 вработен	1 вработен	1 вработен	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
3. Закон за изменување и дополнување на Законот за инвестициски фондови	Сектор за финансиски систем		јануари 20025	септември 2025	1 вработен	1 вработен	1 вработен	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
4. Закон за изменување и дополнување на Законот за преземање на акционерските друштва	Сектор за финансиски систем		јануари 20025	септември 2025	1 вработен	1 вработен	1 вработен	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

Потпрограми (компоненти) на Програмата за финансиски систем	
2.5.3 Потпрограма: Сметководствен систем, ревизија и систем на плаќања	Показатели за успешност: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем преку навремено донесување закони и подзаконски акти коишто произлегуваат од законската регулатива од областа на сметководствениот систем, платен промет и ревизија

Б. План за спроведување

2.5.3 Потпрограма: Сметководствен систем, ревизија и систем на плаќања

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Следење и имплементација на прописите од областа на сметководството и понатамошно усогласување на законодавната рамка за сметководство со законодавството на ЕУ	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
2. Следење и ажурирање на меѓународните стандарди за финансиско известување и на меѓународниот стандард за финансиско известување за мали и средни субјекти	Сектор за финансиски систем	Институт на сметководители и овластени сметководители на Република Северна Македонија	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
3. Спроведување стручен испит за проценувач од областа на побарувањата и обврските	Сектор за финансиски систем	Комора на проценувачи на Република Северна Македонија	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
4. Издавање лиценци за процена од областа на побарувањата и обврските	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

5. Спроведување обука на политичките партии за материјално-финансиско работење и за начинот на пополнување на финансискиот извештај, најмалку еднаш годишно	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
6. Закон за сметководство	Сектор за финансиски систем		1.9.2025	31.12.2025	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
7. Закон за ревизија	Сектор за финансиски систем		1.1.2026	декември 31.12.2026	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
8. Нов Закон за сметководството на буџетите и буџетските корисници	Сектор за финансиски систем		јануари 2027	декември 2027	3 вработени	3 вработени	3 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

Потпрограми (компоненти) на Програмата за финансиски систем	
2.5.4 Потпрограма: Игри на среќа и забавни игри	Показатели за успешност: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем преку навремено донесување закони и подзаконски акти што произлегуваат од законската регулатива од областа на игрите на среќа и забавните игри

Б. План за спроведување

2.5.4 Потпрограма: Игри на среќа и забавни игри

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Разгледување барања и издавање дозволи, лиценци и решенија на приредувачите на игри на среќа и забавни игри	Сектор за финансиски систем		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	5 вработени	5 вработени	5 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5

Потпрограми (компоненти) на Програмата за финансиски систем	
2.5.5 Потпрограма: Систем на осигурување и реосигурување	Показатели за успешност: обезбедување ефикасно функционирање на финансискиот систем преку навремено донесување закони и подзаконски акти коишто произлегуваат од законската регулатива од областа на системот на осигурување и реосигурување

Б. План за спроведување

2.5.5 Потпрограма: Систем на осигурување и реосигурување

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Следење и имплементација на прописите од областа на осигурувањето и понатамошно усогласување со директивите на ЕУ	Сектор за финансиски систем	Агенција за супервизија на осигурување	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	2 вработени	2 вработени	2 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
2. Закон за осигурување	Сектор за финансиски систем	Агенција за супервизија на осигурување, осигурителни брокерски друштва, друштва за застапување во осигурување	1.1.2025	31.12.2025	2 вработени	2 вработени	2 вработени	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5	Обезбедени со буџетска програма 1.10.5
Вкупно активности во I година: 20										
Вкупно активности во II година: 17										
Вкупно активности во III година: 14										
Вкупно за Програмата 5: 51										

2.6 ПРОГРАМА ЗА МЕЃУНАРОДНИ ФИНАНСИИ И СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКАТА УНИЈА

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европска Унија произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (јавна администрација и фискална децентрализација),

Поглавје: 2 - Економски критериуми,

Поглавје: 3.17 - Економска и монетарна политика,

Поглавје: 3.22 - Регионална политика и координација на структурни инструменти;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономската стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата,
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства,
- предвидлив, ефикасен и праведен даночен систем и зголемување на наплатата на јавните приходи и намалување на буџетскиот дефицит,
- подобро управување со јавните финансии преку етапна фискална консолидација, фискална одржливост и поддршка на економијата со зголемени капитални инвестиции.

Цел на Програмата: соработката со меѓународни и билатерални финансиски институции и координација со овие институции околу потребните активности за подготовка и реализација на проектите финансирани со странски заеми и донации; координација на активностите поврзани со исполнувањето на обврските на Министерството за финансии, коишто произлегуваат од процесот на евроинтеграција на Република Северна Македонија: програмирање, спроведување и следење на инструментите за претпристапна помош - ИПА; копретседавање со Поткомитетот за економија, финансии и статистика (ЕКФИН); координација на Економско-финансискиот Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција и процесот на подготовка на Програмата на економски реформи; спроведување реформи во управувањето со јавните финансии, координација на спроведувањето на ИПА проектите во областа на управување со јавни финансии, зајакнување на капацитетите за целосно приближување и преземање на правото на ЕУ, јакнење на административните капацитети и координативните структури за преговори со ЕУ и користење на претпристапните фондови на ЕУ, поддржано преку донатори и Буџетот на Република Северна Македонија; процена и следење на јавните инфраструктурни проекти, пред сè од перспектива на фискалното влијание, ризиците и одржливоста.

Показатели за успех на Програмата: спроведување и следење на инструментите за претпристапна помош - ИПА; копретседавање со Поткомитетот за економија, финансии и статистика (ЕКФИН); координација на Економско-финансискиот Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција и процесот на подготовка на Програмата на економски реформи; процент на остварени таргети по години за индикаторите на Програмата за реформа на УЈФ, број на одржани состаноци и подготвени извештаи за спроведување на ИПА проектите во областа управување со јавни финансии, обезбедување средства во форма на странски заеми и инвестициски грантови за финансирање развојни проекти и буџетска поддршка, поголемо користење на фондовите на ИПА поддржани преку донатори и Буџетот на РСМ и склучени договори согласно Националната/ Оперативната програма на ИПА; подготвена уредба за процена/преглед и следење на јавните инфраструктурни проекти; број на прегледани прединвестициски студии за јавни инфраструктурни проекти и дадени мислења; број на поднесени извештаи за следење на реализацијата на проектите за јавни инвестиции до Владата.

Програмата е:	☒ хоризонтална	☐ вертикална
---------------	---	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европската Унија	
2.6.1 Потпрограма: Управување со средства од Инструментот за претпристапна помош - ИПА	Показатели за успешност: донесена Годишна декларација за индиректно управување со програмите од ИПА II

Б. План за спроведување

2.6.1 Потпрограма: Управување со средства од Инструментот за претпристапна помош – ИПА

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Навремено спроведување на склучените договори, извршување на плаќањата согласно утврдената динамика и следење на имплементацијата на проектите за кои се склучени договори во рамки на ИПА II и акредитираните програми за ИПА III	Сектор за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА координатори за ИПА од ресорните министерства и институциите кориснички	Европска комисија Делегација на ЕУ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6
2. Воспоставен и функционален систем за управување со програмите на ИПА III во делот на индиректно управување	Сектор за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА (Национален координатор за авторизација)	Тела за управување ЦФСД, АФПЗРР Европска комисија	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6
3. Воспоставување долгорочно решение за задржување на кадарот одговорен за имплементација на ИПА	Сектор за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА (Национален координатор за авторизација)	НИПАК, МИОА	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6

Потпрограми (компоненти) на Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европската Унија	
2.6.2 Потпрограма: Централно финансирање и склучување договори	Показатели за успешност: склучени договори согласно Националната/Оперативната програма на ИПА

Б. План за спроведување

2.6.2 Потпрограма: Централно финансирање и склучување договори

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Навремена и со висок квалитет подготовка на тендерската документација, која ќе ги исполнува критериумите на ЕК за учество на тендери, пред да биде доставена до Делегацијата на Европската Унија на екс анте контрола (ex-ante)	Сектор за централно финансирање и склучување договори координатори за ИПА од ресорните министерства и институциите кориснички	Европска комисија Делегација на ЕУ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6
2. Подготовка и доследно почитување на препораките произлезени од научените лекции и добрата практика согласно добиените коментари од ДЕУ при одбивање/одобрување на тендерската документација доставена на екс анте контрола (ex-ante), како и по спроведената екс пост контрола (ex-post)	Сектор за централно финансирање и склучување договори координатори за ИПА од ресорните министерства и институциите кориснички	Европска комисија Делегација на ЕУ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6

3. Склучување и имплементација на договорите согласно роковите утврдени во финансиските спогодби и плановите за јавни набавки	Сектор за централно финансирање и склучување договори координатори за ИПА од ресорните министерства и институциите кориснички	Делегација на ЕУ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6
4. Прилагоден и воспоставен систем за управување и контрола (потпишан Интеринституционален договор и Внатрешни процедури за работа) согласно програмите од новата финансиска перспектива 2021 - 2027 ИПА III	Сектор за централно финансирање и склучување договори	Сектор за управување со средствата од Инструментот за претпристапна помош - ИПА (Национален координатор за авторизација), ресорните министерства и институциите кориснички	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6	Обезбедени со буџетска програма 1.10.6

Потпрограми (компоненти) на Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европската Унија

2.6.3 Потпрограма: Исполнување на обврските од процесот на европска интеграција

Показатели за успешност: подготвена ревидирана Програма за реформа на управувањето со јавните финансии, акциски планови и извештаи за следење на реализацијата на Програмата, претседавање со Поткомитетот ЕКФИН во 2025 година, координација на Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција, поврзан со процесот на подготовка на Програмата на економски реформи во 2025, 2026 и 2027 година

Б. План за спроведување

2.6.3 Потпрограма: Исполнување на обврските од процесот на европска интеграција

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Координација на активностите поврзани со управување на проектите од ИПА II и ИПА III во Секторот за управување со јавни финансии	Сектор за меѓународни финансиски односи	Членови на работната група за управување со јавни финансии од други сектори во МФ и институции	континуирано/согласно утврдените рокови за конкретен проект	континуирано/согласно утврдените рокови за конкретен проект	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
2. Подготовка на извештај за исполнување на условите за повлекување средства од програмите на ИПА за секторска буџетска поддршка и барање за повлекување средства	Сектор за меѓународни финансиски односи	Други сектори во МФ и институции	континуирано/согласно утврдените рокови за конкретен проект	континуирано/согласно утврдените рокови за конкретен проект	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
3. Обезбедување стручна административна поддршка во функционирањето на Работната група за управување со јавни финансии и Советот за управување со јавни финансии	Сектор за меѓународни финансиски односи		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2024 декември 2025 декември 2026	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6

4. Координација на подготовката, следењето и известувањето за реализацијата на годишните акциски планови за спроведување на Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии и изработка на Предлог-акциски план, Полугодишен и Годишен извештај за спроведување на Акцискиот план	Сектор за меѓународни финансиски односи	Членови на работната група за управување со јавни финансии од други сектори во МФ и институции	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
5. Координација на МФ за навремено исполнување на неговите обврски за подготовка на документите поврзани со процесот на евроинтеграција (НПАА, Придонес кон годишниот извештај на ЕК, акциски планови, мислења и др.)	Сектор за меѓународни финансиски односи	Сектори/органи во состав на МФ, СЕП, другите министерства/ институции во рамки на Владата на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
6. Подготовка и реализација на Поткомитетот за економија, финансии и статистика	Сектор за меѓународни финансиски односи, копретседавач и Работна група за учество на Поткомитетот ЕКФИН	Повеќе сектори во МФ, НБРСМ, ДЗС, ДЗР, МАПАС, АСО, МНР, МТСП, АВРСМ, МВР, СЕП, МЕ, КХВ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
7. Координација на Економскиот и финансиски дијалог помеѓу ЕУ и Западен Балкан и Турција поврзан со процесот на подготовка на Програмата на економски реформи	Сектор за меѓународни финансиски односи, заменик на националниот координатор	Национален координатор за подготовка на ПЕР, повеќе сектори во МФ, НБРСМ, МЕ, МОН, МТСП, МИОА, МП	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Вработени во неколку сектори	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6

Потпрограми (компоненти) на Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европската Унија

2.6.4 Потпрограма: Меѓународни финансиски односи

Показатели за успешност: навремено завршување на преговорите за обезбедување поволни заеми и инвестициски грантови за реализација на проектите на Владата на Република Северна Македонија

Б. План за спроведување

2.6.4 Потпрограма: Меѓународни финансиски односи

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Навремено завршување на преговорите за обезбедување поволни заеми (подготовка на договори за заем и договори за гаранција) и инвестициски грантови (подготовка на договори за обесштетување од страна на државата по основ на инвестициски грантови) за реализација на проектите на Владата на Република Северна Македонија.	Сектор за меѓународни финансиски односи	Сите министерства во рамки на Владата на РСМ, јавни претпријатија и АД во државна сопственост, единици на локална самоуправа	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
2. Информација за статусот на проектите што се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за прв квартал	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерства во рамки на Владата на РСМ, јавни претпријатија и АД во државна сопственост	март 2025 март 2026	април 2025 април 2026	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
3. Информација за статусот на проектите што се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за втор квартал	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерства во рамки на Владата на РСМ, јавни претпријатија и АД во државна сопственост	јуни 2025 јуни 2026	јули 2025 јули 2026	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6

4. Информација за статусот на проектите што се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за трет квартал	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерства во рамки на Владата на РСМ, јавни претпријатија и АД во државна сопственост	септември 2025 септември 2026	октомври 2025 октомври 2026	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
5. Информација за статусот на проектите што се финансираат од меѓународни финансиски институции и билатерални кредитори, во насока на искористеноста на заемите и инвестициските грантови за четврти квартал	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерства во рамки на Владата на РСМ, јавни претпријатија и АД во државна сопственост	декември 2025 декември 2026	јануари 2026 јануари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
6. Учество во Стратешкиот одбор и во Оперативниот одбор на Инвестициската рамка за Западен Балкан	Сектор за меѓународни финансиски односи	Вработени во Секторот	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
7. Предлог-закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Светската банка по Договорот за заем за дополнително финансирање на проектот „Унапредување на основното образование“	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерство за образование и наука, СЗ, Влада на РСМ	мај 2025	јуни 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
8. Предлог-закон за задолжување на Република Северна Македонија со заем кај Банката за развој при Советот на Европа по Рамковен договор за заем за финансирање на изведбата и опремување на училишни спортски сали и вршење стручен технички надзор над изведбата во рамките на проектот „Изградба и и опремување на 145 училишни спортски сали и рехабилитација на основни и средни училишта во Република Северна Македонија“	Сектор за меѓународни финансиски односи	Министерство за образование и наука, СЗ, Влада на РСМ	мај 2025	јуни 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6

Потпрограми (компоненти) на Програмата за меѓународни финансии и соработка со Европската Унија

2.6.5 Потпрограма: Управување со јавни инвестиции

Показатели за успешност: број на вработени лица во Сектор за управување со јавни инвестиции; број на спроведени обуки на вработените во Секторот; број на спроведени процени/прегледи и дадени мислења за прединвестициски студии за јавни инфраструктурни проекти согласно усвоена методологија за проценка; изготвено краткорочно ИТ решение за управување со јавни инвестиции; број на извештаи за следење на проекти за јавни инвестиции

Б. План за спроведување

2.6.5 Потпрограма: Управување со јавни инвестиции

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Екипирање на Секторот за управување со јавни инвестиции	Сектор за човечки ресурси	/	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	2 нови вработувања	3 нови вработувања	3 вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
2. Обука на вработените за проценка на проекти, преглед на прединвестициски студии и мониторинг на проекти	Сектор за управување со јавни инвестиции	Надворешни експерти	јануари 2025	декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
3. Развој и примена на општа методологија за проценка на проектот и утврдување на цените во сенка	Сектор за управување со јавни инвестиции, Влада на РСМ	Буџетски корисници/ЈП/АД/ЕЛС надворешни експерти	јануари 2025	декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
4. Развој и примена на стандардни критериуми за селекција/давање приоритет на проект	Сектор за управување со јавни инвестиции, Влада на РСМ	Буџетски корисници/ЈП/АД/ЕЛС надворешни експерти	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
5. Развој на краткорочно ИТ решение (ПИМИС) за управување со јавни инвестиции	Сектор за управување со јавни инвестиции	Буџетски корисници/ЈП/АД/ЕЛС надворешни експерти	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6

6. Воспоставување мониторинг заснован на ризик на централно ниво	Сектор за управување со јавни инвестиции	Буџетски корисници/ЈП/АД/ЕЛС надворешни експерти	јануари 2025	декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6	Обезбедени со буџетска програма 1.11.6
Вкупно активности во I година: 26										
Вкупно активности во II година: 25										
Вкупно активности во III година: 21										
Вкупно за Програмата 6: 72										

2.7 ПРОГРАМА ЗА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА И ФИНАНСИСКА ИНСПЕКЦИЈА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

А: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за јавна внатрешна финансиска контрола и финансиска инспекција во јавниот сектор произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024 - 2028 година:

- обновување на довербата во институциите, зајакнување на безбедноста, ефикасна борба против корупцијата и криминалот, независност на правосудството и обезбедување на владеење на правото,
- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Приоритетни цели утврдени во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2024 - 2028 година:

- креирање системски политики за добро владеење и зголемување на транспарентноста и јакнење на интегритетот на носителите на функции и раководните лица;
- одговорно, отчетно и транспарентно работење на институциите;
- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства;
- унапредување на системот на локалната самоуправа, продолжување на децентрализацијата, унапредување на фискалната децентрализација, фискалниот капацитет и финансиската дисциплина, транспарентноста и отчетноста на општините;
- квалитетна подготовка, планирање, спроведување и известување за реформите поврзани со пристапните преговори, со фокус на Патоказот за владеење на правото, за реформа на јавната администрација и Патоказот за функционирање на демократски институции и Акцискиот план за заштита на правата на припадниците на малцинствата и заедниците;
- ефективна и ефикасна заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси.

2. НПАА

Поглавје: 1 - Политички критериуми (јавна администрација),

Поглавје: 32 - Финансиска контрола;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- одржување солиден економски раст, ефикасна распределба, транспарентност и отчетност на јавните ресурси и зголемен мониторинг во користењето и располагањето на јавните средства;
- унапредување на системот на локалната самоуправа, продолжување на децентрализацијата, унапредување на фискалната децентрализација, фискалниот капацитет и финансиската дисциплина, транспарентноста и отчетноста на општините;
- ефективна и ефикасна заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси;
- подобрување на законската институционална и оперативна рамка во превенцијата, откривањето и борбата против неправилностите и измамите при имплементација на фондовите од Европската Унија;
- стручна, професионална и департизирана администрација;
- дигитализирана јавна администрација.

Цел на Програмата: зајакнување на ефективноста на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, спроведување финансиска инспекција во субјектите од јавниот сектор, ефективна и ефикасна заштита на финансиските интереси на Европската Унија и националните финансиски интереси.

Показатели за успех на Програмата: ефективен систем на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор, извршени финансиски инспекции над трошењето на јавните средства во субјектите од јавниот сектор, применети ефективни и сразмерни мерки за спречување, откривање и навремено постапување со сите утврдени случаи на неправилности при користењето на фондовите од Европската Унија.

Програмата е:	☒ хоризонтална	☐ вертикална
---------------	---	--

Потпрограми (компоненти) на Програмата за јавна внатрешна финансиска контрола и финансиска инспекција во јавниот сектор

2.7.1 Потпрограма: Јавна внатрешна финансиска контрола

Показатели за успешност: зајакната внатрешна контрола во јавниот сектор

Б. План за спроведување

2.7.1 Потпрограма: Јавна внатрешна финансиска контрола

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Подготвување модул за изготвување Годишен извештај за системот на внатрешна контрола во јавниот сектор и формирање мрежа на институции, единици за финансиски прашања и единици за внатрешна ревизија во рамки на ИФМИС	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	(во рамки на буџетот за ИФМИС)	(во рамки на буџетот за ИФМИС)	(во рамки на буџетот за ИФМИС)
2. Спроведување обука и испит за стекнување уверение за овластен внатрешен ревизор во јавниот сектор	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	1.680.000	1.680.000	1.680.000
3. Годишен извештај за функционирањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2024 година	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	мај 2025 мај 2026 мај 2027	јули 2025 јули 2026 јули 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7

4. Подготовка на подзаконски акти, прирачници и упатства по усвојувањето на Законот за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7
5. Спроведување проверка на квалитетот на финансиското управување и контрола и на работењето на внатрешната ревизија	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7
6. Поглавје 32 - Финансиска контрола, спроведување на активностите во согласност со „Одлуката за воспоставување структура за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија“ („Службен весник на РСМ“ бр. 200/2022 и измените)	Сектор за централна хармонизација на системот за внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7

Потпрограми (компоненти) на Програмата за јавна внатрешна финансиска контрола и финансиска инспекција во јавниот сектор

2.7.2 Потпрограма: Финансиска инспекција во јавниот сектор

Показатели за успешност: извршени финансиски инспекции, процент на реализација на Акцискиот план за имплементација на Националната стратегија за борба против измама за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Македонија 2022 – 2025 година

Б. План за спроведување

2.7.2 Потпрограма: Финансиска инспекција во јавниот сектор

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Спроведување инспекција над трошењето на јавните средства од страна на субјектите од јавниот сектор	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	Институции од јавниот сектор и корисници на јавни средства	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
2. Закон за изменување на Законот за финансиската инспекција во јавниот сектор (*)	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	/	јануари 2025	јуни 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
3. Годишен извештај за работата на финансиската инспекција во јавниот сектор	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	/	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	март 2025 март 2026 март 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.

4. Финализирање на конечните подзаконски и интерни акти кои произлегуваат од новиот Закон за финансиската инспекција во јавниот сектор и нивна објава во „Службен весник на РСМ“ и/или на веб-страницата на Министерството за финансии	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	/	јануари 2025	јуни 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
5. Уредба за изменување на Уредбата за утврдување на структурата на системот за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	/	јануари 2025	јуни 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
6. Спроведување на Акцискиот план за имплементација на на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	Структурите на ИПА / институции коишто се дел од мрежата АФКОС / ЕУД/ЕК	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
7. Годишен извештај за спроведувањето на Националната стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	Институции што се дел од работната група за подготовка на Стратегијата	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	јуни 2025 јуни 2026 јуни 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
8. Национална стратегија за борба против измами и заштита на финансиските интереси на ЕУ во РСМ 2026 - 2030 година со Акциски план за спроведување	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	Институции што се дел од работната група за подготовка на Стратегијата и претставник од ЕУД/ОЛАФ - ЕК	јануари 2025	декември 2025	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.

9. Поглавје 32 - Финансиска контрола, спроведување на активностите во согласност со „Одлуката за воспоставување структура за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија“ („Службен весник на РСМ“ бр. 200/22 и 224/22)	Сектор за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.	Обезбедени со буџетска програма 1.10.7.
Вкупно активности во I година: 15										
Вкупно активности во II година: 11										
Вкупно активности во III година: 11										
Вкупно за Програмата 7: 37										

2.8 ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДРЖАВНИ СРЕДСТВА

A: Оправданост и дизајн на Програмата

Образложение: Програмата за управување со државни средства произлегува од:

1. стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија содржани во Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2024 - 2028 година:

- економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого;

2. НПАА

Поглавје: 2 Економски критериуми;

3. стратешките приоритети и цели на Министерството за финансии:

- зајакнување на финансиската и макроекономската стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата.

Цел на Програмата: забрзана динамика на процесот на приватизација на градежното земјиште во државна сопственост и на постапките на експропријација, како и имплементација на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост и управување со системот за електронско јавно наддавање, управување со имотот стекнат по разни основи и наплата на побарувањата од должниците.

Показатели за успех на Програмата: зголемен број завршени постапки, зголемена наплата на побарувањата.

Програмата е:	☒ хоризонтална	☐ вертикална
---------------	--	-------------------------------------

Потпрограми (компоненти) на Програмата за управување со државни средства	
2.8.1 Потпрограма: Нормативно имотнoправни и облигациони работи	Показатели за успешност: зголемен број завршени предмети за приватизација и постапки за експропријација

Б. План за спроведување

2.8.1 Потпрограма: Нормативно имотнoправни и облигациони работи

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Имплементација на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост	Управа за имотнoправни работи	СЗ, АКН, ДПРСМ, МП, претставници на академската заедница, врховни судии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
2. Имплементација на Законот за експропријација	Управа за имотнoправни работи	СЗ, АКН, ДПРСМ, МП, претставници на академската заедница, врховни судии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Вработени во УИПР (подрачни одделенија)	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
3. Навремено и ефикасно давање одговор по поднесени претставки и предлози во согласност со Законот за постапување по претставки и предлози	Управа за имотнoправни работи		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
4. Постапување по барања и други поднесоци упатени до Управата за имотнoправни работи од страна на подрачните одделенија или од други органи, физички и правни лица	Управа за имотнoправни работи		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР	Вработените во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
5. Тековно давање мислења во согласност со Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост	Управа за имотнoправни работи	Секретаријат за законодавство	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8

6. Управување со системот за електронско јавно наднавање за продажба и давање под закуп недвижни и движни ствари во државна сопственост	Управа за имотнотправни работи		јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
7. Донесување Закон за изменување и дополнување на Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост	Управа за имотнотправни работи	Секретаријат за законодавство	јануари 2025	декември 2025	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
8. Донесување Закон за изменување и дополнување на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост	Управа за имотнотправни работи	Секретаријат за законодавство	јануари 2025	декември 2025	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
9. Донесување Закон за изменување и дополнување на Законот за експропријација	Управа за имотнотправни работи	Секретаријат за законодавство	јануари 2025	декември 2025	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Вработени во УИПР	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8

Потпрограми (компоненти) на Програмата за управување со државни средства	
2.8.2 Потпрограма: Наплата на побарувања од должниците	Показатели за успешност: наплата на побарувања, продажба на недвижен имот стекнат во стечајни и извршни постапки

Б. План за спроведување

2.8.2 Потпрограма: Наплата на побарувања од должниците

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски МКД		
					I год.	II год.	III год.	I год.	II год.	III год.
1. Писмена преписка со Државното правобранителство на Република Северна Македонија (барање известувања и одговори за состојбата на поведените постапки)	Сектор за управување со средства	Државен правобранител на РСМ, должници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8

2. Барање за нови процени и ургенции за процена на имот до Бирото за судска процена	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии, Биро за судски вештачења	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
3. Постапување по одлуки на Управниот суд и Вишиот управен суд во согласност со Законот за управни спорови (донесување управни акти)	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии,	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
4. Спроведување акциски план за попис на имот	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
5. Извештај на Комисијата за попис на побарувањата и обврските и на недвижен и движен имот	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
6. Завршни сметки	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	февруари 2025 февруари 2026 февруари 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
7. Поднесување опомени и известувања до должници	Сектор за управување со средства	Државен правобранител на РСМ, должници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
8. Продажба на имот стекнат во постапка за наплата на побарувања за којшто се добиени процени од Биро за судски вештачења	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии, Влада на РСМ	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
9. Постапување по заведени управни спорови пред Управниот и пред Вишиот управен суд во согласност со Законот за управни спорови (дописи до првостепените органи, одговори на тужби и одговори на жалби до судовите)	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8

10. Обезбедување комплетна административно-техничка поддршка за следење на наплатата на побарувањата	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
11. Следење на почитувањето на одредбите од договорите и придржување до отплатата на утврдените ануитети од страна на должниците	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии, должници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
12. Постапување по жалби изјавени против решенија за присилна наплата на судски такси (донесување управни акти)	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии, УЈП	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
13. Активирање на инструментите за задршка на средства за поврат на ДДВ и задршка на дотации/поднесување барање за поведување судска постапка за наплата на побарувања	Сектор за управување со средства	Министерство за финансии, должници	јануари 2025 јануари 2026 јануари 2027	декември 2025 декември 2026 декември 2027	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Вработени во Секторот	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8	Обезбедени со буџетска програма 1.10.8
Вкупно активности во I година: 22										
Вкупно активности во II година: 19										
Вкупно активности во III година: 19										
Вкупно за Програмата 8: 60										

3 ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
3.1 Администрација и поддршка	Потребни се 25 нови вработувања во 2025 година 5 во 2026 година и 5 во 2027 година Финансирање: за 25 лица за една година потребни се 18.000.000,00 денари	Потребно е 1 унапредување во 2025 година (Раководител на одделение) во Одделението за внатрешна ревизија, Сектор за внатрешна ревизија при Министерството за финансии Потребно е 1 унапредување во 2025 година (Раководител на одделение) во Одделението за набавки, Сектор за правни работи при Министерството за финансии	– Обуки за вработените во Одделението за набавки при Секторот за правни работи на Министерството за финансии – Специјализирани обуки за ИКТ – Специјализирани обуки од областа на сајбер безбедноста – Обуки за вработените во Одделението за следење, контрола и одржување на имотот на Министерството за финансии – Обуки за вработените во Одделението за за архивско, канцелариско работење и достава – Континуирана обука на сите внатрешни ревизори и на вработените од Секторот за финансиски прашања од областа на сметководство, финансиско и буџетско работење и од областа на стратешкото планирање. – Обука за нововработените и за постојните вработени во Секторот - Академија за јавни финансии, со цел унапредување на компетенциите организирање, спроведување и евалуација на обуки/работилници итн.
3.2 Економска политика и развој	Потребно е 1 ново вработување во 2025 година, 1 во 2026 година и 1 во 2027 година Финансирање: за 1 лице за една година потребни се 720.000,00 денари		Обука за нововработените во согласност со Годишната програма за обуки и други обуки
3.3 Буџет, трезор и јавен долг	Потребни се 25 нови вработувања во 2025 година, 11 во 2026 година и 11 во 2027 година Финансирање: за 25 лица за една година потребни се 18.000.000,00 денари		Обука за нововработените и за постојните вработени во согласност со Годишната програма за обуки и други обуки од областа на реформи во управување со јавниот долг

3.4 Даночна и царинска политика	Потребно е 1 ново вработување во 2025 година, 2 во 2026 година и 1 во 2027 година Финансирање: за 1 лице за една година потребни се 720.000,00 денари	./.	Обука за нововработените и за постојните вработени во делот на проекција на даночни приходи, анализа на даночни расходи, меѓународно оданочување и усогласување на даночната регулатива со регулативата на ЕУ
3.5 Финансиски систем	Потребни се 7 нови вработувања во 2025 година, 3 во 2026 година и 3 во 2027 година Финансирање: за 4 лица за една година потребни се 5.040.000,00 денари	Согласно обемот на работа и утврдената потреба од формирањето на Одделение за надзор над финансиските друштва, како и континуираниот одлив на вработени во секторот, предлагаме нови 7 вработувања во 2025 година од кои 4 лица во новоформираното одделение	Потребна е обука за нововработените и за постојните вработени од областа банкарство, осигурување, пазар на капитал, сметководство и игри на среќа - Дополнително, потребни се обуки за нововработените лица во Одделението за надзор
3.6 Меѓународни финансии и соработка со Европска Унија	Потребни се 19 нови вработувања во 2025 година, 9 во 2026 година и 5 во 2027 година. Финансирање: за 19 лица за една година потребни се 13.680.000,00 денари	Сектор за управување со средствата од ИПА Согласно анализите за обем на работа и функционалната анализа утврдена е потреба од реорганизација на Секторот и формирање две дополнителни одделенија. По измената на Правилниците за систематизација и организација, предлагаме 3 позиции: помошник-раководител на Сектор и двајца раководители на новоформираните одделенија да се пополнат со унапредување на постоечкиот персонал во Секторот, а доекипирање да се изврши со дополнителни 4 вработувања согласно анализите за обем на работа	- Континуирани обуки за нововработените и за постојните вработени од областа на ИПА - Обука за нововработените и за постојните вработени, согласно Годишната програма за обуки и други обуки од областа на реформа во управувањето со јавните финансии, програмирање, имплементација и управување со фондовите на ИПА, Спогодба за стабилизација и асоцијација, Поедноставен европски семестар и економско управување, соработка со меѓународни финансиски институции - Обука за нововработените за вршење процена и мониторинг на јавни инфраструктурни проекти - Потребни се обуки за нововработените и за постојните вработени од областа на јавните набавки во рамки на ЕУ и спроведување проекти од ИПА, имајќи ги предвид предизвиците со кои се соочува Секторот, поточно одливот на кадар и прилагодувањето со новиот инструмент од програмскиот период - ИПА III
3.7 Внатрешна финансиска контрола и финансиска инспекција во јавниот сектор	Потребни се 9 нови вработувања во 2025 година, 2 во 2026 година и 2 во 2027 година Финансирање: за 9 лица за една година потребни се 6.480.000,00 денари		Континуирана обука на сите нововработени и на постојните вработени инспектори од областа на финансиската инспекција во согласност со Годишната програма за обуки

3.8 Управување со државни средства	Потребни се 15 нови вработувања во 2025 година Финансирање: за 15 лица за една година потребни се 10.800.000,00 денари	Законот за парнична постапка, Законот за договорен залог, Законот за сопственост и други ствари права, Законот за облигационите односи и други законски прописи што се применуваат при наплатата на побарувањата, Законот за општата управна постапка, како и обуки од областа на канцелариското и архивското работење и специјализирани обуки за спроведување постапки за експропријација и приватизација на градежно земјиште во државна сопственост
------------------------------------	--	--

4 ПРИНЦИПИ НА ПРВИЧНА ЗАСТАПЕНОСТ

2025 година очекувано влијание	2026 година очекувано влијание	2027 година очекувано влијание
При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците	При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците	При новите вработувања ќе се применува принципот на правична застапеност на заедниците

5 ПРИНЦИП НА ЕДНАКВИ МОЖНОСТИ НА ЖЕНИТЕ И МАЖИТЕ

Министерството за финансии ги почитува принципите на еднакви можности на жените и мажите. Согласно Законот за еднаквите можности на жените и мажите („Службен весник на РМ [бр. 6/2012; 30/2013; 166/2014; 150/2015; 201/2015](#) и [Сл.весник на РСМ" 53/2021](#)), во Министерството за финансии се определени службени лица - координатор и заменик-координатор, кои ги координираат работите од надлежност на државниот орган за воспоставување еднакви можности на жените и мажите и еднаш годишно, а најдоцна до 31 март тековната година за претходната година, доставуваат извештај за својата работа до Министерството за труд и социјална политика.

Звање	Ниво	ЖЕНИ	МАЖИ	ВКУПНО	ЖЕНИ %
Државен советник	Б1	11	4	15	73.33
Раководител на сектор	Б2	10	4	14	71.43
Помошник раководител на сектор	Б3	18	11	29	62.07
Раководител на одделение	Б4	50	25	75	66.66
Советник	В1	111	48	159	69.81
Виш соработник	В2	22	14	36	61.11
Соработник	В3	19	10	29	65.52
Помлад соработник	В4	72	61	133	54.13
Самостоен референт	Г1	46	20	66	69.69
Виш референт	Г2	6	3	9	66.66
Референт	Г3	2	3	5	40
Помлад референт	Г4	15	5	20	75
ВКУПНО:		382	208	590	64.74
Државен секретар		1		1	100
Работник		20	13	33	60.61
ВКУПНО:		421	221	642	65.58

6 РАЗВИВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИТЕ ФУНКЦИИ

2025 година планирани мерки	2026 година планирани мерки	2027 година планирани мерки
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Заедничките функции претставуваат континуирани процеси коишто се однесуваат на целото Министерство. Тие се одвиваат во согласност со утврдените методологии, процедури и временски интервали во текот на целиот тригодишен период.

Развивање политики

Министерството за финансии е посветено на развивање политики и процедури за успешно креирање на макроекономската политика, управување со јавните финансии и политиката на јавниот долг, насочени кон повисок економски раст и подобрување на квалитетот на живот на граѓаните.

Стратешко планирање/подготвување на буџетот на МФ

1. Предлагање приоритетни цели што треба да бидат вклучени во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија.
2. Организирање и координација на подготовката на Годишниот план за работа, негово поврзување со буџетските средства и обезбедување усогласеност на Планот со организациските единици.
3. Подготовка на Извештај за спроведување на Годишниот план за работа.
4. Следење, оценување и известување за реализацијата на Годишниот план за работа.
5. Организирање и координација на процесот за подготовка на Стратешкиот план, негово поврзување со буџетските средства и обезбедување усогласеност на Планот со организациските единици.
6. Следење на реализацијата на мерките и активностите содржани во Стратешкиот план.
7. Објавување на Стратешкиот план на веб-страницата на Министерството за финансии.

Извршување на буџетот на МФ и управување со средства

8. Подготовка на буџетско барање на Министерството.
9. Следење на извршувањето на буџетот на Министерството.
10. Подготовка на годишен финансиски план и месечни и квартални финансиски планови за трошење на буџетските средства.

11. Координација на процесот на подготовка, измена и дополнувања на буџетот на Министерството.
12. Следење на интерните процедури за работа во насока на јакнење на одговорноста за успешно планирање и остварување на задачите и правилно евидентирање на финансиските трансакции.
13. Финансиско управување и континуиран мониторинг на средствата.
14. Одобрување на исплатите од буџетот на Министерството преку систем на контрола на повеќе нивоа.
15. Подготовка на Годишен финансиски извештај во согласност со одредбите за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола.
16. Подготовка на интерни акти, правилници, упатства и оперативни инструкции за процесите што се во надлежност на Министерството, а кои претходно не биле опфатени или за кои постои потреба од годишно ревидирање.
17. Учество на вработените во соодветни обуки коишто се во надлежност на Министерството.
18. Подготовка и спроведување на годишните планови за јавни набавки во согласност со одобрените годишни буџети.

Управување со човечки ресурси

19. Подготовка на Правилник за организација на работните места и Правилник за систематизација на работните места во МФ.
20. Подготовка на годишни планови за вработување, за обуки и за годишни одмори на вработените.
21. Подготовка и доставување годишни и полугодишни извештаи за вработување, обуки, спроведени дисциплински постапки, како и ранг-листа од спроведеното оценување.
22. Реализација и спроведување постапки за вработување по јавен и по интересен оглас, како и спроведување постапки за мобилност од еден во друг орган.
23. Спроведување постапка за управување со ефектот на вработените, координација на процесот на оценување на државните службеници преку одржување консултации и давање инструкции на оценувачите во функција на законито и транспарентно спроведување на постапката за оценување.
24. Давање совети на комисии и други работни тела од областа на трудово-правните односи и други правни работи.
25. Изготвување на општите и поединечните акти за правата, обврските и одговорностите на вработените.

Управување со информациски технологии

26. Воспоставување и одржување безбедносни процедури.
27. Одржување и безбедност на информатичката опрема и апликациите.
28. Обука за вработените.
29. Континуирана надградба на информатичката инфраструктура и стручна и логистичка поддршка за вработените во Министерството.

Внатрешна ревизија

30. Донесување стратешки и годишни планови за внатрешна ревизија.
31. Спроведување внатрешни ревизии согласно годишните планови за внатрешна ревизија.
32. Изготвување годишни извештаи за работењето на единицата за внатрешна ревизија.

7 РИЗИЦИ

7.1 Ризици на ниво на Стратешки план

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВЛИЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
Неостварување повисок економски раст и подобрен квалитет на живот на граѓаните	Средна	Средно	Спроведување на мерките и активностите од Програмата за управување со јавните финансии

7.2 Ризици на ниво на Програма

ПРОГРАМА	РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВЛИЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ

Програма: Администрација и поддршка Потпрограма: Внатрешна ревизија	Поради непополнети работни места во Одделението за внатрешна ревизија на фондовите на ЕУ - ИПА може да дојде до отежнато исполнување на годишниот план за внатрешна ревизија и неможност да му се обезбеди на раководството на ревидираниот субјект независно, разумно, објективно уверување и совет со цел подобрување на работењето на субјектот и зголемување на ефективност на системите за внатрешна контрола при управување и контрола на користењето на фондовите на ЕУ - ИПА фондовите	Голема	Големо	Пополнување на работните места во Одделението за внатрешна ревизија на фондовите на ЕУ-ИПА во состав на Секторот за внатрешна ревизија
Програма: Администрација и поддршка Потпрограма: Стратешко планирање	Поради доцнење и доставување нецелосни податоци постои ризик од ненавремена подготовка на стратешките документи во рокот пропишан во Методологијата за стратешко планирање	Средна	Средно	Секторите во Министерството за финансии треба да преземат активности и соодветно да ги почитуваат роковите за доставување на потребните податоци, сè со цел навремена подготовка на стратешките документи на Министерството за финансии
Програма: Администрација и поддршка Потпрограма: Финансиски прашања	Недоволен административен капацитет за функционирање на Секторот за финансиски прашања кој треба да одговори на барањата на новиот Закон за програмско буџетирање, согласно новите насоки за програмско буџетирање	Голема	Големо	Зајакнување на Секторот за финансиски прашања со формирање Одделение за програмско буџетирање, планирање, извршување и контрола, негово екипирање со цел успешна подготовка и координација за имплементација на новиот Закон за програмско буџетирање
Програма: Администрација и поддршка Потпрограма: Академија за јавни финансии	Потенцијални ризици во Секторот се: – Недостаток на финансии за воспоставување онлајн платформа	Средна	Високо	Обезбедување соодветен буџет кој ќе ги покрие трошоците за реализација на активностите
	– Недоволна функционалност и перформанси на платформата, што доведува до незадоволителна употребливост и	Средна	Високо	Обезбедување редовно одржување на платформата

	неспособност да се задоволат очекувањата и потребите на корисниците			
	– Недоволна соработка на засегнатите страни во однос на давање информации за објавување блогови, статии и објави	Средна	Средно	Подобрување на соработката и комуникацијата помеѓу заинтересираните страни
	– Ненавремено подготвување на комуникациската стратегија	Средна	Високо	Обезбедување соодветна поддршка на сите заинтересирани страни за изготвување на комуникациската стратегија
	– Немање поддршка и дефицит на финансиски средства за реализација на годишниот состанок „Сите заедно“	Средна	Високо	Предвиден и одобрен буџет за состанокот
	– Недоволна поддршка од страна на донатори, соработници и партнери околу обезбедување обука за обучувачи на тема „Одржливи финансии за вработените во јавниот сектор“, а со тоа и неможност за понатамошно организирање обуки во областа на одржливи финансии за јавниот сектор	Средна	Средно	Подобрување на соработката и обезбедување донаторска поддршка
Програма: Буџет, трезор и јавен долг Потпрограма: Буџети и фондови	Потенцијални ризици во Секторот се: – ненавремено донесување на новиот Закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа – ненавремено донесување на подзаконски акти согласно новиот Закон за буџети, Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа – недоволен административен капацитет и обуки за вработените во Секторот кој треба да одговори на барањата на новиот Закон за буџети	Средна	Големо	Екипирање на Секторот за буџети и фондови и спроведување обуки со цел да се одговори на барањата на новиот Закон за буџети
Потпрограма: Управување со јавен долг	Намалување на оперативните ризици при управувањето со јавниот долг Недоволен човечки капацитет	Средна	Средно	Потребни се перманентни тренинзи и усовршувања на постојниот кадар во единицата за управување со јавен долг

	Одлив на едуциран кадар			Вработување висококвалификуван кадар со познавање на меѓународниот пазар на капитал, управување со ризици на должничко портфолио и сл.
Програма: Даночна и царинска политика	– Ненавремено донесување закони и подзаконски акти и нивно спроведување – Отежнат процес на обезбедување мислења по доставени предмети – Недоволно квалитетна експертска помош од започнати проекти – Недоволна компетентност на вработените – Нејасни насоки за изработка на соодветни законски и подзаконски акти и други предмети – Недоволна соработка на вработените во Секторот со други институции при изработка на закони	Средна	Средно	Обезбедување соодветен број компетентно вработени лица во одделенијата Градење политика од страна на Министерството за да ги задржи постоечките искусни вработени и да ги обучува новите кадри Делегирање јасни насоки Јасни приоритети
Програма: Финансиски систем	Глобални ризици во Секторот се: – ненавремено донесување закони и подзаконски акти и нивно спроведување – ненавремено издавање лиценци за лизинг на финансиски друштва и за игри на среќа, – ненавремено давање мислења по доставени предмети, коишто можат да настанат како резултат на следните ризици во процесот: • недоволен број вработени во одредени одделенија • некомпетентност, немање доволно работно искуство и недоволна обученост на дел од вработените – добивање лош квалитет на текстови од консултанти ангажирани на проекти – недоволна соработка на вработените во Секторот со други институции при изработка на закони	Средна	Средно	Обезбедување доволен број вработени во одделенијата Градење политика од страна на Министерството за да ги задржи постоечките искусни вработени и да ги обучува новите кадри Инсистирање и барање консултантите што работат на проекти да доставуваат квалитетни текстови на закони Градење позитивен однос и добра соработка со другите институции со кои соработува Секторот

Програма: Меѓународни финансии и соработка со Европската Унија Потпрограма: Меѓународни финансиски односи	Ненавремено донесување закони за задолжување или гаранција од страна на Собранието	Средна	Големо	Давање образложение пред пратениците за важноста од навремено донесување закони за задолжување и гаранција за реализација на реформските и на инвестициските проекти
	Ненавремено донесување на Програмата за реформа на управувањето со јавните финансии и нејзино неспроведување во согласност со планираните рокови	Средна	Големо	Екипирање на секторите што имплементираат реформи, согласно потребниот број вработени Градење политика за привлекување и задржување квалитетен кадар во МФ Подобрување на координацијата на високата раководна структура
	Неисполнување на предусловите за успешно започнување и реализација на договорите за заем од странство	Средна	Средно	Надлежните линиски министерства соодветно да ги реализираат сите активности за исполнување на предусловите
	Губење на алоцираните средства од ИПА поради ниското ниво на реализација на исплатите и недостатокот на квалификуван кадар	Средно	Средно	Следење на системот за управување и контрола во структурата на ИПА Екипирање на Секторот со вработување висококвалификувани кадри Усвојување политика за задржување на кадарот
	Неможност за искористување на фондовите на ИПА поради недоволен административен капацитет во структурите на ИПА и одлив на веќе постоечки обучен кадар	Голема	Средно	Екипирање на секторите за имплементација на фондовите на ЕУ во согласност со потребниот број вработени Воспоставување ефикасен модел на политика за мотивација и задржување на кадарот
Програма: Меѓународни финансии и соработка со Европската Унија Потпрограма: Јавни инвестиции	Управување со јавни инвестиции: – недоволен административен капацитет за функционирање на Секторот за управување со јавни инвестиции – недостаток на податоци од надворешни институции (буџетски корисници/ЈП/АД/ЕЛС) – неможност за обезбедување надворешна експертска помош за развој на капацитетите на вработените	Средна	Големо	Екипирање на Секторот за управување со јавни инвестиции во согласност со потребниот број вработени Развој на програма за обука на вработените Воспоставување механизам за соработка со надворешни институции на високо раководно ниво Зајакнување на соработката со меѓународните и билатералните институции кои пружаат техничка помош

Програма: Меѓународни финансии и соработка со Европската Унија Потпрограма: Централно финансирање и склучување договори	Недоволен административен капацитет за функционирање на Секторот за централно финансирање и склучување договори, што е истакнато во сите ревизорски мисии од страна на Ревизорското тело за ИПА, Внатрешната ревизија на МФ и од мисии на ЕУ	Голема	Големо	Екипирање на Секторот за централно финансирање и склучување договори Усвојување политика за задржување на кадарот со цел обезбедување на склучувањата на проектите од ИПА Развој на програма за обука на вработените Итно пополнување на работните места. Имено, приоритетно е пополнувањето на следните позиции: – раководител на сектор, особено поради фактот што сите функции и задачи на Секторот се извршуваат децентрализирано преку раководителот на секторот (не преку министер), кој од страна на Владата е назначен како раководител на Оперативната структура на ИПА за земјата; – раководител на Одделение за следење на проекти; – работните места со профил градежништво. – Дополнителни мерки за намалување на огромниот одлив на квалитетен кадар од Секторот
---	---	---------------	---------------	---

	Непочитување на утврдените рокови и големи отстапувања од временската рамка за одобрување на наративните и финансиските извештаи од ресорните министерства Доцнењето на одобренијата од ресорните министерства (институции кориснички) доведува до тоа Секторот за ЦФСД да врши плаќања во најкус можен рок, дури и за само еден ден, сè со цел да се избегнат финансиски казни. Следствено, треба да се нагласи дека плаќања по истекот на рокот може да резултираат со финансиски импликации кои изведувачот, согласно договорните одредби, може да ги примени како камата поради задоцнето плаќање	Голема	Големо	Ресорните министерства (институциите кориснички) треба да преземат активности и соодветно да ги почитуваат роковите утврдени во Оперативниот договор за одобрување на наративните/финансиските извештаи со цел да се избегне непосакуваното сценарио со негативни финансиски импликации кои ќе бидат на товар, а воедно ќе треба да се обезбедат од буџетите на ресорните министерства
Програма: Внатрешна финансиска контрола и финансиска инспекција во јавниот сектор	Недоволно зајакнат систем на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор	Средна	Средно	Спроведување на мерките и активностите од Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии „СМАРТ ЈАВНИ ФИНАНСИИ“ 2022 - 2025 година Столб 6 - Јавна внатрешна финансиска контрола Приоритет 1: Финансиско управување и контрола Приоритет 2: Внатрешна ревизија Екипирање на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата
	Недоволен административен капацитет за функционирање на финансиската инспекција во јавниот сектор	Голема	Средно	Екипирање на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор и координација на борба против измама на ЕУ средствата

Програма: Управување со државни средства	Недоволен административен капацитет за функционирање на Управата за имотнотправни работи и подрачните одделенија за првостепена управна постапка, како и недоволна обученост на вработените што може да доведе до забавена динамика на процесот на приватизација на градежното земјиште во државна сопственост и на постапките за експропријација	Голема	Средно	Зајакнување на капацитетите на Управата за имотнотправни работи и спроведување обуки на вработените.
---	---	--------	--------	--